

Ez okirat tartalmát felvilágosítólag.

Batkányi János már 1504-ben mű-
ködött Miksa magyar királyháza sa-
lasztatóján. Póros Mihály Magyar Kö-
nyv 183 lap, megjelenés 1868.

Ugyanaz a Tivvatorolai bekezdés nyo-
mán 1606, az is ábrákai bekezdés egyen-
a határozat szerinti. Póros János: Ma-
gyar történelem III kötet 1863, 556 lap.

A Kiskomáromi megyei történelem 1664 kö-
nyv közzéadásától kezdve. Póros János
Magyar történelem III kötet 1863 703 lap.

Ez okirat szerkesztési kora hat-
ez időtájról van.

Budán, 1874 aug. 11.

Lisztóczy János
úrnak.

A

PÁPAI EVANG. REFORM. EGYHÁZ

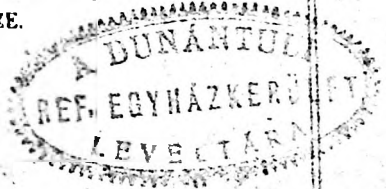
LEVÉLTÁRA

1510—1811.

ISMERTETI

LISZKAY JÓZSEF,

NEVEZETT EGYHÁZ LELKÉSE.

SZERZŐ TULAJDONA.

Jeremiás Zoltán
ref. lelk.

PÁPÁN.

A REFORM. FŐTANODA BETŰVEI NY. DEBRECZENY K.
1875.

A

PÁPAI EVANG. REFORM. EGYHÁZ

LEVÉLTÁRA

1510—1811.

ISMERTETI

LISZKAY JÓZSEF,

NEVEZETT EGYHÁZ LELKÉSE.

SZERZŐ TULAJDONA.

*A Skerco ajándokát
bíroja
Jeremiaj Péter
ref. lelkész
1877. máj. 6-án*

PÁPÁN,

A REFORM. FÖTANODA BETŪIVEL.

1875.

Egregium, ac dignitatis plenum est, majorum nostrorum memoriam revocare; religionis initia, incrementa, propagationemque intueri; gentium ac populorum bella, foedera, regimina et fata ad usum prudentiae perlustrare.

Giacomo Facciolati.

Multum adhuc restat operis, multumque restabit, nec ulli nato post mille secula praecludetur occasio aliquid adhuc adjiciendi.

Seneca.

Ha rosszul szóltam: tégy tudományt arról, — ha jól szóltam: ne verj engemet.

Jézus.

ELŐSZÓ.

Vízcseppekből alakul a tenger; pörszemekből tömörül a szirt: az események logikai egymásutánja, s összefüggő láncolata képezi a világtörténelmet.

Kegyelmet s érdeklődést multja, figyelmet s kötelezettséget jövője iránt tanúsít a nép, társadalom, s hitfelekezet, ha felkeresve a romokat, napfényre hozza az elrejtett kincset, s megfigyelve hazája földjén minden kö-, ércz-, fa- s rongydarabot, vagy kutatva egyesek s testületek irat- s levéltáraiban, a czéljára vonatkozó kéziratok, nyomtatványok, sokszor a legszerényebb tartalmú okmányok megtakarítása, s közrebocsátása által anyagot gyűjt, s követ legalább porszemeket hordogat nemzeti történelme pántheonához.

Hatott-e a culturállamok példája nemzetünkre buzdítólag, s a példa által lelkesülve hozott-e áldozatot fajunk, őslakhelye kutatása, történelmi emlékeink s monumentális vár-, templom- s zárda-

épületeink megóvása érdekében? e kérdésre felelni czélomon kívül fekszik.

Hát magyar protestáns egyetemünk tett-e koronként lépéseket arra, hogy népünk valahára a kor és műveltség színvonalán álló rendszerben olvashassa egyháza történetét? e kérdésre pirulva, de az igazság érdekében nyíltan felelem: keveset igen keveset!

Régóta érezték már a tudomány s nemzeti irodalmunk barátai e hanyagság s vétkes mulasztás szégyenét s megsirathatlan kárait. Kocsi Bálint pápai reform. professor, a nápolyi gályarabságból szabadulván, Svájczból 1676. július 18-án kérte fel Szalontai István pápai lelkes ügyvédet, s általa e hon biztosabb helyein lakó protestáns lelkészeket adatgyűjtésre, s az egyháztörténelem megírására, felhívását így indokolván: *dici non potest, quantum ignaviae et incuriae ab omnibus reformatis accusamur, quod usque adeo hactenus neglectui habuimus nostrum et posteritatis maximum commodum, exterorum de rebus nostris notitiam, ex notitia compassionem ut et tempore opportuno nostri praesentissimum subsidium.*

Megrázólag hatott-e e felhívás a szendergő elmékre, vagy kiáltó szóként hangzott el az ha-

zánk szép rónáin? fájdalom! az élet és tapasztalás nem ad megnyugtató feleletet; mert egyesek jóhiszemű kutatásai s érdekes buvárlatai csak pislogó pásztortüzek, s kockáztatott kísérletek, de önálló egyháztörténelmünk mindez ideig nincs, pedig multunk oly gazdag eseményekben, mint akár az angol-, francia- vagy németalföldi egyházaké, mit a történelem fényesen s megdönthetetlenül igazol.

Én azért, hogy szemeim a léha semmit nem tevés, rideg közöny, s vétkes mulasztás szégyene miatt ki ne égjenek, évekkel elébb elszántam magam egy hálátlan munkára, egyházam levéltára registrálására, s a rendezendő okmányok tartalmának rövid kivonatban a közönség elé hozására, mit ezennel benső örömmel teljesíték, és pedig azon ünnepélyes kijelentés, sőt biztosítás mellett, hogy a szerkesztés nehéz perczeiben folyvást szemeim előtt lebegett a történelmi hűség, melyet én bármily hizelgő vagy lekötélző érdek s tekintélynek feláldozni nem tudok, feláldozni nem akarok.

Czélom e füzet közzétételében volt:

Lelkészársaimat meggyőzni arról, hogy párányi körben, s korlátolt viszonyok közt is képesek lehetünk egyházirodalmunk csikorogva döcögő gépezetét gyorsabb haladásra tüzelni, s kényszeríteni, hogy életjelt adjon.

Protestáns hitfeleimnek emlékébe varázsolni szép multunk dicső napjait, vagy a szenvedésekben megedzett hőseinket, hogy példájok által buzdíttatva, siessenek a hitbuzgalom s áldozatkészségben nyomaikon haladni.

E haza területén létező hitfelkezeteket egyszerűen figyelmeztetni, hogy okulva a gyászos mult szivrázó eseményein, egymás iránt keblökben melegebb vonzalmat, s testvériesb érzelmet ápoljanak, s ez érzelemnek a társadalmi életben alkalmilag hű kifejezést adni törekedjenek.

Végül saját kerületem hívei előtt rámutatni a féregre, mely e század elején a pápai és révkomáromi egyházak által vivott harc óta testületünk életgyökereit oly pusztítólag emészti, — a tengeri kigyóra, mely a felvert hullámokban vérnyomokat hagyva, iskolai rendszerünk vérlüktezését megakasztja, s azt haladásában évekre visszalöki, — és az átokra, mely társadalmi viszonyainkra ónsúlylyal nehezedik.

S e féreg nem más, mint a felhevülés vagy lelkesültség perczeiben támadt vágy és törekvés: főiskolánk helyét olykor alapos ok s kellő indokolás nélkül változtatni, cserélgetni, s azt új és szokatlan földbe átültetni akarni, mely kísérlet tanintézetünk existenciáját mindannyiszor megingatja, nem csak,

de a kedélyeket is lázas izgatottságba hozza, a nevelésügyet elsatnyítja, az iskolai nélkülözhetlen fegyelmet rendszeres dédelgetéssé devalválja; a közszellemet s hitbuzgalmat hidegség s fásultsággá változtatja, s társadalmi életünket végkép megmételyezi.

Nem új hazát keresni, hanem az elfoglalt téren terjeszkedni, a gyomot irtani, az elavult eszmék s institutiókat korszerűekkel kicserélni; szóval tanintézetünknek új irányt jelölni, s ha kell, azt *in capite et membris reformare*: hogy régi jó neve a közvélemény előtt újból kivivassék. Ez a kerület teendőinek alphája, — s ha erre a 220,000 lelket számláló testület vállalkozni nem képes, akkor nem vagyunk méltók, hogy a skót, francia s svájci reform. hitrokonok mellett helyet foglaljunk akár most, akár egykor a történelem lapjain.

Ne bolyogjunk tovább az illusió sivár mezején, s ne sovároogjunk az égből aláhulló manna után, hanem vessünk, plántáljunk, öntözzünk, s munkánktól az ég áldása nem fog távol maradni; s jól esik majdan tapasztalnunk, hogy midőn a zengzetes szó, sallangos beszéd, s folytonos zászlófejtés s lobogtatás egyetlen porszemet sem terem, akkor a tettekben nyilatkozó vallásbuzgalom csodákat alkot.

S ha ezen vágyaim, ohajtásim, illetőleg céljaimból csak egy is teljesül: fáradságom gazdagon leend jutalmazva.

Pápán, augusztus 20, 1875.

Liskay József.

OKMÁNYTÁR.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
1	Pápa	In die beati Bartholo- maei Apos- toli August 24 1810	Zápolya János szepesi gróf, Mária isten- anya iránti mély tiszteletből, annak imádása végett, földesuri jogánál fogva Pápán oltárt emel, meghagyván Péter plebánosnak, hogy a felállítandó oltáron az istenanya tisztele- tére koronként misét szolgáltatasson. E cél- ból a tó partján levő házát egy jobbágy- telekkel együtt a parochiális egyháznak ajándékozza, kötelezván utódait is, hogy az oltár gondnokait, a nevezett ház és birtok használatában sértetlenül meghagyják. latin, hiteles másolat.
2	Buda	In festo beatae vir- ginis Mar- garethae et Martiris Julius 20. 1820	II-ik Lajos magyar király a carthau- siak leveldi zárdája által*) Pápán vásárolt kőházat, melyet már elébb Zápolya János, ennek anyja Hedvig, s fivére György föl- *) Létezett e zárdá Városlődön, mely je- lentékeny német falu Veszprémmegyében, hol az egyik halastónak maradványai ma is láthatók. A Bakony, terményrajzi és régészeti vázlat 176 lapján. Irta Römer Flóris pannonhegyi benezés, györi főgymn. tanár és muzeumőr. Győrött 1860. Györi történelmi s régészeti füzetek II. kötet 262 és 366. lapjain. Kiadják Ráth Károly és Römer Flóris, a magy. tudom. akad. tagjai Győr, 1868.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
5	Szigeth	1364. Junius hó- napnak vé- gén való vasárnap Junius 25.	desuri joguknál fogva, a robot, dézsma s egyéb urodalmi kötelezettség alól fölmentettek, részéről szinte az adó s minden közteherrel megrovatás ellen biztosítja. latin, eredeti, pergamenthártyán, függő pecséttel. Balassa Kelemen, Dénes és Mihály somodori polgárok adóslevele 477 forintról, melyet vitézlő Orosztoni Pétertől a pécsi püspök tisztartójától kölcsön vettek. magyar, másolat.
4	Pápa	1364. December 6.	Enyéngi Török Ferencz pápai főkapitány s Hunyadmegye örökös főispánja, átengedi Babolcsai Zabó Lukácsnak s utódainak Pápán a tó mellett Kádas György és Kokon Péter szomszédságában levő házat, a hozzá tartozó szántó föld, rét, legelő, szőlőhegy, víz és maimokkal együtt 55 forintért, főleg jutalmul a család érdekében tett hű szolgálatiért. magyar, eredeti, pecsét és aláírással.
5	Pápa	1377. hőjt első hava 15.	Catechesis, a keresztyén hitről való rövid kérdések, melyeket minden hívő keresztyénnek tudni kell: Első Urnapján. Kérdés: Micsoda tenéked főképen való vigasztalásod mind életedben, mind haláloedben? Felelet: Ez, hogy akár éljek, akár haljak, mind testestől etc.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
6	Német- Ujvár	1590. Szent- györgynap előtt való kedden April 17.	<p>129. kérdés: Mit értesz e részecskén: Amen?</p> <p>Felelet: E részecske azt bizonyítja meg, hogy e dolog általán fogva ugy lesz, a mint kérem. Mert az én imádságom sokkal bizonyosban meghalgattatott Istentől, hogy nem mint az én szivemben érzésem, és kívánni tudnám.</p> <p>Csak az egy örök Istennek legyen dicséret és dicsőség.</p> <p>Pápán nyomatot Böjt első hónap 13. napján. Anno MDLXXVII.</p> <p>m, hiteles másolat.</p> <p>Marczalthői Sára, elébb Orosztoni János, utóbb Eszéki Márton hitvesének Német vagy Nemesujvárott kelt végrendelete, melynek első pontjában testét a németujvári klostromban rendeli temettetni, azután rendelkezvén ingó s ingatlan vagyonáról, s felkérvén gyermekei tutorául Battyáni Ferenczet, utolsó pontjában egyik testamentosul Beythe István saját lelkipásztorát jelöli ki.</p> <p>m, másolat.</p>
7	Pápa	1615. Junius 30.	<p>Barbély Mihály és Márok Lukács, Pápán a hosszú utcában, Bús Imre és Uki János házaik közt fekvő, s általok közösen birt házat eladják 125 forintért Biczó Jánosnak, s azt neki Bús Imre bíróságában, a tanács előtt, Thoti Demeter</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
8	Pápa	1625. november 18.	<p>városi jegyző közreműködése mellett be is vallják.</p> <p>l, eredeti, pergamenthártyán, pecsét s aláírással.</p> <p>Bedeghi Nyári Miklós a pápai vár örökös ura, s hitvese Bánffy Judit, ajándékoladják Rauser György özvegyének Farkas Dorottya Asszonynak Pápan a hosszúutczában levő házukat kert, szántóföld, rét, s minden ahhoz tartozó birtokrészszel, boldogult Rauser Györgynek a család iránt többiben kitüntetett szivessége némi jutalmául.</p> <p>l, eredeti, s hiteles másolat.</p>
9	Pápa	1629. Február 26.	<p>Hegyi István s hitvese Farkas Dorottya Asszony pápai lakosok, biztosítják Felső Balázs veszprémmegye egyik esküttjét, hogy ha valamikor a Tapolczavizen levő, s tőle kétszáz magyar forintért vásárlott malmukat áruba bocsátják: ötet, illetőleg utódait értesíteni, sőt megkínálni kötelességöknek ismerendik.</p>
10	Pápa	1629. Július 1.	<p>m, töredék.</p> <p>Pordán Pál a Tapolcza folyamom működő molnárok viz vagy czélmestere, győri püspök ő nagysága, és Pászthory Gergely palatinalis pápai tisztartó ur commissiója folytán, még is Hegyi István és a Tapolczafői község részére bizonyítványt ad arról, mily széles és mélynek kell a simaházi</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
11	Pápa	1650. Junius 18.	malomnál lenni a víz medrének, hogy a szomszédmalom birtokosa vagy bérlője kárt ne szenvedjen. I, eredeti, pecsét s aláírással. E napon hirdették ki Kanizsai János ref. püspök által az Articuli ecclesiarum orthodoxarum in Comitibus Somogy, Veszprém, Zala, Sopron et Castriferrei existentium. Ezekben a hetedik rész hatodik pontja igazolja, hogy Pápán ekkor a theologia is tanított, kötelességül tétetvén a professornak, hogy alternatim modo theologicas, modo logicas instituat disputationes publicas, — et nulla in ea Schola septimana sine aliqua publica disputatione praetereat. I, hiteles másolat.
12	Győr	1652. Sabbatho proximo post Dominicam Sexagesimae Február 20.	Farkas Dorottya, a győri káptalan előtt minden néven nevezendő, s bárhol található vagyont, férjének Hegyi Istvának birtokául nyilvánítja, s tetteleg annak rendelkezése alá bocsátja. I, eredeti, s hiteles másolat.
15	Győr	1655. Január 9.	A győri püspök — Sennyei István — értesíti Hegyi Istvánt a tapolezafői malom s a praedialisták ügyében. Panaszul említi föl ellenök, hogy bár neki ott halastava van, még is halat nem kap soha, — szeretne is megválni e hálátlan birtoktól: azért

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
14	Pápa	1657. Sabbatho proximo post festum Epiphaniae Domini Január 10.	<p>ha vele értekezni akar, írjon Bécsbe, ott fogja tölteni a farsangi időt.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Agha András és Zámbó Sára mezölaki birtokosok mint osztályos rokonok, veszprémmegyei alispán, Körbei István előtt egyezkednek vagyonuk jövőbeni kezelése iránt.</p> <p>Ez okmányból kiderül, hogy nevezett időben Pápán a reform. lelkész Czeglédi Pál, Mezőlakon pedig Győrvári István voltak, s az egyezkedésnél is mint tényezők szerepeltek.</p> <p>l, eredeti s másolat.</p>
15	Pápa	1657. August 17.	<p>Kutasi Mihály ház és földbirtokosnak végrendelete, melynek ötödik pontjában a helybeli ref. egyháznak 100 magyar forintokat; — a praedikátoroknak Czeglédi Pál uramnak 12 ezüst tallért; Saári Uramnak 6 ezüst tallért; — az ispotálybeli szegényeknek két vég fekete kintula posztót; — az iskolamesternek 6 tallért; — a diákoknak 16 magyar forintot rendel kifizetletni.</p> <p>m, eredeti.</p>
16	Győr	1657. Fe- ria quinta proxima post festum S. Martini Episcopi et Confessoris Novem- ber 12.	<p>Orosztony Zsuzsánna özvegy Kutasy Mihályné a győri káptalan előtt ünnepélyesen tiltakozik maga, s az illetők nevében mindazok ellen, kik néhai férje egyes részbirtokait elfoglalni akarják.</p> <p>l, eredeti.</p>

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
17	Pápa	1658. Január 5.	Agha András és hitvese gecsei Pethő Zsuzsánna egy részről, más részről Biczó János között létrejött házcsere föltételeit tartalmazó kiadvány a pápai tanács részéről Hencz Imre bíróságában, szerkesztve Bosnyák Pál városi jegyző által. l, eredeti.
18	Pápa	1658. Január 10.	Hegyi István assecurationalis levele, melyben kötelezi magát arra, hogy a malma után járó árendát valamint eddig, úgy ezután is, úgy a magyar mint a török V. részére pontosan fizetendi. m, eredeti kézirat.
19	Pápa	1658. August 14.	Zámbó Krisztina Asszony záloglevele, melyben a kemenczehelyi réljét 70 magyar forintokban Kutasy Mihályné Orosztony Zsuzsánnának használat végett élte fogytaig átengedi. m, eredeti, és hiteles másolat.
20	Győr	1659. Február 18.	Draskovics György győri püspök levele Hegyi István vecseszéki alispánhoz, s Pápaváros főbirájához, melyben értésére adja, hogy az általa vásárolt malom birhatására nézve ő sem tehet többet mint egyik előde Naprágyi Demeter. Tudniillik a birtokjog csak személyét, de utódait nem fogja illetni. m, eredeti.
21	Győr	1659. Márczius 11.	Draskovics György győri püspök ismételve figyelmezteti Hegyi Istvánt, hogy

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
22	Pápa	1640. Junius —	<p>a birtokjog kizárólag személyét, de utódait épen nem illeti, — köszöni a küldött madarakat, — a hat köből gabonát ez évre elengedi, de komolyan figyelmezteti, hogy jövőben kötelezettségének eleget tegyen. m, eredeti.</p> <p>Nemes Kozma György fiát Jánost a sanyaru török fogságból kiváltandó, Pápán a hosszú utczában Borsadi Pál és Mészáros Mihály szomszédságában fekvő házat özvegy Kutasi Mihályné Orosztony Zsuzsánna Asszonyinak s utódainak 100 magyar forintért elzálogosítja, illetőleg a városi tanács előtt neki átadja.</p> <p>I, másolat.</p>
23	Pápa	1640. Szeptemb. 19.	<p>Gróf Eszterházy István levélben kéri fel Draskovics György győri püspököt bizottmány kiküldésére, mely a Hegyi István által épített malmot műszakilag megvizsgálja, — miután köztudomásu dolog, hogy e malom a többieknek praesjudikál, mit ő azzal igazol, hogy előbb neki is nyolcz malomkereke forgott, most pedig alig öt.</p> <p>m, eredeti.</p>
24	Pápa	1640. Oktober 21	<p>Gróf Eszterházy István és Thurzó Erzsébet, tekintve Hegyi Istvánnak a család irányában tanusított hűségét s hasznos szolgálatait, annak a hosszúutczában levő házat, jobbágytelkét, kertjét s egyéb ingatlan vagyonát minden teher s szolgálati kötele-</p>

T a r t a l o m.

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
25	Pápa	1642. Szeptemb. 4.	<p>zeltség alól fölmentik, s e szabadalmat ki- terjesztik annak hitvesére Farkas Dorottyára, s mindkét nemü utódaira.</p> <p>l, hiteles másolat.</p> <p>Osztályegyezség, mely egy részről kanizsai Pálffy János pápai predikátor és superintendens özvegye Thaly Kata, más részről első hitvese Bottló Erzsik Asszony- tól származott gyermekei Pálffy Pál és János között létre jött, közreműködven Czeplédi Pál pápai predikátor és superintendens, Sár- y István második pápai predikátor, <u>Széplaki</u> <u>Botka Ferencz</u>, s az egész városi tanács.</p> <p>m, eredeti.</p>
26	Pápa	1647. Ápril 29.	<p>Nádasdy Boldizsár és Szeghy János országos commissariusok, a töröktöli félelem miatt ad faciem Praesidii nem mehetvén, Pá- pán kelt levelökben adják vissza a tihanyi evang. predikátornak azon házat, hozzá tar- tozó szántófölddel, rét s erdővel együtt, melyet már előbb is az evang. minister lakott, — s feljogosítják egyházi functióji- nak folytatására, a predikálásra, sőt arra is, hogy proventusait percipiálhassa.</p> <p>m, hiteles másolat.</p>
27	Győr	1650. Május 15.	<p>Draskovics György kibecsléssel fenye- geti Hegyi Istvánt, ha a malom utáni censust pontosan nem fizeti s annak adja, ki attól az igazat neki mindenkor kellő időben megadja.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
28	Győr	1650. Május 15.	<p>Gróf Eszterházy János válasza Botka Ferenczhez, melyben neki, s általa a pápai várórség evang. vitézeinek tudomására juttatja, hogy ő mit sem tud azon királyi rendeletről, melyben felhatalmaztatott volna gróf Eszterházy Pál a pápai várórség evang. tagjainak mint lázadóknak fegyveres erővel fékezésére.</p> <p>Azon esetben pedig, ha ily rendelet léteznék, kéri az evang. vitézeket, hogy a fejedelemhez beadandó alázatos folyamodvánnyal igyekezzenek a bajt eltávolítani.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>A pápai ref. egyház kormányzata megállapittatik, s azonnal választatnak a nemesi, vitézi és városi rendből előljárók, és pedig a nemesi rendből: Hegyi István, Körösi Ferencz, Bogácz Ferencz.</p> <p>a vitézi rendből, a lovasok közül: Tódy Márton, Györky Benedek, Agha András, Szekér János, Takács Nagy István.</p> <p>a gyalogok közül: Uj kapu: Csizmadia Benedek, Belső Mihály, Nagy kapu: Horváth Gergely, Tizes kapu: Tóth Mihály.</p> <p>a városi rendből: Hencz Imre, Veszprémi Szabó Gergely, Süjtő és Szabó Balázs, Molnár Márton, <u>Pordán Miklós</u>, Szabó Benedek sat.</p> <p>Eodem die. Postulata ad Ec-</p>
29	Pápa	1650. Julius 5.	

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
50	Pápa	1656. Ápril 8.	<p>clesiae bonum, et communem utilitatem spectantia:</p> <p>1. Mindhárom Statusból rendeltessenek bizonyos gondviselők.</p> <p>2. Legyenek három hites egyháziak, mindenik Statusból egy, kik a közönséges jónak gondviselésében a predikátor mellett legyenek.</p> <p>3. Az Ekklesiának legáltalott jók, s egyéb egyházi accidentiák az Ekklesiának közönséges ládájában reponáltatván álljanak, és a hites egyháziak számadása alatt legyenek.</p> <p>4. Mivel a sereg fizetése ő felségétől igen bizonytalan: a predikátoroknak annuális fizetés rendeltessék, s beszolgáltatassék.</p> <p>5. Az elpusztult külső malom megépítésében a sereg a várossal együtt szivességgel legyen.</p> <p>6. A scholamesternek állapotjára és fizetésének beszolgáltatására gondviselés legyen.</p> <p>Omnes Status has condiciones honeste et plenarie impleturos se promiserunt, praesente Clarissimo Domino Episcopo Emerico Gál. m, másolat.</p> <p>Özvegy Kutasy Mihályné Orosztony Zsuzsánna végrendelete, melynek első pontja így hangzik: Elöttem viselvén, hogy valami jókkal világi életemben birtam. mind-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
51	Pápa	1656. Junius 8.	<p>ezek az én uramnak Istenemnek ingyen való irgalmasságából voltak, azért az én Istenem tisztességéhez való buzgó indulatlomból, mindennemű ingó javaimat, arany, ezüst, vagy akármi névvel nevezendőket, mindenestől hagyom a Pápai reform. Ecclesiának, mely megnevezett ingó javaim a Templom, Schola, és Ispotály épületeire, egyházi szolgák és szegények segedelmére fordítottassanak, bizván azoknak mind conquisitóját, mind kiszolgáltatását Nemzetes Botka Ferencz Uramra sat.</p> <p>A kilenczedik pont pedig ez: A pápai majoromat, kertemet, Hantai hegyen való szőlőmet, Mátyusházi és Asszonyfalvai rétjeimet hagyom a Pápai predikátoroknak, és az egyházi tisztben való successorainak.</p> <p>m, másolat.</p> <p>Hegyi István értesíti a vitézlő és tiszteletes Ibrahim Ispaját, a Török Császár végvárában lakó deákot mint szomszéd barátját, hogy ő a tapolczafői malma után az eddig fizetett 5 forintnál ezután sem fog Census czim alatt többet fizetni. Egyuttal figyelmezteti, hogy ha megégetteti, vagy megraboltatja malmát, neki több kára lesz; mert a malommal együtt el fog égni az ő faluja is.</p> <p>m, másolat.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
52	Pápa	1658. Sabbatho proximo post festum conversionis Beati Pauli Apostoli Január 25.	Hegyi István pápai lakos, Rabbi István királyi táblai protonotarius előtt átadja a Tapolczavizen levő malomrészét 386 forintért Szili Mártonnak, és hitvesének Kápolnai Katus Asszonynak. I, eredeti.
53	Pápa	1658. Február 1.	Hegyi István pápai reform. lakos az erőszakkal elfoglalt egyik predikátori lak helyett saját házát ajándékozza az egyháznak, csupán több mint hatszáz tallerra menő reparatiója némi megtérítéseül kér 400 tallért, és pedig úgy, hogy addig senki semmi közit a házhoz ne árthassa, míg nem a négyszáz Imperialis tallérokat megnevezett Pápai Ecclesiának simul et semel in bona argentea moneta le nem teszik plenarie. Ugyanezen szabályt állítja fel saját örököseire, s osztályos rokonaira nézve is. m, eredeti, s hiteles másolat.
54	Vasvár	1659. Deczember 30.	Szili Márton a vasvári káptalan előtt ünnepélyesen tiltakozik Szécheny György győri püspök tette ellen, ki is a Tapolcza vizén levő malmát minden igaz ok nélkül erőszakosan elfoglalta. I, eredeti.
55	Stuben	1659. Május 27.	Szili Márton és Sándor György a pápai evangélikusok felhatalmazott küldöttjei, ellenmondó nyilatkozatot adnak be hadadi Veselényi Ferencz nádorhoz, gróf Eszterházy Pál azon már célbavett szándoka

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
56	Sayben- dorf	1659. Május 19.	<p>kivitele ellen, miszerint az a pápai várőség evang. vitézeit fegyverrel akarja megtámadni, — nem várva be a törvényes vizsgálatot, melynek megkezdésére már ők a nádori engedélyt bírják.</p> <p>I, eredeti.</p> <p>Gróf Nádasdy Ferencz országbiró, Botka Ferencz, Sándor György, Oroszy Ádám s Bogác Ferencz küldöttek kívánatára, elküldi rendeletét a veszprémi káptalanhoz, a pápai reform. egyház s gróf Eszterházy Pál közt fenforgó viszály érdekében megtartandó vizsgálat iránt. Május 28-kán jelenti a káptalan, hogy gróf Eszterházy Pál komornikja Liptai Imre grófja részéről, — később a pápai jobbágyok, sőt többen a vitézlő rendek közül is a vizsgálatnak ellene mondván, az létre nem jöhetett.</p> <p>I, eredeti.</p>
57	Vecse	1660. Január 5.	<p>Józsa István vecseszéki alispán s Jankovics Péter főbiró az általuk teljesített vizsgálatból kiderítik, hogy Naprágyi Demeter egykori győri püspök ajándékozta a tapolczafői malmot Sörös Imre és Vincze testvéreknek, melyet azután Felső Balázs, majd a tapolczafői község, utóbb pedig Hegyi István birtak.</p> <p>m, töredék.</p>
58	Pápa	1660. Márczius 31.	<p>Gaal Mihály, özvegy Kutasi Mihályné Oroszlony Zsuzsánna egyik örököse, maga</p>

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
59	Győr	1660. April 12.	s érdeklött rokonai nevében lemond örök- ségi jogáról a pápai ref. egyház javára 200 forint kárpótlás mellett. m, másolat. Herczeg Gonzaga Alajos győri vár- parancsnok, értesíti a pápai várórség evang. vitézeit, hogy kérelmök folytán értekezett gróf Eszterházy Pállal. Jövőre nézve figyel- mezleti őket, hogy vallásügyeikben egye- nesen a fejedelemhez folyamodjanak, kinél most egyszer mellettök ő is szót emelend. l, eredeti.
40	Pápa	1660. Junius 8.	A pápai várórség evang. vitézei Gon- zaga Alajos győri főkapitányt értesitik, hogy utasítása szerint vallássérelmeikkel a feje- delemhez folyamodtak; s bár a cancellár által a törvény útjára utasítottak: gróf Esz- terházy Pál a kormány intézkedésére nem ügyelve, zsoldosai által templomukat, isko- lájukat elfoglaltatta, *lelkészeiket száműzte, s a tanuló ifjuságot szétverte sat. kérve pártfogását, s hatályos közreműködését. l, eredeti.
41	Pápa	1660. August 29.	A pápai várórség evang. vitézei szám- szerint 112 a győri parancsnokság elé idéz- tetvén, hiven előadák gróf Eszterházy Pál- nak az evangélikusok elleni ingerültségét; kijelentvén egyszersmind, hogy ők nem láznak, de igenis az ország törvényei által biztosított vallásszabadság őrei, s tán-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
42	Pápa	1660. November 8.	<p>toríthatlan bajnokai, s mint ilyenek kérnek részrehajlatlan igazságszolgáltatást.</p> <p>I, másolat.</p> <p>A pápai reform. ekklézsia patronusai, tanítói, nemes és vitézlő rendből álló tagjai felesen összegyűlvén, közönséges akarathól hogy az Isten ekklézsiaja ne csak megmaradna e helyben, hanem gyarapodnék is: egyező értelemmel oly megpróbált erkölcsü és keresztyéni életü férfiakat szemeltek ki, kik az Isten ekklézsiajára nagy szorgalmatossággal vigyázzanak.</p> <p>Ez pedig a designatusoknak nevök szerint való rendje:</p> <p>Ittben a nemesek közül: Oroszy Ádám, Bogácz Ferencz, Pécsi Péter uraink.</p> <p>a lovasok közül: Fekete Imre, Ihárosi Péntzes Mihály Uraink.</p> <p>a gyalogok közül: Nyiri Miklós, Szücs Gergely, Lakatjártó Márton Uraink.</p> <p>a felső majorokban: Böröllei György, Herbat Imre, Zsigmond Mihály Uraink.</p> <p>az alsóban: Beréndi Márton, Ruzsa György, és Horváth Balázs Uraink.</p> <p>Ezek tiszte leend:</p> <p>1. Az Isten szerént való tudományban, és szent életben úgy tündököljenek, hogy egyebek mind itthon, mind kívül kegyesség tüköre gyanánt tarthassák őket.</p> <p>2. Igen összekapcsolódott és fogódzott</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
			<p>szívvel cselekedjenek mindent, mi az ekklézsia javára szükséges. Minden két hétben bizonyos helyen összegyűljenek, s mindent, mi az ekklézsia javára vagy kárára néz, pie per suffragia libere discutáljanak. Amit pedig végeznek ő kegyelmek, ha egyebekkel nem közölhető, igen magok között tartsák, s idő előtt ki ne nyilatkoztassák.</p> <p>3. Számosan azért választatnak, hogy a hozzánk tartozóknak életekre s cselekedeteikre igen vigyázzanak. Ha mi botránkoztató vétket azokban eszekbe vesznek, ugymint rut szitkot, kordába való hamis esküvést, haragoskodást, trágárságot, részegeskedést, s többeféléket, magán, vagy tanú jelenlétében szent együgyűséggel megintsék, — ha szót nem akarnak fogadni, jelentsék meg a predikátoroknak, s egyebeknek is. Itt interea igen vigyázzanak, hogy arczczal ne forduljon reájok más ember, s ne mondhassa szemökbe: <i>Medice! primum cura te ipsum.</i></p> <p>4. Akármiféle legatum, vagy acquisitum lesz, arra hűségesen gondot viseljenek. Az ekklézsia ládája, s akármilyen névvel nevezendő házi java Tisztel. Szeli György püspök ur szállásán mint közhelyen legyen. A tiszt. püspök urammal mindent tudassanak, mindenre gondot viseljenek, s ha ki-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
45	Pápa	1660. November 25.	<p>vántatni fog, a patronusok s egyéb lársaik előtt számot adjanak.</p> <p>5. A templomra predikatori házakra és scholákra, s azok körül való szükségés építtetésre gondjok legyen. Jó lesz, ha hetenként mindent megkerülnek s néznek.</p> <p>6. Ezen ekklézsia majorja, minden épületeivel együtt, barma, szöllei, réjci, malmai, az ő kegyelmek keze és gondviselése alatt legyenek. Mindenben tiszt. püspök urral egyetértsenek, s úgy forgolódjanak, hogy az ekklézsia gyarapodjék.</p> <p>7. A predikátorok, scholamesterek, deákok fizetésére, táplálására, és hogy ezek tisztöket szorgalmasan végezzék gondjok legyen, s ha valahol remissiót látnak, kérjék s intsek őket.</p> <p>m, eredeti jegyzőkönyvi kiirat.</p> <p>Egybegyülvén a hecsületes designatusok, tiszt. Szeli György püspök uram bőven eleikbe adta cum singulari attestatione tiszteket, a melyekre való készségeket jó szívvvel kezök beadásával ajánlották, s az ekklézsia gondviselését magokra vállalták.</p> <p>Ismét diakonusságra, és egyházfiségra választattak, s kézadással confirmáltattak Szabó Ferencz, és Csizmadia Ádám Uraink.</p> <p>Ezeknek tisztek a többi közt ezek:</p> <p>1. Minden dolgok és gondjok előtt és</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
			felett való legyen az Isten és lelkök javának keresése, mint az Isten választott szolgálóihoz illik.
			2. Az eklézsia gondviselőivel mindenben egyetértsenek, s nekik engedelmeskedjenek.
			3. Tiszt. Szeli György püspök uram körül forogjanak, hogy legyen, a ki által szükséges dolgait naponként véghez vihesse.
			4. Ha valahol nehéz beteget vesznek eszekbe, a predikátoroknak megjelentsék, s ha szükséges el is hívják. Ha halott esik, ők legyenek a hirt megvívők, s az illetőket a stóla beszolgáltatására figyelmeztessék.
			5. Vasárnapokon az eklézsia ládácskáinak kihozatása, s helyre való vitetése ökegyelmekre tartozik; valamint a közönséges gyülekezet helyének gyermekek által való megtisztogatása, s az ur szentatalának elkészítése szinte őket illeti.
			Generale:
			Igen szükségesnek látszik az, hogy a mi feleink közt való házasulandókra kiváltképen való gondviselők rendeltessenek, hogy ne akárki által, akármely formán, hanem szép renddel menjen a dolog véghez. Hasznos leendő efféléről is majdan deliberalni.
			m, eredeti jegyzőkönyvi kiirat.

borszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
44	Pápa	1661.	<p>A pápai várórség evang. vitézeinek gróf Eszterházy Pál, pápai főkapitány ellen emelt vádpontjaik, melyekben előadják, hogy az evang. nemeseket katonatartással terheli, megtérítésökre minden módot felhasznál, fenyegetvén azokat börtön s kibecléssel, s mintha kiirtásukra törne, irányukban semmi kiméletet nem ismer, — egy éjjel azokat templom, iskola, harang s temetőjüktől megfosztá, s másnap az elfoglalt templomban a veszprémi püspök jelenlétében misét tartott, sőt a predikátorok fentartására jövedelmező malmaikat elfoglalta, értésökre adván nekik azt is, hogy ha szépségesen a parochiából ki nem mennek, rövid uton ki fognak hányatni.</p> <p>Ennyi baj orvoslásaért a fejedelemhez folyamodnak, kérve ügyökben részrehajlatlan vizsgálatot, s a törvényszegők szigorú megfenyítését.</p> <p>I, eredeti fogalmazás.</p>
45	Pápa	1661. April 6.	<p>A pápai várórség evang. vitézei részéről megbizottak jelennek meg gróf Eszterházy Ferencz földesurnál, és pedig Dömölky András gróf Batyáni Kristóf lovas szolgáinak hadnagya, Horváth János szinte önagysága vicehadnagya, Potyondi Gáspár Vasmegeye egyik főszolgabirája, és Magassy Miklós azon Vasmegeye szolgabirája, követtelvén:</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
46	Pápa	1662. Január 2.	<p>1. A mult évben gróf Eszterházy Pál által erőszakkal elfoglalt templom, harangok, iskola s temető visszaadatását.</p> <p>2. valamint a kibecsült kuriális házak, s elfoglalt parochiális malmok visszabocsátását.</p> <p>Mely követelés a gróf részéről visszautasított, tudokra adatván, hogy az elfoglalt templomhoz semmi köze az evang. lakosoknak, mert abban egy szálfájok sincs, hanem van az ő pápista jobbágyainak, melyet épen ez okból birni is ohajt, -- a nemesek kárvallásához ismét semmi köze, neki Pápán csak jobbágyai vannak, s ezeket pápista vallásukban megtartani kívánja.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Szeli György pápai ref. predikátor a semptei uriszék elé, Laki Márton második predikátor pedig a városi törvényszék elé idéztetnek, mivel nem engedték meg, hogy a városi bíró az ő iskoláik növendékeit regisztrálja; azonba ők a nevezett. helyen, mint rájok nézve nem illétekes forumok előtt meg nem jelennek.</p> <p>m, másolat.</p>
47	Veszprém	1662. Január 8.	<p>Beszprémi István és Bolleraki György veszprémi gyalog vajdák Veszprémben tizenhárom tanut hallgatnak ki de eo, utrum tudja-e a tanú, hogy néhai Sáry István pápai evangélikusok pre-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
44	Pápa	1661.	<p>A pápai várórség evang. vitézeinek gróf Eszterházy Pál, pápai főkapitány ellen emelt vádpontjaik, melyekben előadják, hogy az evang. nemeseket katonatartással terheli, megtérítésökre minden módot felhasznál, fenyegetvén azokat börtön s kibecsléssel, s mintha kiirtásukra törne, irányukban semmi kiméletet nem ismer, — egy éjjel azokat templom, iskola, harang s temetőjüktől megfosztá, s másnap az elfoglalt templomban a veszprémi püspök jelenlétében misét tartott, sőt a predikátorok fentartására jövedelmező malmaikat elfoglalta, értésökre adván nekik azt is, hogy ha szépségesen a parochiából ki nem mennek, rövid uton ki fognak hányatni.</p> <p>Ennyi baj orvoslásaért a fejedelemhez folyamodnak, kérve ügyökben részrehajlatlan vizsgálatot, s a törvényszegők szigorú megfenyítését.</p> <p>I, eredeti fogalmazás.</p>
45	Pápa	1661. April 6.	<p>A pápai várórség evang. vitézei részéről megbizottak jelennek meg gróf Eszterházy Ferencz földesurnál, és pedig Dömölky András gróf Batyáni Kristóf lovas szolgáinak hadnagya, Horváth János szinte önagysága vicehadnagya, Potyondi Gáspár Vasmegeye egyik főszolgabirája, és Magassy Miklós azon Vasmegeye szolgabirája, követelvén:</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
46	Pápa	1662. Január 2.	<p>1. A mult évben gróf Eszterházy Pál által erőszakkal elfoglalt templom, harangok, iskola s temető visszaadatását.</p> <p>2. valamint a kibecsült kuriális házak, s elfoglalt parochiális malmok visszabocsátását.</p> <p>Mely követelés a gróf részéről visszautasított, tudokra adatván, hogy az elfoglalt templomhoz semmi köze az evang. lakosoknak, mert abban egy szálfájok sincs, hanem van az ő pápista jobbágyainak, melyet épen ez okból birni is ohajt, -- a nemesek kárvallásához ismét semmi köze, neki Pápán csak jobbágyai vannak, s ezeket pápista vallásukban megtartani kívánja.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Szeli György pápai ref. predikátor a semplei uriszék elé, Laki Márton második predikátor pedig a városi törvényszék elé idéztetnek, mivel nem engedték meg, hogy a városi biró az ő iskoláik növendékeit regisztrálja; azonba ők a nevezett. helyen, mint rájuk nézve nem illétekes forumok előtt meg nem jelennek.</p> <p>m, másolat.</p> <p>Beszprémi István és Bolleraki György veszprémi gyalog vajdák Veszprémben tizenhárom tanut hallgatnak ki de eo, utrum tudja-e a tanú, hogy néhai Sáry István pápai evangélikusok pre-</p>
47	Veszprém	1662. Január 8.	

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
48	Pápa	1662. Márcz. 21.	<p>dikátora, a minémü házban itt Pápán predikátorságában lakott, azon ház nem maga sajátja volt, hanem az evangélikusoké, sőt minnekelötte megirt Sárý István azon házban lakott, azelőtt immár Czeglédi Pál, előtte pedig néhai Kanizsai János predikátor is laktanak benne sok esztendőkkel, és akkor is az evangélikusok tulajdona volt? Mind a 13 tanu az evangélikusok javára nyilatkozott.</p> <p>m, eredeti, és másolat.</p> <p>Küldötteket meneszt a pápai várörség evang. vitézi rendje a fő hadi-parancsnoksághoz, hogy bevádolja gróf Eszterházy Ferencz pápai főkapitányt s földesurat, ki a legérdemesb protestáns vitézeket hivatalos állásuktól megfosztván, helyökbe érdemellen római katolikus egyéneket nevez, — az evang. egyház százados jogait megsemmíti, — a predikátorok, tanítók s tanulók ellen uriszéke s a városi hatóság által szigorú, lealázó s becstelenítő ítélet hozat, — kérvén pártfogást, főleg az uriszék s egyéb hatóságoktól kieröszakolt ítéletek végrehajtása selfüggesztését.</p> <p>l, eredeti.</p> <p>Karácson Péter megyei főbiró s Szili Gergely esküt bizonyítják, hogy ök a ne-</p>
49	Pápa	1662. Ápril 1.	

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
50	Pápa	1662. Május 1.	<p>mesi rend nevében háromszor tiltották le gróf Eszterházy Ferenczel a reform. paplak elfoglalásáról, ajánlva neki bevárását a már Bécsbe e tárgyban megindult küldöttség visszaérkeztének, — ugyanezt tette a nemesek hadnagya is.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Tholdy Márton gyalogsági, s Uki Ferencz lovassági vajdák bizonyítják, hogy ők egyenesen a főkapitány gróf Eszterházy Ferencznek parancsából indultak Laki Márton pápai predikátor lakására, hogy feljegyezzék az ott levők neveit, — azonban senkit nem találván, jelentést tettek a grófnál, ki azonnal rendeletet bocsátott ki, hogy a ref. hitfelekezet paplaka elfoglaltassék.</p> <p>m, eredeti.</p>
51	Pozson	1662.	<p>Az evang. karok és rendek által az ország minden részeiből összegyűjtött, s a fejedelemnek épen az országgyűlés folyama alatt benyújtott vallássérelmek sorozata 16 iven negyedréiben.</p> <p>l, másolat.</p>
52	Pápa	1665. Szeptemb. 8.	<p>Memoriale czim alatt e napon készített el Szeli György pápai predikátor és superintendens egyháza javainak leltárát, melynek első pontja így szól:</p> <p>Az öreg fejedelem beneficiuma, kit gondviselőinknek akarajjokból adtunk volt</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
53	Veszprém	1664. Május 9.	<p>ki interesre, itt való bizonyos embereknek, volt pedig 400 tallér.</p> <p>Az utolsó pont pedig így: vagyon az ekkléziának negyedmagával való marhája.</p> <p>E jegyzékből kiderül, hogy az egyháznak kötelezőkön volt 1000 tallérja s 400 forintja, készpénzben 150 aranya, 330 tallérja, — ezüst s arany értéke pedig kelyhekben, kupákban, evőeszközökben, fegyverekben, lószerszámokban sat. több mint két bécsi mázsa.</p> <p>Mindezen kincseket — írja a gondos pásztor — a nyomorgatásnak és üldözésnek idején pro fideli custodia, et tutiori permansione vitettem Kőszeghre Balogh Márton deákhoz. Sopronba Sándor Gergely és György uraimékhoz, Szalonakra Oroszy uramhoz. A többi itthon a magam gondviselése alatt van, kivévén hogy tempore angustiae a győri német seregbírónakadtunk egy ezüst sótartót lat 32, s egy kis fehér pártáövet.</p> <p>m, eredeti, pecsét s aláírással.</p> <p>Horváth István veszprémi lovasvitéz eladja az Alsóörsi határban levő két hold szöllejét Szili Gergelynek tiz ezüst tallérért, mely szölöt nevezett vevő a pápai ref. egyháznak ajándékoz.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m.
	helye	ideje	
54	Veszprém	1671. Dominica decima tertia post festum Sanctae et individuae Trinitatis August 16.	Ellenmondó nyilatkozat nyújtatik be a veszprémi káptalanhoz a pápai várórség evang. vitézei által gróf Eszterházy Ferencz ellen, ki a Hegyi István által a reform. egyháznak hagyott, s jelenleg Séllei István lelkész használatában levő házat a győrvárosi jezsuitáknak eladta, kik is azt birtokukba venni ohajlják, közöknél levén már a királyi engedely. l, eredeti, s hiteles másolat.
55	Pápa	1672. Márcz. 8.	Gróf Eszterházy Ferencz engedménye, mely szerint kovácsi jobbágyainak megengedi, hogy nevezett falu határában malmot építhessenek, kikötvén egyenesen, hogy ezért neki mint földesurnak minden ujév napján egy öreg özet adjanak. m, hiteles másolat.
56	Pápa	1672. Festo S. Michaelis Archangelii Szept. 29.	Gróf Eszterházy Ferencz Pápán a bástyautezában a reformátusok iskolája szomszédságában levő házat Galgóczy Istvánnak és feleségének Kemleky Katának 52 tallérban adja jutalmúl a grófi család érdekében teljesített hű szolgálatiért, — később 1691-ben e házat Partos István a reform. egyháznak engedi át. m, eredeti.
57	Pápa	1675. Május 29.	Gróf Eszterházy Ferencz az ispotályutezában Eperjesi István és Stubner György szomszédságában Orbán Csizmadia Péter által megvásárolt házat 15 aranydíjért min-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
58	Pápa	1675. Július 11.	<p>den földesuri teher alól mentesíti, de csak a kiváltás idejéig, a mikor azon ház évenként ismét 5 forint censust fizetend.</p> <p>m, hiteles másolat.</p> <p>Dujmonith János megyei főbíró s Körsy Ferencz által teljesített tanuhallgatás aziránt: vajjon Pápváros lakossága Ujfalusi Márton zirczi apát ellen készült gyalázó irat szerkesztésében vagy annak terjesztésében részt vett-e? A vizsgálat az apát részére kedvezően ütött ki.</p> <p>l, eredeti.</p>
59	Pápa	1674. Márcz. 29.	<p>Dujmonith János megyei főbíró eskütljeivel Szilvásy István és Kozma Ferenczcel, Séllei István pápai predikátor, s Kocsi Bálint iskolatanító kérelme folytán, Pápán öt tanut hallgatnak ki e kérdés fellett: tudja-e a tanu, hogy midőn a helyv. confession levő pápaiak <u>Veresmarti Mihály predikátorjukat</u> közikbe behozták, azon predikátort nem törökországból, hanem a pusztán levő Kocs nevű faluból, mely falu Szentmárton, Tata, és Komárom praesidiumok között vagon, — és hogy nem is ut nélkül, hanem a mely ut Vaszarról a tón túl Szlatkovics malmára megyen, azon hozatott be az alsó</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
60	Vesz- prém	1674. Ápril 18.	<p>majorokra, és onnét fényes nap- pal az új kapun bejövén, a kapun levő tizedesnek megmondották, hogy kapitány uramnak hirt te- gyenek, hogy predikátort hozta- nak be, és hogy nem álorczában, avagy német ruhában, hanem va- lamint most jár, nagy hajjal és kalappal jött be?</p> <p>A vizsgálat a reformáltak részére ked- vező sikerrel ment véghez.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Karácson Péter s Horváth Ferencz, a veszprémi várőrségben amaz lovassági esz- patvezető, imez gyalogsági vajda, hitelesen bizonyítják, hogy bár ők felsőbb megha- gyás folytán, hatóságilag felkérték a vesz- prémi káptalan prépostját Szakonyi Jánost vizsgálattartásra a királyi ügyész által vád alá helyezett Bátorkeszi István veszprémi, Séllei István pápai predikátorok és Kocsi Bálint szinte pápai tanító ügyében, még is az ismételt felhívásra is e kötelesség tel- teljesítésétől magát visszatartotta.</p> <p>l, eredeti.</p>
61	Vesz- prém	1674. Ápril 18.	<p>Szili György megyei főbíró, s Roboz Benedek lovassági eszpatvezető bizonyít- ványa arról, hogy ők Bátorkeszi István veszprémi, Séllei István pápai predikátorok, még is Kocsi Bálint pápai tanító mint com-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helve	ideje	
69	—	1674.	<p>Ismét a lázzadásra vonatkozó titkos jegyek, melyeket a szövetségesek a kölesönös érintkezésnél használtak.</p> <p>I, töredék.</p> <p>Névsóra az 1674. márczius 5-kén megjelent protestáns predikátorok és tanítóknak, kik számszerint 167 voltak.</p> <p>Ismét a nápolyi gályákon szenvedett szinte protestáns egyháziak névjegyzéke.</p> <p>I, töredék.</p>
70	—	1674.	<p>Szathmárváros lakosai folyamodnak a megyei hatósághoz Károli Lajos ellen, ki saját házában koreshmát és mészárszékét nyitott.</p> <p>Ugyanezen iven: Puncta necis Dionysii Bánffy. Albae juliae 1674, 5-ta Decembris.</p> <p>I. és m. töredék.</p>
71	—	—	<p>A györi, révkomáromi, légrádi, pápai, körmendi, és szent gróthi várörségben szolgáló evang. katonák folyamodnak magyarország gubernátorához, hogy elvett templomaik, tornyaik, harangjaik, s egyházi épületeik visszaadatását: — valamint predikátorok s tanítók tarthatását kérő, s a pozsoni kormányshékhez benyújtott folyamodványukat terjessze mielébb cancelláriai uton a fejedelemhez.</p> <p>I, egykoru kézirat.</p>
72	Bécs	1673.	<p>Első Leopold magyar király, pártfogása s királyi kegyelme felöl biztosítja a</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
			pápai várórség evang. vitézeit, kik minden alkalommal, jelesen a török kormány ellen viselt háborukban törhetlen hűséget tanusítottak a haza s osztrákház iránt, — hasonló pártfogásra kéri fel irányukban az ország lakóit is.
73	—	1675.	l, eredeti. A fileki s több várórség evang. lakosainak Rothal római birodalmi gróf s vérbirósági elnökhöz, a protestáns foglyok ügyében intézett kérelme.
74	—		m, másolat. A veszprémi, pápai, fileki, tihanyi, s vázsonyi várórségek evang. zsoldos katonái arra kéri Rothal grófot, eszközölje ki az udvarnál, a számüzött vagy hivatalvesztett protestáns predikátorok és tanítók megkegyelmezését, s a várórségek vallásgyakorlata épségben hagyását.
75	—	—	l, másolat. Kardos Pál hadnagy, Karakói Demeter körmendi kishiró sat. Imperiale czimü iratban nyilváníják, hogy reform. egyházukat néhai gróf Battyáni Ferencz az ő vallásukon levő méltóságos ur fekvő birtokkal dotálta, — a predikátor és scholamester tarthatását pedig egyes jóltevők vallásbuzgalma eszközölte, — valamint a pap és tanítólakot az iskolával együtt magok építették, s a harangokat is drága pénzen ők

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
76	Buccari	1676. Január 11.	<p>szerezték, különösen a legnagyobbikat, mely a szigetvári csapás után a pogány töröktől való félelemből a földbe elásatott, honnan a kiskomáromi veszedelem előtt felvételvén Komáromba hozatott, s innen bizonyos sommapénzen megvételvén, haza szállítatott Körmendre.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Kodermann János Buccari parancsnoka értesíti Zalf Miklós orvost, hogy ő a magyar lelkészfoglyokkal szépen s emberileg bánik, a számukra gyűlt segélypénzt köztök felosztja, s azokat lehetőleg segíyezi, — gróf Kolonicstól nyert utasítása szerint Máltába kellene ugyan azokat küldeni, de ő e gondolattal felhagyott, — ajánlja Kolonics megkeresését, ki a foglyok javára legtöbbet tehet.</p> <p>l, másolat.</p> <p>Hoffmann Rudolf lelkész tudatja egy pápai barátjával valószínűleg Szalontai Istvánnal, hogy a gályarabok kiszabadulása csaknem bizonyos, miután ily értelmű rendelet már Grácza érkezett, de a mely kizárólag a stajerországban raboskodó egyháziakra vonatkozik, — ajánlja egy a kormányhoz intézendő folyamodvány mielőbbi szerkesztését s benyújtását a másutt szenvedő foglyok szabadon bocsátása érdekében, habár azok hazájokba nem bocsáttatnak, sem</p>
77	Bécs	1676. Január 31.	

Sorszám	Az okmány kellének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
78	Nápoly	1676. Február 25.	<p>hivatalt nem viselhetnek. Irja továbbá, hogy a svájcziaiak készek segélyt nyújtani szerencsétlen hilsorsosaiknak, — végül tudatja, vele, hogy Ruyter admirál is kikötött a nápolyi partokon, de tett-e lépéseket a foglyok érdekében? nem tudja.</p> <p>l, másolat.</p> <p>Velz György Nápolyból írja, hogy 26 fogoly szabad, s ezek Ruyter hajóján Sicilia felé már el is vitorláztak, ellátatva rangjukhoz illő fekete öltönnyel. Számol a foglyok részére érkezett aranyok hova lett fordításáról is.</p>
79	Bécs	1676. Márcz. 26.	<p>l, eredeti.</p> <p>Királyi rendelet a hatóságokhoz, melyben a befogott, börtönre vagy gályarabságra ítélt protestáns predikátorok szabadon bocsáttatása kimondatik, s szabadság engedtetik nekik, honukat, s az örökös tartományokat elhagyva külföldön letelepedni.</p>
80	Bécs	1676. Márcz. 20.	<p>l, eredeti.</p> <p>Téritvényminta, melyet a fogolypredikátorok és tanítók kiszabadulások alkalmával aláírni köteleztettek, és a mely számukra a honukba visszatérhetést egyedül a királyi kegy és jóakarattól teszi függővé.</p>
81	Bécs	1676. Márcz. 20.	<p>l, eredeti.</p> <p>Utlevél Hamel Brüynynx, a szövetséges németalföldnek Bécsben székelő követe által kiadva Karáncsi vagy Szalontai István,</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
82	Buccari	1676. Május 4.	Literáti Gergely, Heizler Menyhért sat. szá- mára, melylyel az örökös tartományokba, sőt Velenczébe s egész olaszországba sza- badon mehetnek együttesen, de külön egyen- ként is a protestáns foglyok érdekében. I, eredeti. Elismervény, melyben Kodermann Já- nos Buccari parancsnoka igazolja, hogy ott öt lelkész a térítvényt aláírta, — és hogy az általa időközben tett költségek hiány nélkül megtérítettek.
83	Fiume	1676. Május 12.	olasz, eredeti. Tatai Cs. Sámuel, Rimaszombati János, Mangó Szentpéteri István, Ladmoczi István, Kállai István predikátorok Fiumében Mar- purch Claudius közjegyző, s báró ab Ar- gento János Péter előtt az osztrák kormány által kiadott térítvényt aláírták.
84	Fiume	1676. Május 18.	I, másolat. Rináldó Ferencz sebész Fiumében, a főnebbi pontban megnevezett predikátorok egészségi állapotát kedvezőnek mondja.
85	Fiume	1676. Május 23.	o, eredeti. Karánczi vagy Szalontai István s Ko- thurnidesz Sámuel kötelezöt állitnak ki 400 forintról, kötelezván magokat ez összegnek Velenczében leendő visszafizetésére.
86	Velencze	1676. Junius 7.	o, eredeti. Tatai Cs. Sámuel, Rimaszombati K. János, Ladmoczi István, Mangó Szentpéteri

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
			István bizonyítja, hogy fogolytársaik Gömöri János, Szentpéteri István, Sallai János reform, Mensatoris István, Raffaidesz János, Rohácsi, Láni, Johannidesz evang. predikátorok 1675. december 2-kán aláírták a kormány térítvényét, — ezzel azonban Kolonics s a kapitány meg nem elégedvén. s őket minden módon hitök elhagyására kényszerítvén, 1676 márczius 26-kán csakugyan a római kath. egyház tagjaivá ünnepélyesen felavattattak, s azután szabadon bocsáttattak.
87	Pápa	1676. Junius 7.	<p>I, eredeti.</p> <p>A pápai, veszprémi, győri s komáromi evang. egyházak előjárósága, s az ezen végvárakban tanyázó szinte evang. zsoldoskatonák folyamodnak Hamel Brünyynx belga kövelhez, eszközölné ki a magas kormánynál, hogy a protestánsok vallásgyakorlatukban ne háborgattassanak, s papjaik ne hurezoltassanak fogságra ártatlanul, mint ez legujabban Komáromban megtörtént.</p>
88	—	1676. Julius 18.	<p>I, eredeti.</p> <p>Kocsi Bálint köszönetet mond Szalontai Istvánnak, a fogolypredikátorok kiszabadításában tanusított közreműködéseért, — kéri továbbá, hogy a szerencsétlenek nevében küldjön köszönő iratot a svájci hitrokonoknak, — végül figyelmezteti, hogy a nehéz napokban szerzett tapasztalatait</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
89	Veszprém	1676. Auguszt. 9.	gyűjtse össze, s készítse elő társaival együtt utját a magyar protestáns egyház történelme megírásának. I, eredeti. Kun István s Endrédi Dániel elpanaszolván Szalontai István előtt, hogy Sennyei István veszprémi megyéspüspök által javaiktól megfosztatván, éveken keresztül a sümegi tömlöczben sanyargattattak, s csupán a föltét alatt bocsáttattak szabadon, hogy térítvényben kötelezték magokat az egyházi pályáról lelépni. Most azonban már kormányrendelet szól melettök, azért szívesen kéri, hogy a rendelettel keresse fel a püspöki hivatalt, s a kierőszakolt térítvényt vegye vissza.
90	Tigurum vagy Zürich	1676. Novemb. 6.	m, másolat. Névtelen barátja értesíti Szalontai Istvánt Zürichből, hogy Scherer ottani lakosnak a magyar protestáns foglyokra még Nápolyban tett költségei megtérítendők. Még egyszer üdvözli maga, s a vele ott levő Harsányi, Komáromi, Rimaszombati, Tatai, Szentpéteri, és Kocsi Bálint társainak nevében, s az ur oltalmába ajánlja.
91	Insula formosa	1677. Május 1.	m, eredeti. Marcus Antonius de sancta Victoria, a komáromi, győri, soproni, nagyszombati, pozsoni s kőszegi evang. gyülekezetekhez intézett soraiiban részvétét fejezi ki a ma-

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány kelléneke		
	helye	ideje	
92	Légrád	1677. Július 4.	gyarhoni protestánsok sorsa iránt, egy- szersmind türelem s kitartásra buzdítja őket. I, eredeti. A légrádi várórség evang. vitézeinek nyilatkozata, melyben Szalontai István és Fejes Mihály hitsorsosaikat megbizzák, hogy vallásügyöket a fejedelem és fensőbb ha- tóságok, a primás és más főemberek előtt tehetségök szerint előmozdítani töreked- jenek.
93	Zsebe- háza	1677. Szept. 26.	I, eredeti, pecséttel, aláírás nélkül. A rábaközi evangélikusok Zsebeházán tartott értekezletökből kérdést intéznek Sza- lontai Istvánhoz, hogy mi ügyben, s kik- nek érdekében szándékozik Bécsbe menni? mert ha közös az ügy, melyben fáradozik: ők is meg fogják bizalmukkal ajándé- kozni.
94	Pápa	1677. Deczemb. 7.	m, eredeti. A pápai várórség kéri Montecucolli györi paranesnokot, hogy Sréter János campi scribát hivatalában élte fogytaig megtartani sziveskedjék.
95	Pápa	1678. Ápril 28.	I, eredeti. A pápai reform. egyház predikátorai s gondnokai megnyugtadják a soproni evang. egyház elöljáróságát arról, hogy a mind- két hitvallásu fogolylelkészek és tanítók érdekében tett költségek fedezésére általa kiutalványozott összeget 150 magyar fo-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
96	Pápa	1680. Ápril 2.	<p>rintokban, nevezett egyház dékánja Prajning János András nekik hiány nélkül kezeikhez leolvasta s átadta.</p> <p>I, eredeti fogalmazás.</p> <p>Gróf Eszterházy Ferencz földesur kívánatára, Bezeredy István a pápai várórség alkapitánya, Somogyi Miklós, Túri Farkas tisztársaival, még is Szántóházi Ferencz megyei főbíróval együtt személyesen megvizsgálja a pápai reform. egyház építkezését, mely vizsgálatból kiderül, hogy érintett építkezés sem a várórségnek, sem a földesurnak kárára nem lesz.</p>
97	S. pron	1681. Deczember 21.	<p>m, másolat.</p> <p>E helyütt s időben adta ki gróf Eszterházy Pál nádor, Festetics Pál, Bosnyák István, Molnár Márton s a t. részére a Mandatum compulsoriumot, hogy ennek erejével ügyeket a csornai convent előtt, a szükségelt tanukihallgatás eszközésével is előmozdithassák s befejezhessék.</p>
98	Pápa	1682. Febr. 18.	<p>I, eredeti.</p> <p>A pápai reform. egyház értesíti Hamel Brünnynx Gerhárd belga követet, hogy az általa Bécsbe felkivánt Szalontai István e céljában gátoltatván, helyette más megbízható egyént küld, kivel szinte bizalmasan fog értekezhetni.</p> <p>I, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
99	Pápa	1682. Feria quinta proxima post festum Beati Mathiae Apostoli Február 26.	Körösi Ferencz veszprémmegyei eskütt, Veghélius Ferencz pénztárnok, a megyei evangélikusok nevében, a megye színe előtt ellene mondanak a múlt évben Sopronban hozott országos törvényeknek, mint a melyek az evang. rendek tudta és belcegyezése nélkül hoztattak, és a melyek a törvény és királyi oklevelek által biztosított protestáns vallásszabadságot végenyészettel fenyegetik. I, eredeti, megyei kiadvány.
100	Sü- megh	1682. Feria quinta proxima post festum S. Pentecostes Május 21.	Domokos Ferencz főbíró, a somogyi és zalamegyei evangélikusok nevében ellenmond nevezett napon és helyen a fönebbi pontban érintett országos törvények életbe léptetésének. I, eredeti, megyei kiadvány.
101	Pápa	1682. Junius 26.	Gróf Eszterházy Ferencz földesúr, Szabó Benedeknek Pápán a bástya s reform. parochia mellett levő házat 2 forint évdíj mellett minden urasági szolgálat s teher alól feloldja. I, eredeti.
102	Pápa	1685. Február 7.	Orbán Péter Pápán az ispotályutczai házat a városi tanács előtt bevallja, s 200 magyar forintért azonnal átadja nemes Ivánczi Jánosnak, levén ekkor Pápaváros bírása Perneszkó János. I, hiteles másolat.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
103	Bécs	1689. Szeptemb. 19.	<p>A bécsi hadi tanács a Rádóczi, Polyáni és a Szecsődi helyét hitvallásuak panasza következtében szigorún megparancsolja a felsőbb és alsóbb katonai hatóságoknak, hogy bármily s bárhonnan jövő felhívás avagy megkeresésre, a vallás dolgába magokat ne ártsák, annyival inkább fegyveres executióval assistálni ne merészeljenek, különben nehéz számvetés s érdemlett büntetésbe esnek, ez a király akarata, melynek engedelmeskedni mindnyájan tartozunk.</p> <p>m, másolat.</p>
104	Pápa	1696. Ápril 9.	<p>E naptól az év végeig vezetett számadása a pápai reform. egyháznak minden aláírás nélkül. E számadásban junius 3-káról ez olvasható: Kocsi Bálint kályhája rakásáért fizettem Gerencsér Györgynek 40 krt, és így ő gályarabsága után ismét Pápan működött.</p> <p>m, eredeti.</p>
105	Pápa	1700. Márcz. 6.	<p>A pápai reform. egyház megbízó levele, melyben Sándor László egyháztalgot meghatalmazza, hogy a nevezett egyház nevében s érdekében az udvarnál, a különféle hatóságoknál, ereje s tehetsége szerint minden jót eszközöljön.</p> <p>l, eredeti, több megbízó aláírása s pecsétjével.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m.
	helye	ideje	
106	Veszprém	1701. Feria secunda de- cina post dominicum Oculi Február 28.	A pápai reform. egyház ellenmondó nyilatkozata, melyben Eöry János s Alistáli János megbizottak a veszprémi káptalan előtt ünnepélyesen tiltakoznak gelyei mal- muknak a Huszár, Vizkeleti, Hatos, Szegedi és Bottka családok által megkisértett fog- lalása ellen, mit sem ügyelve az ismételve előmutatott nádori engedélyre, melynek ere- jével nevezett családok, vagy azoknak meg- bizottjai a malom birtokba vételét azonnal eszközölni ohajtották. I, másolat.
107	Pápa	1703. Szept. 7.	A pápai reform. egyház előjárósága Deáki István professor által szerkesztett emlékiratban elősorolván hosszas szenvedéseit s anyagi kárvallását, a külföl- di protestáns fejedelmek segélyeért kö- nyörög. I, másolat.
108	Pápa	1703. Auguszt 16.	Körösi Mihály Pápan a hosszuutczában levő házát, a városi tanács előtt 180 ma- gyar forintért bevallja, s tetteg átadja Tor- mágy Simonnak, és feleségének Vásárhelyi Nagy Kata asszonynak, levén ekkor a város főbirája Meszecz Péter, jegyzője pedig Ká- dártai Pál. m, másolat.
109	Szé- chen	1703. Oktober 6.	Instructio pro exequenda in- frascripta in negotio Templorum, Parochiarum, Collegiorum, Scho-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
			<p>larum, earundemque appertinentiarum, proventuum ac redituum in Comitatus Barsiensi, Komáromiensi, et Strigoniensi existentium, habita occasione moderni generalis confoederatorum regni Hungariae Statuum conventus, in ita amicabili exmissorum.</p> <p>E tizenhárom pontból álló utasításban köteleztettek a kiküldött bírák a részrehajlatlan intézkedés és eljárásra, főleg az a feletti örökösre, hogy a haza lakosai közt a jó harmonia, s atyafui szeretet inducaltassék, és ha eddig valami viszálykodás volt közöttök, az kigyökereztessek.</p> <p>m, másolat.</p>
110	Pápa	1706. Január 30.	<p>A dunáninnyi evangélikusok figyelemzetik a nagyméltóságú fejedelmet, hogy 1704-ben Gyöngyösön megjelent követeknek tett azon ígétét, miszerint ök is számolhatnak arra, hogy a főnebbi korban elfoglalt templomaik, iskoláik, s egyházi jövedelmeik birtokába visszalépnek, beváltani kegyeskedjék.</p> <p>m, másolat.</p>
111	Eger	1706. Márcz. 9.	<p>II. Rákóczy Ferencz fejedelem kinevezi gróf Csáky István generális, és Telekesi Török Ferencz senator urakat, hogy a dunántúli s inneni megyékben a templomfoglalási ügyet barátságos uton kiegyenlitsék,</p>

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
112	—	1706. Junius 8.	s működésök sikeréről a kormánynál jelentést tegyenek. m, másolat. A Szécheni confoederatióban hittel kötelezett ágostai és helvét hitvallású statusok felirnak a méltóságos vezérlő fejedelemhez, kérvén vallássérelmeiknek a szécheni articulások alapján leendő orvoslását. Nyilatkozatukban kikelnek Erdődy György még inkább a clerus ellen, mint a kik a hozott articulásokat nem respectálják, — több felsővidéki megye ellen, melyek a comisariusokat működésökben gátolják, s több helyütt be sem boesátják, — végül azt kérik, hogy a kinevezett comisariusok vagy azonnal megkezdjék működésöket, vagy ha más teendőkkel bízatnak meg, helyettök újak neveztessenek. m, másolat.
115	Érsek- ujvár	1706. Junius 19.	Rákoczy Ferencz biztosítja a dunántúli ev. statusokat, hogy a már kinevezett comisariusok mindent el fognak követni, hogy a vallási differentiák kiegyenlítettvén, mindenkinek lélekismerete megnyugtassék. m, másolat.
114	—	1706. Junius 18.	Csodálkozásukat fejezik ki fejedelmök előtt az evang. statusok, hogy vallássérelmeik ekkorig sincsenek orvosolva, pedig a fegyverszünet végéhez közeledik. Kikelnek a fejedelem secretariususa Olasz Ferencz el-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
115	Pápa	1706. Julius 28.	<p>len, ki valamint kamerális tiszti minőségében a religió és nemzeti szabadság ellen dolgozott, most is azon van, hogy a szivek a confederatió iránt meghidegedjenek. m, másolat.</p> <p>Gróf Eszterházy Antal, a dunamelléki hadsereg generálisa, Veszprémmegye hatóságához az itt következő rendeletet küldi azonnali fogamatba vétel végett:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az élelmi czikkek a folyvást emelkedő drágaság miatt limitáltassanak. 2. Irassék össze a megyei lakosság, s a nemzet javára adózzék mindenki tehetsége szerint. 3. A rézpenz folyóvá tétessék, s ki azt elvenni nem akarja: marhája, vagy bármi árucikkje elkoboztassék. 4. A megyében lakó főrendek, feleségeik, gyermekeik, s drágább portékáikkal együtt szállittassanak át a dunán, hol a fejedelem oltalma alatt biztonságban leendnek. 5. Szigorún megtiltatik az ellenséggel érintkezés avagy levelezés. Azért kérdőre vonandók Pápán Tallián Sándor, Pesti János, és Sréter János urak, miért szállították feleségeik s portékáikat Győrbe? 6. Felhivja a megye lakosait, hogy ha még van bennök egy csepp magyarvér, a legelső parancsszóra mindenki fegyvert

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
116	Pápa	1706. Július 28.	<p>fogjon, most lévén ideje a járom alóli szabadulásnak.</p> <p>7. Hogy a rablásnak, huzavonának, vagy bármily istentelenségnek nyaka szegessék: minden város, és falu határában akasztófa felállítását rendeli.</p> <p>m, másolat.</p> <p>A megyei gyűlés hatályosan rendelkezik a főnebbi parancs minél sikeresb végrehajtása iránt, jelesen a verespénzt el nem fogadó, vagy annak forgalmát gátoló polgárookra pénzbírságot, s megbélyegzést, — így az ellenséggel érintkező, vagy csak levelező, — valamint a közügyek vezetésétől minden igaz ok nélkül visszavonuló hazafiakra súlyos, s a kihágás, vagy mulasztás minőségéhez mért büntetést határozván.</p> <p>m, másolat.</p> <p>A pápai evang. Statusnak postulatumai, — e czim alatt szerkeszt az egyház emlékiratot, melyben tizenöt pont alatt sorolja elő sérelmeit, szenvedett káraival együtt, kérvén a fejedelmileg kinevezett bizottmány méltóságos comisariusaitól elégtételt s orvoslatot, jelesen:</p> <p>kivánja az ispotálynak visszaadatását, mely elebb sok ideig az ő birtoka volt.</p> <p>kivánja elfoglalt malmainak azonnali használhatóságát, s eddigi kára megtérítését.</p>
117	Pápa	1706.	

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
			<p>kivánja elfoglalt épületeinek oly karban visszaboecátását, a milyenben azok voltak az erőszakos elfoglalás alkalmával, s megtérítését a házbérnek, melyet predikátorai helyett éveken át idegeneknek fizetni kényszerítettell.</p> <p>kivánja megtérítését költségeinek, melyeket az üldözés korától 1659-ik évtől kezdve tett, mely költségek összege optima conscientia huszezer forintra tehető.</p> <p>kivánja erőszakosan elfoglalt torony-órája visszaállítását, mely most a szürke barátok tornyában van, valamint az öreg vitorláknak a torony tetejére visszahelyezését és pedig azok által, kik azokat levetették.</p> <p>kivánja az iskola részére folyóvá tételét a tizes malomból Sabbathale czim alatt kapott vámgabonának, mely Csáki László idejében tagadtatott meg.</p> <p>kéri utoljára a méltóságos comisarius urakat, hogy az iskola felépítése végett kellő időben a tekintetes és méltóságos fejedelemmel lépéseket tegyenek.</p> <p>m, másolat.</p>
118	Pápa	1708. Márcz. 16.	<p>Körösi Erzsébet, Gyenge István acsádi lakos hitvese eladja Pápán a hosszuutczában levő házát, mely jelenleg az ellenség által elpusztított, győri Szabó Péternek.</p>

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
119	Pápa	1709. Febr. 21.	s hitvesének Szili Erzsébetnek 400 magyar forintért. m, eredeti. Győri Szabó Péter végrendelete, melyben a pápai reform. egyháznak a most nevezett házat s 800 forintot, Gyimóthi István első predikátornak kocsit és két lovat, Lepsényi Gergely második predikátornak egy kocsis lovat, a tanítónak Szepsi Mátyásnak 25 forintot, az öreg diákoknak 10 tallért rendel halála után hiány nélkül kiadatni.
120	Debreczen	1712. Július 18.	m, eredeti. Nemzetes Tholdi Pál, Debreczenben kelt quasi végrendeletében hagy a pápai ref. egyháznak bárhol található vagyonából kifizetendő 150 forintot.
121	Tapolcazfő	1715. Jannár 15.	m, hiteles másolat. Nevezett helyen, s a jelzett időben tartott egyházmegyei gyűlés jegyzőkönyve. Ebből kitűnik, mily jelentékeny volt ekkor a pápai egyházmegye terjedelme, magába foglalván a mai örségi esperességet, valamint népessége is. De kitűnik az is, hogy akkor a kormányzat sokkal könnyebb volt mint korunkban; mert a tanácskozás folyvást a gyakorlati élet terén mozgott, míg ma a szóáradat s örökös indítványozás az adminisztrációt, s a dolgok menetét folyvást gátolják. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
122	Sötér	1713. Junius 8.	Komáromi Kata asszony biztosítja Gyimóthi István csüglei lelkész s esperest, hogy a pápai iskola egyik praeceptorának fizetését 10 tallért élte fogytaig ki fogja szolgáltatni. m, eredeti.
125	Pápa	1715. Auguszt 12.	Néhai Peszi János veszprémmegye főszolgabirája özvegyének Pacsai Zsuzsánnának végrendelete, melyben a pápai reform. egyháznak 100 forintot hagy halála után kifizetendő. A végrendelet egyik aláírója Kenessey István. m, eredeti.
124	Pápa	1715. Deczember 3.	Csúzi József pápai predikátor elismeri, hogy 1711 május 10-kétől, mint itteni hivataloskodása kezdetétől számítandó fizetését folyó évi gergelynapig az egyház pénztárából felvette. m, eredeti.
125	Pápa	1714. Märzeius	Ezen év februárhavában küzetzvén Páparól az evang. lelkész. jónak látták a reform. előjárók gróf Eszterházy Ferencz földesurral tudatni, s megismertetni azon országos törvények és királyi diplomák tartalmát, melyeken nyugszik a protestáns egyház és vallás magyarhonban, — de változván a körülmények, a figyelmeztetés is elmaradt. m. másolat.

125

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
126	Pápa	1714. Márczius	Csanádi Borbély Mihály hitvesének Orosz Erzsébetnek végrendelete, melyben a pápai ref. egyháznak s predikátorainak pénzt s bizonyos házrészt hagy. m, eredeti.
127	Pápa	1714. Junius 22.	A pápai reform. egyház nemes és nemtelen tagjai folyamodnak a cancelláriához, hogy ők vallásuk szabad gyakorlatában, s vagyonuk élvezetében, melyet számukra a törvény is biztosít, sértetlenül meghagyassanak, hivatkozván az esztergomi érseknek Christianus Augustusnak mellettök szóló nyilatkozatára, — hivatkozván gróf Eszterházy Antal földesurra, ki midőn 1703-k évben a város területén lakó nemeseket birtokuk igazolása végett törvény elé idéztette, őket vallásgyakorlatuk s egyházi birtokaik igazolására még csak fel sem szólította, annyival kevésbbé kötelezte. l, másolat.
128	Nagy-Szombat	1714. Junius 22.	Nevezett érseknek, ki magát az okmány alá így jegyezte: Cardinalis de Saxonía, hivatolt nyilatkozata, melyben szabályozó tekintélyül a vallásügyben az 1681 soproni s 1687 pozsoni országgyűléseken alkotott törvények ismertetnek el. l, másolat.
129	—	1714.	Névjegyzéke a pápai reform. esperesség anyaegyházainak, melyből világos, hogy az, e korban örséggel együtt 11 anyaegy-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
150	Bécs	1715. Ápril 10.	házat számlált, melyek közül azóta már sok elenyészett, őrség pedig önálló testületté alakult. m, töredék. Pápaváros protestáns kézművesei s iparosai folyamodnak a fejedelemez: parancsolja meg a megyei hatóságnak, hogy ez őket mesterségök folytatásában, s iparcikkjeik vásárra vitelében ne gátolja. Mely kérelmök felsőbb helyen meghallgatást nyervén, a megyéhez tiltó parancs érkezett.
151	Pápa	1716—80.	I, másolat. Névjegyzéke azon protestánsoknak, kik ez idő alatt Pápán a Ferenczszereztesek által a római kath. egyház kebelébe fölvetettek, és pedig reform. 217, evang. 270, összesen 487 egyén.
152	Bécs	1718. Nov. 5.	m, másolat. VI-k Károly császár, idősb Eszterházy József komáromi, s ifjabb Eszterházy Ferencz borsodmegyei főispánok s földesurak fölterjesztésére, a pápai reform. egyház vallásgyakorlatát, mely ekkor is csak mint várőrségnek engedtetett meg, egyszerűen megsemmíti, — megsemmítő rendelete végrehajtását a megyére bizván.
153	Pápa	1718. Deczember 28.	I, másolat. A pápai reform. egyház előjárósága a végrehajtás felfüggesztéseért folyamodik

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
154	Pápa	1718.	a megyéhez, s időt kér a teendők feletti gondolkozásra. m, másolat. Eszterházy József és Ferencz grófok terjedelmes informatiója, s a pápai reform. híveknek ezen informatió minden egyes tételét czáfoló észrevételei: Limpida contrarii remonstratió czim alatt. l, másolat.
155	Pápa	1718.	A pápai reform. egyház tagjai egyenesen a fejedelemhez küldik sérelmököt, kérvén megsemmített vallásszabadságuk teljes visszaállítását, s a földesuraknak a törvény utjára utalását. l, másolat.
156	—	1718.	Névjegyzéke azon zemplénmegyei templomok, iskolák, egyházlakok, s jövedelmeknek, melyek a legközelebbi zavaros időben a protestánsoktól jogtalanul elfoglaltattak. l, töredék.
157	—	1719.	Pápaváros nemes és nemtelen hely. hity. lakosai a cancelláriához folyamodnak: venné őket valahára oltalmába az Eszterházy család jogtalan üldözései ellen. Folyamodványukban erősen kikelnek gróf Wolkra János veszprémi püspök ellen, ki a megyei gyűlésen a földesuri jog védelmében annyira túlzott, hogy magát a nemes embert. saját lakán kívül elkövetett verekedés vagy

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
158	Bécs	1719. Márcz. 21.	<p>bármily kihágásért elfogatni s bebörtönöztetni a földesurat hitte s nyilváníttotta jogosítottnak. Végül tisztelettel kéri a megye által felsőbb helyre fölterjesztett Információ másolatának kezeikhez adását, hogy arra alázatos feleletöket, s ha szükség, észrevételeiket azonnal megtehessék.</p> <p>I, másolat.</p> <p>A cancellária meghagyja veszprémmegyének, hogy mielőtt a pápai reform. egyháznak folyamodványa a király elé terjesztetnék, hallgassa ki a földesurakat aziránt: vajjon az egész pápai határnak birtokosai-e, s korlátlan joggal birják-e azon telkeket, melyeken a reform. egyháznak imaháza, iskolái s egyházi épületei állanak? s erről mielőbb értesítést adjon. Fölhatalmazza végül a megyét arra, hogy további intézkedésig, magány-vallásgyakorlatot engedjen nekik imaház nélkül, s kizárván annak élvezetéből a vidékieket.</p> <p>I, másolat.</p>
159	Pápa	1719. máj. 26.	<p>Veszprémmegye kihallgatván az urodalmat, úgy a reform. egyház képviselőit, a kir. cancelláriához intézett fölterjesztésben, nevezett egyház számára a magány-vallásgyakorlat megengedhetését véleményezi.</p> <p>I, másolat.</p>
140	Pápa	1719. dec.	<p>Kenessey István kéri a grófcancellárt, hogy a pesti commissió végeig engedtessek</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
141 (9)	Bécs	1719. Deczemb. 5.	vallásgyakorlat a pápai protestáns nemes- ségnek, mely a kormányért annyiszor vérét ontá. m, eredeti, Kenessey István, mint a pápai reform. hivék ügyeinek vezetője legfensőbb helyről értesítették, hogy a földesurak jogosan fog- lalták el a pápai reform. templomot, iskolát, s egyházi épületeket; — a megyei hatóság szinte csak hivatását teljesítette a fen- sőbb helyről érkezett parancsok végre- hajtása által, — nem így a pápai ref. egyház tagjai, kik a vallásügyben hozott országos törvényeket kellő tiszteletben nem tartották, miért is komolyan megdorgál- tának.
142	Bécs	1719. Deczember 5.	I, másolat. E napon értesítették királyi leiratban IIalász Péter, Zmeskál Gábor, és Csetneki József, a lévai, báthi, s t. vezekényi, ugy az endrődi panaszló evangélikusok ügynökei, hogy a nem sokára összeülendő vallásbi- zottsmány megállapodásaig, mind ők, mind megbizóik türelemmel legyenek.
145	Pápa	1720. Február 6.	I, hiteles másolat. A pápai reform. egyház vegyes elől- járósága nemzeti Gombai György egy- háztágot küldi ki kegyadomány gyűjtése végelt a magyar hazába. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
144	Pápa	1720. Márcz. 3.	Ikládi Szluha Ferencz protonotarius parancsára, Nagy Ferencz kir. táblai jegyző tanúkihallgatást tart a pápai reform. hívek vallásgyakorlatára vonatkozót, jelesen tíz kérdést intézett a kihallgatott 21 tanúk mindegyikéhez, s csekély eléréssel mindnyájan odanyilatkoztak, hogy Pápán emberemlékezet óta létezett a protestáns vallás gyakorlata templom, iskolák, paplakok, predikátorok, tanítók s tanulókkal együtt. l, s m, eredeti.
145	Pápa	1720. Május 6.	Gróf Teleki József a marosvásárhelyi collegium kurátora, kéri a pápai reform. egyház előjáróságát, ne gátolja Kövesdi János professorát a hozzájuk menetelben, miután ők a pestishen két professort vettek el. Kérélmé teljesítetett. m, eredeti.
146	Pápa	1720. Auguszt 5.	VI. Károly császár e napon kibocsátott rendeletében közhírré teszi, hogy az 1715. XXX. törvényezikben meghatározott bizottmány folyó évi november első napján Budán működését megkezdi, és pedig az 1681. XXV és XXVI, és az 1687. XXI. törvényezikk alapján, -- kinevezvén ugyanebben a bizottmány elhalt, vagy bármik miatt meg nem jelenhető tagjai helyett másokat; — meghagyván végül az illetőknek, hogy készitendő munkálatuk módosítás

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
147	Bécs	1720. Aug. 19.	<p>vagy helybenhagyás végett neki kellő időben beadassék.</p> <p>I, másolat.</p> <p>Kormányrendelet bocsáttatik Veszprém-megyéhez, melyben meghagyatik neki, hogy miután a pápai reform. egyház törvény ellenére, nyilvános vallásgyakorlatot arrogálva temploma ajtait felnyitotta: oda működjék, hogy a pápai hivek királyi kegyvesztés terhe alatt a törvény betűihez alkalmazkodjanak.</p> <p>I, másolat.</p>
148	Pápa	1720. Szept. 25.	<p>E napon kezdetett meg királyi parancs következtében Kontor István győri püspökhelyettes kértére Terstyánszky István megyei főbíró, és Perrakovics Ferencz eskütt által a vizsgálat veszprémmegye bakyinnyi községeiben, mindegyik helységben tanuhallgatással, s befejeztetett 1721 február 26-kán, — a vizsgálat kizárólag a helységek egyházi viszonyaira vonatkozott.</p> <p>I, eredeti.</p>
149	Péczel	1720. Szept. 25.	<p>Rhádai Pál értesíti Kenessey Istvánt, hogy a bizottmány, melytől ő igen kevés jót vár, csakugyan össze fog ülni, mint ezt Koháry István elnöknek hozzá is megküldött levele igazolja, — felhívja egyszersmind tagtársát, hogy a dunán túli egyházakban elkövetett vallás-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
150	Pápa	1721. Május 7.	sérelmeket gondosan kipuhatolja s följegyezze. m, eredeti. Szili Erzsébet Pordán Eöry Ferencz hitvesének végrendelete, melyben az egyháznak házat, Csúzi József s Naszályi István predikátoroknak, Kövesdi János tanítónak pénzt és ékszer, az öregdiákoknak, neutralistáknak, mendicánsoknak, és szegényeknek szép összeget hagyományoz. m, eredeti.
151	Sáros-patak	1721. Július 2.	Nevezett iskola küldöttjei Tunyogi Péter és Dusicza Mihály mint nyári supplicánsok megjelennek Csúzi József pápai predikátornál, kibocsátva Csécsi János professor s Csúji Márton szenior által. m, eredeti.
152	Csögle	1721. Szept. 4.	Cseh Csúzi József s Naszályi István pápai predikátorok keveselvén fizetésöket, mely a közelebbi zavaros időkben az urak s iparosok tömeges kiköltözése folytán szembetünőleg csökkent, szolgálatukat felmondják, s erről az esperesi hivatalt értesítik. Gyimóthi István esperes kéri őket, hogy gergelynapig maradjanak szolgálatban: akkor aztán tegyék azt, mi idvesebb rájok nézve. m, eredeti.
155	Pápa	1722. Május 3.	A pápai reform. egyház s Eöry Pordán Ferencz közt egyezés jö létre, mely-

lappang

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
154	Pest	1721. Junius 2.	<p>ben Eöry Ferencz kötelezi magát, hogy azon belső telket, melyen a mostani imaház áll, ingyen az egyház birtokába bocsátja, — az egyház pedig a hitvese által hagyományozott háznak haszonélvezetében mindaddig meghagyja, míg a nevezett telek neki isteni tisztelettartásra szükséges leend.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Fejedelmi parancsra Kohári István kir. táblai elnök tanuhallgatást rendel, melyet Pápán Besznak János kir. táblai jegyző teljesít e kérdés felett: tudja-e tanu bizonyosan, hogy az ő emlékezetére Pápa, Takácsi, Görzsöny s a többi helységekben az ágostais helvét hitvallásuak folyvást a templomok, iskolák s parochiális házak birásában voltak-e, s az isteni tiszteletet is szabadon gyakorolták-e?</p> <p>21 tanu esekély különbséggel a protestáns egyház javára nyilatkozott.</p> <p>latin-magyar eredeti.</p> <p>Conspectus Actorum Commissionis in negotio religionis institutae czimü irat, mely a protestáns és római kath. biztosok kölcsönös követeléseinek kimutatását tartalmazza.</p> <p>1, másolat.</p>
155	Pest	1721.	

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
156	Pozson	1722. Május 22.	Jeszenák Pál elismeri, hogy Kenessey Istvántól 200 forintot ad publicas necessitates in negotio religionis, mely összeget bizonyos helyekre ki kellett adni, hiány nélkül kezéhez vett. m, eredeti.
157	Bécs	1722. Novemb. 1.	Királyi rendelet a nádorhoz, vagy cancellárhoz, melyben az tételik kötelességévé, hogy a protestánsokat, kik a római kath. rendeket az 1606. 1. törvényczikkje szándékos megsértéséért bepanaszolták, de panaszuk meg sem hallgattatott, még a jelen országgyűlés folyama alatt mielőbb kihallgassa, s eljárása eredményét beterjessze. l, másolat.
158	Pozson	1722. Deczember 18.	Ragályi Ferencz elismeri, hogy nemzetes Kenessey István urtól 80 rhénes forintokat átvett mint az országgyűlés reform. tagjai által megbizott pénztárnok, igérvén, hogy a pénz ad debita loca fog adatni. m, eredeti.
159	Pápa	1725. Január 15.	Naszályi István predikátor, Chernel János, Kenessey István s Bertha Benedek előjárók megnyugtatták Eösz Asztalos Mihályt, hogy a néhai Szeli tiszteletes urnak nála levő könyveit lajstrom szerint átvették, s azokat a pápai iskola részére szenior és könyvtárnok Hollósy István urnak átadták. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
160	Pápa	1725. Január 20	Somogyi Ilona Asszonynak, elébb néhai Gombai Adám, utóbb Szabó Péter özvegyének végrendelete, melynek tartalma szerint, Pápán az ujutezában levő házat a ref. egyháznak, Csúzi József s Naszályi István predikátoroknak, még is a scholabeli öreg diákoknak, Neutralistáknak, s a nyomorgó mendicánsoknak bizonyos pénzszeget hagy. m, eredeti.
161	Pápa	1725. Ápril 28	Záloglevél, mely szerint Nádasdy György pápai lakos, Acsádon veszprémmegyében levő féltelkét, ottani birtokos Györffi Jánosnak, és hitvesének Nagy Katalin Asszonynak 48 forintért 15 évre használatába adja. m, eredeti.
162	Csorna	1725. Deczember 30.	Péter Ferencz, Tóth István, Gánes Benedek s többben veszprémmegyei Adásztevelen levő curialis telkőket a Hajdán családnak átadják, s törvényesen be is vallják. l, eredeti.
165	Laxenburg	1725. Junius 12.	VI-k Károly császár leirata, melyben rosszalja protestáns alattvalóinak méltatlan bántalmazását, vallásszabadságuk csorbítását, s azoknak valláselveikkel ellenkező szertartásokra kényszerítését, — s rendelí, hogy a vallásügy a már működő bizottmány munkálata befejezéseig eddigi állásában épen és sértetlenül hagyassék. l, másolat.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m.
	helye	ideje	
164	Vesz- prém	1725. Ipsa Sab- batho pro- ximo ante Dominicam S. et I. Tri- nitatis Május 22.	Körösi Erzsébet, néhai Körösy Fe- rencznek Szilvási Kata asszonytól való leánya, Pápán a vizi vagy hosszuutezá- ban levő házát a pápai reform. egyház- nak átadja, s be is vallja 1200 fo- rintért. l-m, eredeti.
165	Pápa	1724. Január 6.	Patonai János és Asztalos Eösz Mihály egyházfiaknak 1722 és 1723-k évekről vezetett számadásaik az előljároság által megvizsgáltatván helyeseltetnek, s a szám- adási teher alól felmentetnek. m, eredeti.
166	Pápa	1724. Márcz. 30.	Néhai Pablényi János özvegye Sáf- rány Kata asszony végrendelete, melyben a pápai reform. egyháznak 50 forintot, Csúzi József és Naszályi István predikátoroknak a halotti stólán kívül egy-egy tallért, az oskola szükségére hat vég szürt, melynek árából professor Ujvári András, a diákok, neutralisták és mendicánsok is részesesse- nek, rendel halála után kifizettetni. m, másolat.
167	Pápa	1724. Ápril 30.	Cseh Csúzi József pápai predikátor, a zürichi iskola tanáraihoz intézett levelében, családja történelmi ismertetése után, fiát pártfogásukba ajánlja. l, eredeti.
168	Pápa	1721. Május 1.	Gyimóthi István esperes, és Naszályi István pápai predikátor, Cseh Csúzi János

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
169	Pápa	Cs. Csúzi József prediká- torságában	<p>ifjut a zürichi iskolai tanács szeretetébe s pártfogásába ajánlják.</p> <p>1, másolat.</p> <p>Memoriale: Tiszteletes Predikátor Uraimék marasztása alkalmával proponálandó punctumok lehetnek:</p> <p>1. Mint eddig, ezután is a leányok tanítására gondjok legyen.</p> <p>2. A tanuló ifjuság magaviseletére gondosan ügyeljenek.</p> <p>3. A betegekhez, kivált haláluk óráján, hogy az Urban hallhassanak meg, hívás nélkül is elmenjenek.</p> <p>4. A gabonában ne válogassanak, azzal, mit a szegény ember adhat, elégedjenek meg.</p> <p>5. A collegatusban az apostoli szeretet reguláit observálják.</p> <p>6. Ha nem magok predikálnak, a helyettök predikálónak beszédét megvizsgálják, hogy scandalum ne követtessék el.</p> <p>Professor ur marasztásakor is:</p> <p>1. Valamint introductiójakor is eleibe adatott, most újból figyelmeztessék, hogy a scholabeli ifjuságra, a jórend fentartására gondja legyen.</p> <p>2. Ha valamely fogyatkozás, defectus vagy excessus történik, azt azonnal a T. Predikátor Uraiméknak és az előjáróságnak jelentse.</p> <p>3. Ügyeljen, hogy az ifjuság az isteni tiszteletet frequentálja.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
170	Csőgle	Gyimóthi István predikátorságában.	<p>4. Az utcán s szegleteken való ácsorgást a tanulóknak megtiltsa.</p> <p>5. A togátus ifjúságot sem télen sem nyáron, senkinek a patronusok közül munkára ki ne eressze.</p> <p>m, eredeti, aláírás nélkül.</p> <p>Cui ecclesia non est in terris mater, neque Deus est in coelis pater, így kezdi Burján Eva a nevezett predikátorhoz intézett folyamodványát, melyben azt kéri a csőglei ref. egyháztól, hogy férjének Dezső Zsigmondnak paráználkodás miatt az egyházból lett kitiltását változtassa meg, igérvén, hogy lutheránus férje kész az egyház közönségét egyik köznapi istentisztelet alkalmával ünnepélyesen megkövetni, — de az egyház hozott ítélete mellett maradt.</p> <p>m, eredeti.</p>
171	Veszprém	1724. Julius 1.	<p>Körösi Erzsébet elismeri, hogy a pápai reform. egyház háza árát kifizetvén, neki azon többé követelése e tárgyban nincs, és nem leend soha.</p> <p>m, eredeti.</p>
172	Pápa	1724. Deczember 13.	<p>Szelezcky Mihály kötelezője, melyben kötelezi magát arra, hogy azon három végszür árát, melyeket özvegy Peblényiné Asszony a pápai ref. egyháznak hagyott, a jövő hushagyókeddre mulhatlanul lefizeti.</p> <p>m, eredeti.</p>

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
173	Pápa	1725. Február 24.	Boné Ádám s Horváth Mihály veszprémmegyei esküttek Ivánczi János folyamodványára bíróilag megintik annak szomszédját Torma Ferenczet, hogy az őt illető kerítést kijavítsa, a törvény tilalma ellenére nyitott ajtót becsináltassa, s házi kutyájára ügyeljen, nehogy az másokban kárt tegyen. m, eredeti.
174	Pápa	1725. Szept. 1.	Bakó János a pápai iskola szeniora, Csúzi József s Naszályi István predikátorok s Ujvári András professor ajánló levelével békárja az alföldet, s az iskola javára szép összeget gyűjt. m, eredeti.
175	Pápa	1726. Novemb. 16	Nádasdy György végrendelete, melyben az egyházzól, predikátorok és tanulókról tehetsége szerint megemlékezik. m, eredeti.
176	Pápa	1727. Ápril 15.	Kiss Imre s hitvese Bagi Panna adóslevele 15 forintról, mely összeget Néma Ilonától fölvettek. m, eredeti.
177	Pápa	1727. Novemb. 12	A pápai reform. egyház hivci, az időviszontagságai által megrongált tornyuk tetjét ez évben kijavítani megkezdették. Eleinte mindjárt protestált Pongrácz Gáspár pápai plebános, hivatkozván a kormány rendeletére, mely az egyház ügyét in statu, quo ante tumultus Rákozcianos fuit, meghagyatni határozza, s

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
178	Dő ögd	1728. Junius 29.	<p>igy semmi innovatió vagy reparatiónak helye nincsen.</p> <p>Ez inhibitió ellenére a toronyjavítás munkája folyvást haladt, állítván a reform. egyház, hogy ez nem innovatió, csupán a létező épületnek a hó és eső bántalmi elleni biztosítása.</p> <p>Ekkor Bithó József tiszttartó, gróf Eszterházy Ferencz generalis és földesur nevében protestál, s judicialiter admoneáltatja a Pápán lakó kálvinista urakat, hogy tornyuk tovább építése, s annak födele föltevésétől azonnal elálljanak.</p> <p>A megintett reform. lakosoknak felelete ezen admonitióra épen az, a mi volt a plebános protestatiójára, hogy t. i. ők semmi új épületet nem szándékoznak emelni, csupán a meglevőt kijavítani, s erre a kir. parancs nem vonatkozik.</p> <p>m, eredeti fogalmazás.</p> <p>Pápai Pál predikátor folyamodik a pápai esperesi gyűléshez, kérve dörögdi lakos Simony Ádám garázda s mindenkit rágalmazó hallgatója méltó megbüntetését, — különösen pedig intézkedést aziránt, hogy dörögdi s öcsi hiveinél évek óta künlevő pénz és gabonafizetését valahára megkaphassa.</p> <p>m, eredeti.</p>

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
179	Pápa	1729. Ápril 4.	Nagy András és felesége Rajczi Judit, átengedik a kovácsi határban zálogban birtalmuk fele részét Ivánczi Jánosnak, a beruházott költségnek, s ezen kívül még a rajta levő 600 forinttehernek lefizetése mellett. m, eredeti.
180	Pápa	1729. Ápril 4.	Nagy András megnyugtatta a pápai ref. egyháza előjáróságát a főnebbi pontban érintett összegek hiánytalan föl vételéről. m, eredeti.
181	Pápa	1729. Julius 27.	Sztankovánszky András megyei alispán utlevele, melyet adott Gondán János és Eősz Mihály pápai ref. egyháztagnak, kik egyházuk számára Sárospatakról tanítót hozni ohajtanak. m, eredeti.
182	Pápa	1750. Február 25.	Horváth László megyei szolgabíró, s esküttje Mottkó Pál, földesuri kérelemre, alispáni parancs következtében, megintik a pápai ref. egyház előjáróit, hogy a predikátorok lakházaikba ha mit beruháztak, jegyezzék fel, hogy a földesur gróf Eszterházy Ferencz azt azonnal kifizethesse. m, hiteles, másolat.
851	Pápa	1750. Február 25.	Horváth László megyei szolgabíró s esküttje Mottkó Pál bizonyítják, hogy a pápai ref. egyház előjárói, a nekik hivatalból kézbesített intőlevél elolvasása után, egyszerűen annyit feleltek, hogy parochiá-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
184	Pápa	1750. Márcz. 16.	<p>lis házaik emberemlékezet óta folyvást birtokukban voltak, s így elvételről avagy kibecslésről szó sem lehet, — különben ragaszkodnak a királyi leirathoz, miszerint a vallásügy azon állapotban hagyatik, melyben az a bizottmány összeülése előtt találtatott.</p> <p>m, hit. másolat.</p> <p>Horváth László megyei szolgabíró, s esküttje Mottkó Pál alispáni meghagyásból, földesuri folyamodványra törvényesen kérdőre vonják a pápai reform. egyház előjáróit: mi jogalapon birják azon házat, mely a hosszuutczában Pordán Eöry Ferencz és Horváth Józsefné házaik közt van? s megintik, hogy a beruházott összeget mielőbb jelentsek be, melyet azután az urodalom, a létrejövendő becsü alkalmával hajlandó nekik megtéríteni.</p> <p>m, hit. másolat.</p>
185	Pápa	1750. Ápril 25.	<p>A pápai reform. egyház nemes és nemtelen tagjai folyamodnak a fejedelemehez, hogy gróf Eszterházy Ferencz földesurat, ki jogaira hivatkozva, elébb parochiális, legujabban pedig imaházukat is kibecsléssel fenyegette, a törvény korlátai közti maradásra komolyan figyelmeztesse.</p> <p>l, másolat.</p>

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
186	Luxen- burg	1750. Ápril 23.	<p>VI-k Károly császár és király, a pápai reform. nemesek és nemtelenek kérelme folytán, meghagyja Veszprémmegyének, hogy nevezett hitfelekezet tagjait további rendelőig, a bizottmány összeülése előtti vallásgyakorlatban biztosítsa, s oda törekedjék, hogy ha a tőlök elfoglalt telkeket a törvény útján vissza nem foglalhatják, helyettök más alkalmasokat vehessenek.</p> <p>I, eredeti.</p>
187	Pápa	1750. Május 28	<p>Almási András professor megnyugtatta Borsos Mártont a pápai egyház pénztárnokát arról, hogy ez évre a tanuló ifjuság majálisára kiutalványozott ajándékot felvette.</p> <p>m, eredeti.</p>
188	Pápa	1750.	<p>A pápai ref. egyház nemes és nemtelen tagjai kérik a fejedelmet, hogy miután a csupán ideiglenes használatra épített templomuk már is pusztulásnak indult, kegyeskedjék, elébbi, sokkal alkalmasb templomuk visszaadatását mielőbb elrendelni.</p> <p>I, másolat.</p>
189	Pápa	1750. Deczember 29.	<p>A pápai reform. egyházmegye közönsége, Eösz Mihály pápai egyháztagot kérő levéllel bocsátja ki a gyülekezetekhez segítségért, hogy a bevégzett bizottmány működésére vonatkozó leirat mielőbbi kiadatását, a Bécsbe egyenesen e célból menendő követek lehetővé tegyék.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
190	Pápa	1751. Február 20.	Nádasdy Káta, atyja Nádasdy György által a pápai egyháznak hagyott 10 forintot még 15 forinttal szaporítja. m, eredeti.
191	Pápa	1751. Auguszt. 19.	Ivanczi János végrendelete, melyben az egyháznak házrészét, a predikátoroknak pedig majorja egy részét hagyja. m, eredeti.
192	Pápa	1711—32.	A pápai reform. ekklézsiának annuális fizetése két predikátorjának és scholamesterének így következik renddel, valamint a régi időben s a t. A díjlap elejét írta Cseh Csúzi József predikátor, a végét pedig Komáromi József második predikátor. m, eredeti.
193	Pápa	1752. Január 30.	Komáromi József és Szikszai Pál pápai predikátorok, s Borsos Márton és Torkos Jakab előljárók által, Eösz Mihály részére kiadott megbízó s felhatalmazó levél, melynek erejével Nemespásztoriban azon összeget, melyet idvezült Szokolay György a pápai reform. egyháznak hagyott, felvehesse. m, eredeti.
194	Ke- resztur	1752. Január 31.	Horváth Zsigmond értesíti a pápai egyház előljáróit, hogy idvezült hitvese Csapó Katus, pápai lakos Torma Ferencznek először egy körmöczi aranyat, később pedig 16 forintot adott át a kéréssel, hogy jó-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
195	Pozson	1752. Május 16.	szivü ajándokát a gyülekezet pénztárába szolgáltatassa, mit az most tagad. m, eredeti. Meghagyja a kir. helytartótanács vas- megye hatóságának, hogy Nemesdömölk, Nemescsóó és Felsőör articularis helyek kivételével, 30 nap alatt a protestáns val- lás gyakorlatát a megye területén mindenütt betiltsa, a predikátorokat egyházi foglalko- zásuktól elmozdítsa, s eljárása sikeréről mielőbb felterjesztést tegyen.
196	—	1752.	l, másolat. Vasmegeye protestáns lakosai elsőben a magyar kir. helytartótanácsához, azután tüstént a fejedelemhez folyamodtak a főnebbi szigoru parancs fölfüggesztéseért.
197	Pápa	1752. Szept. 19.	l, másolat. Berényi Zsigmond cz, püspök, gróf Eszterházy Imre esztergomi érsek megha- gyása folytán megvizsgálja a pápai reform. imaházat, szent edényeket, ugy az anya- könyveket is, s vizsgálatáról véleményes jelentést terjeszt az érsek elé.
198	Pápa	1752.	l, eredeti. A pápai egyház hivatkozva a királyi rendelet 5-k pontjára, mely szerint csak aziránt megvizsgálandók a protestáns lel- készek, vajjon kellően vannak-e képezve, s a keresztséget pontosan teljesítik-e? Mi- vel azonban nevezett püspök ur, vizsgálá-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
199	Pápa	1752. Szept. 21.	<p>lát a lelkészi kar tiltakozása ellenére, egyéb tárgyakra is kiterjeszteni jónak látta: a teljesített vizsgálatot érvénytelennek sőt semmisnek nyilvánítja, s kijelenti, hogy e baj orvoslásaért felsőbb helyre folyamodik.</p> <p>I, eredeti.</p> <p>Perrakovics Ferencz megyei szolgabíró s Rohovics Ferencz eskütt bizonyítják, hogy a pápai reform. egyháznak a püspöki vizsgálat elleni ovását az illető püspök urnak átadták, ki is megígérte, hogy azt az érseki hivatalnak kézbesitendi.</p> <p>I, eredeti.</p>
200	Pápa	1752. Nov. 21.	<p>Néhai Telekesi Török István özvegye Komáromi Kata végrendelete, melyben a pápai reform. egyháznak 4000, a predikátoroknak fejenként 100, a professornak 50, az öregdiákoknak s Neutralistáknak 100 forintalapítványt tesz, de a melynek csupán kamata elkölthető.</p> <p>m, másolat.</p>
201	Bécs	1755. Február 2.	<p>A magyarhoni protestáns egyház igen számos küldöttségének fogadtatása a bécsi ministerek később a fejedelem által. Gróf Zinzendorff a küldöttség megnyugtatóul így nyilatkozott: persvasi sint, imo non tantum persvasi sint, sed certo sciant, suam majestatem, nihil contra leges facturam.</p> <p>I, egykoru kézirat.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
202	Pápa	1755. Február 12.	A pápai és szomszéd reform. egyházak hívei megbízzák Cseh Czúzi Pál urat, hogy a vallásügyet Bécsben az udvarnál, valamint a felsőbb forumokon előmozdítsa. m, eredeti.
205	Pápa	1755. Ápril 8.	A pápai reform. scholából kijött ifjakról szerzetelt szomorú ének, irattatott Szekér János által. m, eredeti.
204	Pápa	1754. Január 16.	Bándics Ferencz, s Harczai Ferencz dereskei lakosok biztosítják Bakó István lelkészöket, ki egy reform. atyától s római kath. anyától származott leányt megesketni nem mert, hogy e cselekvényért a feleletterhet magokra vállalják. m, eredeti.
205	Pápa	1754. Május 5.	A pápai reform. egyház külső s belső előljárói Torma Ferencz és Somogyi Jutka egyenellen házassokat a békés együttlakásra reá bírván, erről bizonyítványt adnak ki. m, eredeti.
206	Bücs	1754. Május 11.	Bücshelység birái s esküttjeinek bizonyítványa arról, hogy Kiss István bücsi származású s Pápan dolgozott asztaloslegény, és Somody Zsuzsánna pápai hajadon közt a czélba vett házasság felbomlott. m, eredeti.
207	Pápa	1754. Junius 17.	Csabai Mihály és Kovács Kata viszálykodó házassok közt, a pápai reform. előjáróság békességet eszközöl, mely alka-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
208	Pápa	1755. Deczember 15.	<p>lommal a nő ünnepélyesen fogadja, hogy ha valamikor férjét elhagyja, szabadságot ad neki őt azonnal elzáratni.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Nádasdy Kata, Györfy Jánosnak már évekkel elébb elzálogott birtokára auctio útján ismét felvesz 52 forintot, hogy a pápai reform. egyháznak segélyt nyújthasson, s tisztességes temettetéséről is gondoskodhassék.</p>
209	Vadosfa	1755. Március 8.	<p>m, eredeti.</p> <p>A vadosfai evang. egyház előjárói, templomépítésre segélyt kérnek a pápai ref. egyháztól.</p>
210	Pápa	1755. Ápril 24.	<p>m, eredeti.</p> <p>Kenessey Péternek 1500 forintról szóló kötelezője, mely összeget a pápai reform. egyháztól ötös kamatra költsön vett, kötelezván magát a tőkének két havi felmondás melletti visszafizetésére.</p>
211	Pápa	1755. Ápril 29.	<p>m, eredeti.</p> <p>A collegiumban tanuló öregdiákok névsora, melyből kitűnik, hogy ezek száma 21 volt.</p>
212	Pápa	1755. Május 20.	<p>l, eredeti.</p> <p>Hágó Ilonának néhai Ivánzi János özvegyének végrendelete, melyben nemcsak férje rendelkezését elfogadja, s megerősíti, de ezen felül a deveçseri utczában levő majorját is a pápai predikátorok használá-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
213	Pápa	1755. Május 25.	tául az egyházra átírálja. Rendeli végül, hogy temetésekor szövétnekek gyujtassanak, gyertyák osztassanak ki, melyekből a deákok is kapjanak. m, eredeti.
214	Pápa	1756. Január 27.	Az Ivánczi és Hágócsalád tagjai meghatalmazzák Torkos Jakabot arra, hogy a végrendelet szerint őket illető részt kezéhez vegye, s kifizetvén a pápai egyháztól kölcsönzött pénzt, a maradékot számukra magánál visszatartsa. m, eredeti.
215	Pápa	1756. Február 4.	Sári Kata ref. hajadon, az urodalmi tisztség előtt töredelmes szívvel vallja meg Bekes Ádámmal éveken át folytatott erkölestelen életét, egyszersmind fogadja, hogy jövőben mindentől ovakodni fog, mi jellemében megbélyegezhetné. m, eredeti.
216	Pápa	1756. Február 10.	Varga Zsuzsánna végrendelete, melyben a pápai reform. egyházzól tehetsége szerint megemlékezik. m, eredeti.
			Gindli Marinka Bakó Miklós hitvese, az édesanyja Pacsai Zsuzsánna Asszony által a pápai ref. egyház javára hagyott 100 forintból, a még tartozásban levő 19 forintot lefizeti. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
217	Szent-Miklós	1756. Márcz. 5.	Gróf Bethlen Ádám értesíti a pápai egyház és gymnazium curátorait, hogy az idvezült méltóságos Bánffy György által hagyott 1000 forintot expressus által küldi, kérvén, hogy ez alumnium papságra készülő két ifjunak adassék évenként. m, eredeti.
218	Debreczen	1756. Márcz. 16.	Debreczen szabad királyi város kötelezője 1000 magyar, vagy 833 forint 20 krról rhénusi értékben, mely összeget gróf Bánffy György végrendeletileg hagyott a pápai egyháznak. m, másolat.
219	Pápa	1756. Ápril 7.	Acsádi Juliánna kéri a pápai esperesi hivatalt, parancsolja meg a kéttornyú laki predikátornak, hogy jobbagyát Szabó Ferenczel eskesse meg, magára vállalván ez érdemben minden felelősséget. m, eredeti.
220	Pápa	1756. Ápril 20.	Komáromi József s Torkos Jakab pápai predikátorok az előjárósággal együtt kiállított megbízó levéllel utra bocsátják Eösz Mihály egyháztagot, hogy azon aranyokat, melyeket Meszlényi Ferencz Csáki ezredbeli hadnagy özvegye a pápai egyháznak hagyott, kezéhez vegye. m, eredeti.
221	Pápa	1756. Ápril 22.	Vörös László veszprémmegyei főbíró utlevele, melylyel Eösz Mihály Nemes-csoóba utazik, hogy ott a pápai egyház

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
222	Pápa	1756. Május 5.	számára végrendeletileg hagyott összeget felvegye. m, eredeti. Megnyugtálja a pápai egyház Mészlényben lakó Ruzsa János urat, értesítvén, hogy azon dupla aranyokat, melyeket Mészlényi Ferencz özvegye Zsork Örzsik Asszony neki hagyott, hiány nélkül kezeihez vette.
225	Sárvár	1756. Június 11.	m, eredeti. Kelez Miklós auditor és hadnagy bizonyítja, hogy Chernel László Zsork Örzsik asszony végrendeletének végrehajtója, nem többet mint 9 dupla spanyol aranyat vett át az ezredi választmánytól a pápai ref. egyház részére.
224	Pápa	1756. Auguszt. 1.	m, eredeti. Naszályi István akademiára szándékozó ifju, hivatkozva boldogult atyjának husz éves pápai predikátorságára; s azon jóakaratra, melyet a pápai egyház idegenek iránt is tanusított, külföldi utazására nagylelkű segélyezését kéri.
225	Pápa	1757. Márcz. 15.	m, eredeti. Torkos Jakab megyei pénztárnok megnyugtálja a pápai ref. egyház gondnokát Borsos Mártont egy forintról, melyet az in sortem exsolutionis juris armorum commissionis neoquisti-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
226	Pápa	1757.	cae pro domo oratoria kezéhez lefi- zetett. I, eredeti. Series Studentium scholae reforma- torum papensis. E névsor szerint az öreg diákok voltak 20, a classisták 53, a szolgák 27, összesen 100.
227	Pápa	1758. Március	I, másolat. A pápai reform. egyház külső s belső előjárásága felhivja Debreczen szab. kir. város főbiráját Domonkos Mártont közre- működésre, hogy a városi hatóság, neve- zett egyháznak a nemrég Rusztváros által letett 2000 magyar forintját 5% kamatra fölvenni sziveskedjék.
228	Pápa	1758. Ápril 24.	m, másolat. Székely Ádám és Zsuzsánna testvé- rek, a pápai ref. egyháztól kamatra költsön- zött 255 forint biztosítására, lekötik a hosz- szuútczában Beniczky Sándor és Eöry Por- dán Ferencz szomszédságában levő curialis házukat.
229	Pápa	1758. Deczember 3.	m, hiteles másolat. Veszprémmegye egy helytartósági ren- delet nyomán, megparancsolja a megyei iskolatanítóknak, hogy a távolvidékekről utazó, s házanként kéregető nem katholi- kus tanulókra ügyeljenek, azokat szigorún kikérdezzék, neveiket följegyezzék, s azok

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
250	Pápa	1759. Január 15.	helyzetéről megyei úton a helytartóságnak körülményes jelentést tegyenek. I, eredeti. Kenessey István a pápai reform. imaház mellett levő, s általa mostanában kibecsültezt házát, minden azt megillető joggal a pápai ref. egyház részére átengedi. m, eredeti.
251	Szent-Mihály	1759. Január 26.	Cser Imre plebános bizonyítja, hogy Bodonhely filiájában lakó Kiss Ferencz, s jegyese bizonyos Pápán tartózkodó személy összeesketését semmi canonicus akadály nem gátolja. I, eredeti.
252	Nagy Győr	1759. Márcz. 5.	Pápai M. Mihály győri ref. professor elfogadja bizonyos föltétel alatt a pápai egyház meghívását, s igéri, hogy a hanyatlásnak indult iskolának régi jó hírét visszaszerezni igyekezni fog. m, eredeti.
253	Pápa	1759. Junius 28.	Horváth István pápai evang. egyháztag kéri Komáromi József szinte pápai reform. predikátort, hogy bár tudomása szerint a plebános által letiltatott az evangélikusok irányában teljesítendő hárminémű egyházi functiórol, mindazáltal most született gyermekét keresztelje meg, biztosítván, hogy ha e tetteért valami non putarem követné, ő a felelősséget mindenért magára vállalja. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
254	Csorna	1759. Június 28.	A Körösi család Pápán a vízi vagy hosszuntezában fekvő házat bevallja a csor- nai káptalan előtt a pápai ref. egyház ré- szére. l, eredeti.
255	Pápa	1759. Június 50.	Körösi Ferencz és Sámuel a főnebb érintett ház árából a rájuk néző részt 60 forintban Eperjesi György ekkleziiai gond- noktól felvevén, magokat kielégítetteknek ismerik és vallják. m, eredeti.
256	Pápa	1759. Július 5.	Csiszár György a Hágócsalád megbi- zottja, a kovácsi malom nyolczadrészét át- engedi 150 forintért a pápai reform. egy- ház közönségének. m, eredeti.
257	Gábor- ján	1759. Október 10.	Biró és tanács bizonyítják, hogy Gom- bos György ifjú, tudomásukra még ekkorig nem nős, sőt még nem is jegyzett el senkit. m, eredeti.
258	Takácsi	1740. Január 18.	Az ezen helységben létező két pro- testáns egyház hiveinek szerződése tizenegy pontban, — e szerződés kizárólag egyházi életöket szabályozza. m, töredék.
259	Trajecti ad Rhe- num	1740. Febr. 7.	Losonezi István a pápai egyház elől- járóságát értesíti arról, hogy a neki fel- ajánlt professori cathedrárt kész elfogadni. ha szabadságot nyer arra, hogy tudomá-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
240	Pápa	1740. Ápril 3.	nyos ismeretei növelése végett legalább még egy évet künn tölthessen. m, eredeti. Borsay János pápai plebános följelentése nyomán, Komáromi József s Torkos Jakab szinte pápai predikátorok törvényesen megintetnek, hogy jövőben az evang. egyháztagok irányában minden egyházi funkció teljesítésétől ovakodjanak, azért keresztelni, esketni, vagy temetni ne merészeljenek. l, eredeti.
241	Pápa	1740.	A pápai ref. egyház elöljárói nem felelnek a főnebbi megintésre egyebet, mint hogy ők ezentúl is a törvényes gyakorlatban maradnak, s reménylik, a clerus sem fogja magának arrogálni a hatalmat, az ő hatáskörük felett önkényleg rendelkezni. l, eredeti.
242	Pápa	1740. Május 12.	Kenessey István s Cs. Csúzi Pál válasza azon felhivásra, hogy a Körösiféle ház ügyében esküt tegyenek le. m, eredeti.
243	Böcs	1741. Február 8.	A magyarországi protestánsok küldöttsége fogadtatik a fejedelem által. E hozzájuk latin nyelven intézett kérdésre: tudnak-e Önök németül? Radvánszky felelé: et was weniges lhro königliche majestät! s a beszélgetés azonnal német nyelven folytattatott. l, másolat.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m.
	helye	ideje	
244	Bécs	1741. Február 8.	Magyarhon protestáns lakosai ismételve folyamodnak a fejedelemhez számos tagú küldöttség által, engedélyt kérve arra, hogy elhalt vagy elaggott superintendenseik helyett újakat választassanak, -- a valláselveikkel ellenkező országos eskü egyes szavait elhallgathassák. sat. I, másolat.
245	Bécs	1741. Február 15.	Szilágyi Sámuel ágens megnyugtatja Kenessey Istvánt arról, hogy évi angariáját 30 forintot hiány nélkül felvette. I, eredeti.
246	Pápa	1741. Oktober 31.	Komáromi Zsuzsánna végrendelete, melyben a Szent-berkálján levő szőlejét eladatni, s árát a debreczeni és sárospataki collegiumok közt egyenlően felosztatni rendel, -- ezeken kívül megemlékezik a pápai reform. egyház — iskola — predikátorok — tanítók és tanulókról is. m, eredeti.
247	Pápa	1741. November 25.	Borbély Imre pénzsegélyt rendel a ref. egyháznak, predikátorainak, helybeli s vidéki szegényeknek a mai napon kelt végrendeletében. — s azon esetben, ha Imre fia pazarló lenne, vagyonat az egyháznak rendelni adatni. m, eredeti.
248	Pápa	1742. Márcz. 10.	Borbély Ábrahám törvényesen megintetik, hogy néhai Komáromi Zsuzsánna által a debreczeni és sárospataki iskolák részére hagyott szőlőt elsőbbségi jogánál

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
249	Pápa	1742. Május 9.	fogva vagy váltsa magához, vagy nyom- ban engedje által. m, eredeti. Bittó József urodalmi tiszt biztosítja a pápai predikátorokat, hogy néhai Hágó Ilona Ivanczi János özvegye által hagyományo- zott ispotályutezai ház és kert birtokában soha és senki által háborgattatni nem fognak. m, eredeti.
250	Vesz- prém	1742. Május 29.	Veszprémváros tanácsa bizonyítványt állít ki arról, hogy becsületes ifju Szücs Imre, még a házassági köteléken kívül áll. l, eredeti.
251	Adász- tevel	1745. Május 12.	Hajdán István s Ignác Judit házasok, átengedik Héring István s Börze Juditnak a nevükön fekvő telket haszonbérbe. épít- kezési joggal. m, eredeti.
252	Pápa	1745. Auguszt 14.	Tanúk hallgattatnak ki a kérdés fe- lett: birta-e Körösi Anna Vajda Miklósné azon házat, melynek he- lyén a reform. imaház részben építtezt, és a melyhez Vajda Fe- rencz jogát tartja? Három tanu mind a ref. egyház mel- lett szólt nemmel felelvén. m, eredeti, és másolat.
253	Pápa	1745. Auguszt 26.	Vajda Ferencz pert indit a pápai ref. egyház ellen a fönbbi pontban érintett házra nézve. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány kellének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
254	Nagy- várad	1744. Sabbatho Dominicae Cantate, quarta post Pascha, in diem se- cundam Mensis Maji incidente Május 2.	<p>Szilágyi Mihály debreczeni senátor, s a helybeli collegium curátora, Szilágyi Sámuel professor, és. Szigethi Sámuel contrascriba, a collegiumi tanács elnöke Szilágyi Márton igazgató, és Szoboszlai István collegiumi senior által kiállított megbizólévéllel ellátva, a nagyváradai káptalan előtt nyilváníják, hogy miután a collegium ügyeit az ország különböző vidékein magok elintézni nem képesek, teljes hatalommal felruházzak Torkos Jakab, Boné Ádám, Csuzi Pál, Rátonyi Gábor, Szathmári Sámuel, Buzinkai György, Forró István sat. urakat, hogy nevezett tanintézet ügyeiben s érdekében belátásuk szerint intézkedjenek. Mely dolognak ekként történt nyilvánítságáról a káptalan bizonyítványt állít ki.</p> <p style="text-align: center;">I. eredeti.</p>
255	Deve- cser	1744. Május 15.	<p>Mátéfi István plebános bizonyítványa arról, hogy Koller Lőrincz helybeli mészáros házassági ügyében, tudomása szerint semmi akadály nem létezik, azért is őt, a háromszori hirdetés után, házassági eskütételre feljogosítja.</p> <p style="text-align: center;">I. eredeti.</p>
256	Győr	1744. Május 21.	<p>Stehenics János püspöki helyettes bizonyítja, hogy pápai lakos Gyenge Péter hitvесе Puskás Éva, még 1730-ban a Radványnál elsülyedt hajóval együtt a Dunába veszett, valamint annak aratógazdája Szabó</p>

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
257	Lelesz	1744. Feria se- cunda post Dominicam Cantate, Május 5.	<p>István is, igazolván ez eseményt Kocsis György szigeti lakosnak hit alatti vallomása. l-m, eredeti.</p> <p>Sárkány Dávid sárospataki corrector, Füleki Sámuel senior, Dohai József tolgatusdiák, a collégium igazgatóságától nyert credentionalis előmutatása után, ünnepélyesen kijelentik a leleszi érdemes convent előtt, mikép nevezett collegium ügyének a különféle hatóságok előtti képviselésére, jogainak törvényes védelmére megbizzák, illetőleg teljes hatalommal felruházzák Vaji Ábrahám, Soos Ferencz, Olesvári Zsigmond, Darvas József, Szathmári Király György, Bernátfalvi Bernáth János, Torkos Jakab, Bóné Ádám, Csúzi Pál urakat, kérévén ez ünnepélyes nyilatkozatukról hiteles bizonyítványt, mely kérelmet a tisztelt premontrei rend készséggel teljesített.</p> <p>l, eredeti.</p>
258	Pápa	1744. Junius 25.	<p>Gindli Marinka Bakó Miklós özvegyének végrendelete, melynek huszonnégy pontjaiban rendelkezik vagyonáról, megemlékezővén több egyházzól, s ezek predikátorairól, jelesen a pápairól, hagyván neki 200 forintot, s predikátorainak Komáromi József és Torkos Jakabnak ezüstneműeket s mentéket.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
259	Pápa	1744. Deczember 20.	<p>Tiszteletes pápai professor ur fizetésének specificatiója esztendeig.</p> <p>Érdekes-e specificatió három utolsó pontja. Ugyanis a 8-k így hangzik: a diák ifjuságnak süttetéséből minden sütésből egy-egy házi kenyér. A 9-k: a deákok ételéből minden nap egy fazék étel választva. A 10-k pedig így: Conventión kívül, a mint a jövedelem léssen, esztendőben háromszor, mind a diákifjuság, mind a Neutralisták divisiójakor bizonyos honorarium.</p> <p>m, eredeti.</p>
260	Pápa	1744. Deczember 20.	<p>Pap Ferencz reform. kántor fizetését, gergelynaptól számítva az évet, meghatározza az egyház.</p> <p>Nevezetes e díjlap pontjai közt az utolsó, melynek tartalma szerint köteleztett a kántor, ha kívántatott, 25 dénárért a halottasháznál lugubrálni vagy virrasztani.</p> <p>m, eredeti.</p>
261	Pápa	1745.	<p>A pápai ref. egyház közönsége a fejedelemhez intézett folyamodványában Vajda Ferenczet elmozdítani kéri az egyház ellen indított keresetétől, mivel annak semmi biztos alapja nincs.</p> <p>l, másolat.</p>
262	Csor na	1745. Január 29.	<p>Vajda Ferencz az érintett házhoz tartott jogát a pápai ref. egyházra ruházta</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
265	Pápa	1745. Február 2.	400 forint összegnek azonnali lefizetése mellett. l-m, eredeti. Ferenczi István, Madarász János, Eöry János, Sándor Gergely, Veres József, Szép János ref. vallásu soproni tanulók kötelezik magokat, hogy a pápai ref. egyház előjáróinak szivességét, mely szerint ők a Telekesi Török István özvegye Komáromi Kata asszony alapítványa élvezésére méltóknak itéltettek, azzal fogják meghálalni, hogy visszatérvén a pápai iskola kebelébe, a patronátus által kijelölendő osztályban egy vagy két évig tanítani fognak, — ellenkező esetben magokat bármily büntetésnek alája vetik.
264	Pápa	1746. Márcz. 19.	l, eredeti. Komáromi József és Torkos Jakab predikátorok s professor Kun János köszönő levelet intéznek Gyulai Ferencz generális özvegyéhez Bánffy Máriához a pápai collegium részére küldött 40 forintsegélyért.
265	Pápa	1746. Nov. 25	m, eredeti. Szeredi János özvegye Soos Ilona végrendelete, melyben a Kisfaludi hegyen levő szőlőjét azzal a kikötéssel hagyja a pápai ref. egyháznak, hogy tisztességes eltemettetéséről gondoskodják.
266	Pápa	1747. Január 12	m, eredeti. Kelemen Márton egyháztalag az előljá-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
267	Pápa	1747. Január 25.	<p>róság előtt fogadja meg, hogy ezután szü- lőanyját, ipát, napát tiszteletben tartja s hitvesével becsületesebben bánik mint élébb, — ellenkező esetben feljogosítja az egy- házat, hogy őt mint rothadt tagot az egy- ház kebeléből azonnal kizárja.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Marton András elismeri, hogy <u>iszá-</u> kosságaért méltán fosztatott meg prediká- tori hivatalától; s szentül fogadja, hogy többé ily bünnel be nem szennyezi magát, s a családi békét feldulni nem fogja soha.</p> <p>m, eredeti.</p>
268	Pápa	1747. Febr. 15.	<p>Torkos Jakab mint a debreczeni és sárospataki iskolák meghatalmazottja birói- lag meginteti özvegy Borbély Ábrahámné nemes Lampért Erzsébet asszonyt, hogy a néhai Komáromi Zsuzsánna által nevezett iskoláknak hagyott szőlőt kezéből kibo- csássa és pedig tüstént.</p> <p>m, eredeti.</p>
269	Pápa	1747. Febr. 15.	<p>Lehen Ferencz megyei szolgabíró, és esküttlje Rohovics Ferencz törvényesen in- tik meg özvegy Borbély Ábrahámné ne- mes Lampért Erzsébet asszonyt, hogy a néhai Komáromi Zsuzsánna által a pápai ref. egyházra, predikátorok és togátus ifjakra hagyott kegyadományt a törvény értelmé- ben fizesse ki.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
270	Pápa	1747. Márcz. 8.	Horváth Ferencz veszprémmegyei eskütt bizonyítja, hogy ő Borbély Ábrahám özvegyének Lampért Erzsébetnek az intőlevelet saját házánál kézbesítette, egyuttal azt Köveskálra ápril 17-kére törvényesen meg is idézte. m, eredeti.
271	Pápa	1747. Márcz. 29.	Galgóczy Ferencz pápai plebános kiméltlen hangon adja tudtára a pápai predikátoroknak, hogy többé egyetlen lutheránust meg ne kereszteljenek, eskessenek vagy temessenek, — különben magoknak tulajdonítsák, ha mi őket éri. m, eredeti.
272	Pápa	1747. Márcz. 20.	Torkos Jakab pápai predikátor felel a plebánosnak, hivatkozik a százados gyakorlatra, s kéri, hogy őt e jog gyakorlatában ne gátolja. m, eredeti.
275	Pápa	1747. Márcz. 27.	Boné Ádám megyei eskütt és társa Rohovics Ferencz tanukat hallgatnak ki e kérdés felett: vallja meg a fatensletett hite után, nemde nem néhai nemes Barbély Ábrahám vette kezeihez első feleségének Komáromi Zsuzsánnának 130 forintból álló pénzét vagy nem? s hogy ha többet, hát mennyit, vallja meg. Két tanu szerint Barbély Ábrahám a ház árát, 130 forintot, ismét 5 akó bort,

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
274	Pápa	1747. Márcz. 29.	két forinttal számfíva akóját, összesen hát 140 forintot vett fel. m, eredeti. Galgóczi Ferencz pápai plebános, mint nemes Lampért Erzsébet meghatalmazottja, a szentberkáli szőlőtől eláll, de a beesü szerint megállapítandó javítási díjt kívánja, kijelentvén még is, hogy ha ez összeg 30 forintra rug, azt a pápai predikátoroknak, iskolának, s a tanulóifjaknak kívánja adatni. m, eredeti.
275	Szentberkál	1747. Ápril 9.	Nevezett helység előjárósága bizonyítja, hogy Barbély Ábrahám a szőlőben semmi javítást nem tett, kivévén, hogy abból négy rakás követ kihordatott. m, eredeti.
276	Gulács	1747. Ápril 14.	Hertelendy Zsigmond zalamegyei főbíró a komáromiféle szőlőügy tárgyalása határidejét kitüzi. m, másolat.
277	Pápa	1747. Május 30.	Boné Ádám mint a debreczeni és sárospataki iskolák meghatalmazottja, bemutatja magát veszprémmegye közgyűlése előtt, s e minőségben jegyzőkönyvileg megerősítettik. l, eredeti.
278	Ba- raeska	1747. Junius 25.	Cseh Csúzi Pál, Pázmándy Péter és Szücs Pál bizonyítják, hogy midőn esztergommegyei Szomor birtokukat báró Sándor Mihálynak eladták, az kertökre ünnepélye-

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
279	Pápa	1747. Szept. 4.	sen megigérte, hogy az ott lakó reform. hiveteket vallásuk szabad gyakorlatában sér- tellenül meghagyja. l, eredeti. Boné Ádám, mint a debreczeni és sárospataki collegiumok meghatalmazottja, biróilag inteti Lampért Erzsébet asszonyt, hogy az őt nem illető szőlőből többé semmi gyümölcsöt el ne vigyen, vagy vitessen. E megintésre többször nevezett asszony vá- laszoló: a ki metsz, az szed, a ki vet az arat, s ő a szőlőtől el nem áll. m, eredeti.
280	Pápa	1747. Szept. 4.	Nagy István megyei alszolgabíró s Rohovics Ferencz eskütt bizonyítványa ar- ról, hogy ők alispáni rendelet következté- ben a törvényes megintő levelet nemes Lampért Erzsébetnek kezéhez adták, — egyszersmind a szőlőügy tárgyalására meg is idézték december 4-kére Balatonfüredre. m, eredeti.
281	Pápa	1747. November 30.	Torkos Jakab a debreczeni és sáros- pataki collegiumok meghatalmazottja kiegye- zik nemes Lampért Erzsébet asszonynyal a szentberkáli szőlőre nézve, ki is annak bir- tokáról lemond, s még 40 forintot is kész fizetni, mi elfogadtatik. m, eredeti.
282	Vesz- prém	1748. Február 11.	A megyei gyűlés főispáni indítványo- zásra betiltja Torkos Jakab pápai prediká- -

✓
V de 1748:5
6a!

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
283	Pápa	1748.	<p>tort és superintendenst az egyházak látogatásáról, ha hogy erre királyi engedélyt előmutatni nem tud, s e tilalmat az illető főbiró által neki kézbesíttetni rendeli.</p> <p>l, eredeti.</p> <p>Torkos Jakab dunántúli ref. superintendens, megkapván a megye tilalmát, a megyéhez intézett válaszában hivatkozik VI-dik Károly császárnak 1734. október 21-kén a helytartótanács utján közzétett rendeletére illetőleg leiratára, melyben megengedtetik a magyarhoni protestánsoknak, hogy mindegyik hitfelekezet négy superintendenst válasszon, kik a gyülekezetek és predikátorok valláserkölesi életére gondosan felügyeljenek.</p> <p>l, eredeti.</p>
284	Pápa	1748.	<p>Nem nyugodván meg a megye Torkos Jakab superintendens válaszában, azt hatóságilag ismét komolyan figyelmezteti, sőt követeli a superintendensi czim azonnali letételét.</p> <p>Ezt panasolja el érzékenyen Torkos Jakab Mária Terézia előtt, kérve a megyei hatóság rendreutasítását.</p> <p>l, másolat.</p>
285	Pápa	1748. Ápril 25.	<p>Barabás József kötelezője 200 forintról, melyet özvegy Bakó Miklósné Gindli Mária asszonytól kamatra költsönvett.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
286	Győr	1748. Ápril 28.	<p>Komáromi Pál győri predikátor, Kenessey István királyi tanácsos urhoz irt válaszában köszönetet mond neki a küldött 50 forintért, s válaszát e szókkal végzi: ezen most küldött 50 forinttal lettem a peremartoni végzés szerint actualis perceptorrrá, mert eddig még csak névvel voltam, vagy pedig semmit nem percipiáló perceptor, magam is tevék hozzá 50 forintot, hogy ne dicsekedhetne felettem egy testis is, kik a szent rendből valók.</p> <p>m, eredeti.</p>
287	Pápa	1749. Február 21.	<p>Bika Ferencz s Noszlopi Judit perlekedő házasok a pápai ref. előjáróság előtt egymással kibékülvén felfogadják, hogy ezentul becsületes életet folytatnak; — ellenkező esetben békével fogják tűrni, ha az egyház kebeléből száműzetnek.</p> <p>m, eredeti.</p>
288	Pozson	1749. Márcz. 27.	<p>Szigorún meghagyja a kir. helytartó-tanács fehérmegye hatóságának, hogy a megüresülendő parochiákat rögtön plebánu-sokkal lássa el; s ha ezek jurisdictiójába az ágostai vagy helvét hitvallásu predikátorok beavatkoznának: ezeket, valamint azon mestereket is, kik predikátor nemléteben predikációt tartani merészelnének, végre a földesurakat, kik imaházaikba is-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
289	Pápa	1749. Márcz. 30	<p>tenitisztelel alkalmával idegeneket is bebocsáttanak, büntetés végett hivatalosan felterjessze.</p> <p>E rendelet az ápril 3-ki megyei gyűlésben kihirdettetett, s végrehajtás végett a szolgabiráknak kiadatott.</p> <p>I, másolat.</p> <p>Eperjesi György a pápai egyház volt pénztárnoka 60 forinttartozása elengedéseért könyörög, s az egyházgyűlés kérelmét megadja.</p>
290	Győr	1749. Ápril —	<p>m, eredeti.</p> <p>Győr protestáns lakosai a megváltó Krisztus öt sebeire kérik Mária Teréziát, hogy a múlt hó 17-kén elfoglalt templomaik, iskoláik, pap- és tanítólakaikat nekik, kiknek vallásgyakorlati jogát ezelőtt harminczöt évvel Christianus Augustus, magyarország primása s györmegye főispánja is elismerte, visszaadni, vagy legalább megengedni kegyeskedjék, hogy isteniszteletök tartása, serdülő gyermekeik vallás-erkölcsi nevelése végett ilyeneket mielőbb építhessenek.</p>
291	Pápa	1749. Szept. 29.	<p>I, másolat.</p> <p>A pápai ref. egyház megbízó levele Chernel László és Soos István egyházi előljárók számára, melynek soraiban a most nevezettek megbizatnak, illetőleg felhatalmaztatnak, hogy az egyház sérelmeit a</p>

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
292	Bécs	1749. Oktober 7.	<p>fejedelemnél, s fensőbb hatóságoknál hiven ecssetelvén, orvoslásukat lehetőleg eszkö- zöljék.</p> <p>m, esedeti.</p> <p>Gróf Nádasdy Leopold cancellárt kérte fel a pápai reform. egyház küldöttsége, fo- lyamodványának a királyhoz juttatása iránt. Ebben főlemlítettik, hogy Pápán 1526 óta élvezi a reform. egyház vallása gyakorla- tát, a mikor az Eszterházy családnak ott birtoka sem volt, — s az elkeseredés hangján kéretik annak további sértetlen folytatása, mi ellen a helytartótanács folyvást tör és mű- ködik, mint ezt a folyó évi szeptember 12-ki megyei gyűlésen is tette, megbizván a me- gyét Pápán a protestáns vallásgyakorlat be- szüntetésére.</p> <p>I, másolat.</p>
293	Bécs	1749. Oktober 9.	<p>Mária Terézia a megyéhez intézett leiratában hű és körülményes felterjesztést kiván Torkos Jakab superintendens ügyé- ben, helyeslven annak minden láрма és pompa nélkül végzett egyházlátogatását.</p> <p>I, másolat.</p>
294	Pápa	1749. November 25.	<p>A pápai reform. egyház tiltakozik a helytartótanács szeptember 12-kéről kelt azon rendelete ellen, melyben az Vesz- prémmegyét bizza meg, hogy Pápán a pro- testánsok vallásgyakorlatát beszüntesse, ki- jelentvén, hogy ez ügyben egyenesen a</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
295	Csorna	1749. November 27.	<p>fejedelemhez folyamodik, sőt már tetteleg folyamodott is.</p> <p>1, másolat.</p> <p>Ifjabb Torkos Jakab pápai predikátor és superintendens, Chernel László, Soos István, Kolmár János sat. urakat a csornai convent előtt meghatalmazottjaiul vallja.</p>
296	Pápa	1749. November 29.	<p>1, eredeti.</p> <p>A ref. egyház előjárósága Pápán meg- bizza illetőleg felhatalmazza Torkos Jakab, Eperjesi György sat. egyháztagokat, hogy az egyház ügyeit együttesen, vagy külön egyenként is, a nemes vármegye törvény- székén s egyéb hatóságoknál is tehetségök szerint előmozdítsák.</p>
297	Vesz- prém	—	<p>m, eredeti.</p> <p>Felirat Veszprémmegye részéről a ma- gyar cancelláriához, melynek tartalma ez: megfontolván a folyamodó grófok folya- modványát, úgy a reform. lakosok erre tett észrevételeiket, véleményezi: a pápai ref. lakosokat vallásszabadság nem illetvén, költözzenek articu- láris helyekre, templomuk s is- koláik kulcsait resignálván a földesur- nak, — egyszersmind büntetendőknék itéli öket, a miért felsőbb engedély nélkül tem- plomukat istenisztelet tartása végelt meg- nyitották.</p> <p>1, másolat.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
29	Pápa	—	A pápai reform. lakosok tiltakoznak a római katolikusok azon már nyilvánított szándéka ellen, miszerint a kizárólag általuk birt. temetőt a felekezetek közt felosztani, a benne levő épületet lerontani, s őket annak használatában korlátozni akarják. m, eredeti.
299	Pozson	1750. Június 8.	A helytartótanács értesíti veszpréme gyét, hogy miután a dunántúli reform. superintendens a kormánynak 1734 október 20-n kibocsátott rendeletét, hogy a superintendensök superintendenseiket a honfiakból válasszák, s a választást felterjesszék, Torkos Jakab superintendensé választásakor illő figyelembe vette: nevezett superintendensre nézve többé semmi kérdés vagy kétség fenn nem forog. I, másolat.
300	Debreczen	1750. Július 30.	Szabad királyi Debreczen városa kamatra vesz fel Tekintetes Szondi Zsuzsanna Asszonytól néhai Kenessey István özvegyétől 15000 forintot 5% kamatra, három havi kölcsönös felmondás mellett. m, hiteles másolat.
501	Pápa	1751. Márcz. 8.	Barabás József árjegyzéke, melyben özvegy Bakó Miklósné Gindli Mária Asszonynak temetésekor vásárlott czikkek följegyzék. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
502	Pápa	1751. Ápril 17.	Bika István nyugtatja Boné Ádámot Gindli Mária végrendelete végrehajtóját arról, hogy a boldogultnál kamaton volt 18 forintját felvette. m, eredeti.
505	Pápa	1752. Márcz. 28.	Szondi Zsuzsánna végrendeletének kivonata, — ennek első pontjában hagy nevezett jöltevő a pápai ref. egyháznak tizezer forintot különféle vallásos czélokra, kikötvén, hogy az egyház ez összeget soha saját kezelése alá nem veheti, csak is annak 5% kamatát élvezheti, — hagy továbbá egy 88 latsúlyú ezüst mosdót töltő kannával együtt. Azon esetben, ha a vallásgyakorlat Pápán bármi okból megszüntetnék, kötelezettek a végrehajtók az évenkénti kamatot szegény gyülekezetek között felosztani, s a szentedény conservatiójára szinte hasonló provisióval és dispositióval tartoznak lenni. m, másolat.
504	Bécs	1752. Május 8.	Mária Terézia megsemmíti a pápai reform. egyház vallásgyakorlatát, megsemmítő parancsa végrehajtását a megyére bizván, melyet nevezett hatóság azon évi július 7, s következett napjain, kiküldöttjei Kiss Sándor alispán, Szegedi Ferencz, Csúzi Gáspár táblabírák által teljesít is, kik is az 1752. augusztus 7-kén tartott közgyűlésen

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
305	Pápa	1752. Május 14.	<p>eljárásuk sikeréről a kívánt értesítést megadják.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>A pápai reform. egyház megbizza Cseh Csúzi Pál, Oroszy István, Chernel György, Soos Imre urakat, hogy sérelmes és fájdalmas vallásügyökben a fejedelem, cancellária s helytartótanácsnál lépéseket tegyenek, s szükség esetében Ágenst is vegyenek fel.</p>
306	Bécs	1752. Május 30.	<p>m, eredeti.</p> <p>Cseh Csúzi Pál, Soos Imre, Oroszy István személyesen nyújtják át gróf Nádasdy Leopold cancellárnak, megbizóik a pápai egyház tagjainak a fejedelemhez intézett folyamodványát, melyben keserűen panaszoznak el több mint két százados vallásgyakorlatuknak a megyei hatóság általi megsemmítését, miután az fensőbb parancsra imaházukat bezárta, lelkészeiket az egyházi functiótól eltiltotta: hódoló tisztelettel könyörögvén, hogy azt a külvárosban, vagy legalább a szomszéd adászteveli községben újból megkezdhessék.</p>
307	Pozson	1752. Junius 12.	<p>l, másolat:</p> <p>A helytartótanács megküldi másolatban a pápai ref. egyháznak felsőbb helyen benyújtott folyamodványát veszprémmegyéhez, s a róm. kath. püspöki hivatalhoz, hogy kihallgatván az illető feleket az ügyre vo-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
308	Veszprém	1752. Julius 1.	<p>natkozó hű és körülményes jelentését hozzá mielőbb felterjessze.</p> <p>l, másolat.</p> <p>Kiss Sándor megyei alispán meghagyja a szolgabírói hivatalnak, hogy megszüntetve Pápán a protestánsok vallásgyakorlata; mielőtt a templom s iskola a római katolikusok használatába bocsáttatnék: nyomozza ki, mit és mennyit ruháztak be nevezett épületekbe a reform. hivek? s eljárásáról a megyére jelentést, a folyamodó feleknek pedig bizonyítványt adjon.</p>
309	Pápa	1752. Julius 12.	<p>m, eredeti.</p> <p>Birói megintés, mely a pápai ref. egyház kértére, urodalmi praefectus Bittó József ellen, az elfoglalt telkek s épületek ügyében Lehen Ferencz megyei szolgabíró s Szombathelyi Márton eskütt által teljesített.</p>
310	Pápa	1752 Aug. 7.	<p>m, másolat.</p> <p>Felolvastatván a pápai ref. egyháznak a fejedelemhez intézett, s véleményadás végelt onnan a megyei gyűléshez leküldött folyamodványa, melyben kéri, hogy vallását megszorítás nélkül gyakorolhassa vagy a külvárosban, vagy a szomszéd adásztelveli reform. községben: e kérelem jogszerűsége ellen az urodalom nevében Bittó József praefectus, a győri püspökség részéről Stehenics János püspöki helyettes, s</p>

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
			<p>a primás nevében Galgóczi Ferencz pápai plebános tiltakoztak; ez utolsó, záradékul fölemlítvén azon körülményt is, hogy többen a pápai reform. lakosok közül, a tőlök királyi parancs nyomán elvett temető használatába tetteleg ujból beakarnák magokat helyezni.</p> <p>Az ellenmondó s tiltakozó felek kimerítő, s körülményes nyilatkozatuk beadásával a következő gyűlésre utasítottak; — a temetőügyet illetőleg pedig: rosszalja a megyei gyűlés vádlottak merészségét s kísérleti szándokát.</p> <p>I, másolat.</p>
511	Pápa	1752. November	<p>A pápai ref. egyház előjárósága a fejedelelemnél sürgeti veszprémmegye utasítását arra nézve, hogy véleményes jelentését nevezett egyház ügyében mielőbb felterjessze, mit az helytartósági úton teljesít is.</p> <p>I. másolat.</p>
512	Pápa	1752. November	<p>Pápaváros nemes és nemtelen reform. lakosai arra kérik a fejedelmet, hogyha a vallásügy elintézése fejedelmi jogaihoz tartozik, intézkedjék azonnal, nem várva be a megyének véleményes jelentését.</p> <p>I, másolat.</p>
515	Veszprém	1752. Decz. 18.	<p>Veszprémmegye értesíti a helytartótanácsot, hogy eddigi késedelmének oka az, hogy Pápaváros földesura nehéz betegsége</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
314	Pápa	1752.	miatt tiltakozását elő nem adhatta. Ugyan- ezen napról kelt levelében felhivja nyilat- kozatra a győri püspököt is. I, másolat. A pápai reform. scholában működött rektorok névsora 1585—1752.
315	Győr	1755. Jan. 29.	I, hiteles másolat. Megsemittetvén a pápai reform. hívek vallásgyakorlata, azonnal folyamodtak a kor- mányhoz engedélyért, hogy Adásztevelen második lelkeszi állomást, s felsőbb isko- lákat állíthassanak. E kérelem jogtalansága ellen küzd a győri püspöki hivatal heve- sen, de nem alaposan az e napról kelt nyilatkozatában.
316	Vesz- prém	1755. Febr. 26.	I, másolat. Gróf Zichy Ferencz győri püspök, utánna Schneider Péter a Cisterciták zirczi apátságának perjele, követelik a megyei gyűlésen, hogy Adásztevel, Uzsál, s Iváncz- háza a most nevezett szerzet nevére tu- lajdoni joggal bejegyeztessenek. A protestáns birtokosok nevében s érdekében Eördögh Pál megyei főszolgabíró emelt szót, ellen- mondva a követelésnek.
317	Sze- mere	1755. Márcz. 30.	I, másolat. Komáromi Pál volt győri, jelenleg szemerci predikátor, értesíti Cseh Csúzi Pál urat, hogy új parochiájában szerencsésen elhelyezkedett, de panaszkodik, hogy a győri

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
518	Pozson	1755. Julius 9.	<p>méltóságos püspök ur már is törvényesen megintette, hogy az imaházat nagyobbra s szélesebbre építették mint előirva volt, — továbbá, hogy iskolát is építettek, pedig a rendeletben érintett Accessorium nem iskolát, hanem a predikátor gazdasági épületeit jelenti; — panaszolja végül, hogy a predikálásról is letiltatott: a nevezett pontokra nézve véleményt s utasítást kér.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Megengedi a fejedelem pápai ref. alattvalóinak, hogy megfosztatván a város területén élvezett vallásgyakorlatuktól: Adásztevelen a már létező imaházat megnagyobbíthassák, kisebb iskolát állíthassanak, szükség esetében második lelkészt is tarthassanak, s a keresztelest, esketést és temetést általok teljesíttessék, még is a föltét alatt, hogy a rendes stólat az illető plebánosnak pontosan megfizessék.</p> <p>I, másolat.</p>
519	Pozson	1755. Julius 9.	<p>Veszprémmegye hatósága helytartóságilag utasíttatik, hogy a pápai ref. egyháztól, a földesuri közegek által elfoglalt épületeket becsültesse meg.</p> <p>I, másolat.</p>
520	Veszprém	1754. Julius 6.	<p>Veszprémmegye megbizza az alispánt, hogy a főnebbi leirat nyomán, a pápai reform. egyház dolgában járjon el, s el-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
321	Pápa	1755. Szept. 26.	<p>járása eredményét a megyei hatósággal tudassa.</p> <p>I, eredeti.</p> <p>Árvai Márton s Dolostyák Kristóf pápai róm. kath. lakosok hitelesen bizonyítják, hogy a század elején tornyot építő kálvinistáknak e munkában a róm. katolikusok is nyújtottak segítyt, gyermekeik a kömiveseknek meszel s fővenyet hordván, az apák pedig saját szekereiken követ és téglát szállítván. S ezt tenniök kellett, mert erre a professor és togátusdiákok által kényszerítették; és mert félték, hogy különben gyermekeik a kálvinisták iskolájából kiüzetnek.</p>
322	Veszprém	1753. Oktober 8.	<p>m, hiteles másolat.</p> <p>A megyei küldöttség jelentést tesz az általa Pápán teljesített ház és beruházási becsüről, mit a megyei gyűlés helyesléssel fogad.</p>
323	Veszprém	1755. Oktober 18.	<p>I, másolat.</p> <p>Jóllehet az urodalom nevében tiltakozás történt a végrehajtás ellen: még is a megye újból kiküldi az alispánt, kötelességgel tévén, hogy a tartandó becsü határidejét kitűzze, s arról a feleket kellő időben értesítse.</p>
324	Veszprém	1755. Nov. 20.	<p>I, eredeti.</p> <p>Mulhatlan szükség levén arra, hogy a földesur is tudomással birjon az egyezke-</p>

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
525	Pápa	1754. Január 24.	dési ügyről, s az arra vonatkozó okmányok s egyéb iratokról: a végrehajtás, s a pápai ref. egyház által birt épületek becsüjére kitüzött határidő elhalasztatik. l, eredeti. Kiss Sándor megyei alispán meghagyja a pápai járás szolgabirájának, hogy néhai Gindli Mária asszony végrendelete foganatosítását minél gyorsabban eszközölje.
526	Adász- level	1754. Ápril 22.	m, eredeti. A pápai és adászteveli reform. hivek hat pontból álló szerződést kötnek, kijelentvén abban a pápaiak, hogy az általok megbövitett templomra fordított költségek megtérítését teveli hitrokonaiktól követelni soha nem fogják.
527	Adász- level	1754. Junius 22.	m, töredék. Péter Mihály teveli lakos aziránt emel panaszt a megyénél, hogy a fensőbb engedély folytán eszközlött nagyobbításakor a ref. templomnak, az ő udvara kisebbé, s így bejárása nehezebbé vált. E baj orvoslása végett küldöttség jelent meg a helyszínén, mely a teljesített vizsgálat után a panaszt alapnélkülinek nyilvánította, s erről a megyét is értesíti.
528	Pozson	1754. Aug. 26.	l, eredeti. A helytartótanács Icküldi veszprémmegyéhez a pápai ref. lakosoknak Adász-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m.
	helye	ideje	
529	Pozson	1754. Deczember 25	<p>tevelen egy második lelkeszi állomás s felsőbb iskolák állíthatását kérő folyamodványát a czélből: vizsgálja meg az ügyet, van-e ezek létrehozására valóban szükség, s megtörténhetik-e az a lakosok túlterhelhetése nélkül?</p> <p>I, hiteles másolat.</p> <p>A helytartótanács sürgeti veszprémmegyét, hogy a folyó évi augusztus 26-kán megrendelt értesítést a pápai reform. egyház ügyében mielőbb felküldje.</p> <p>I, másolat.</p>
550	Csüggle	1755. Január 26.	<p>Kun János predikátor nyilatkozata, s Cseh Csúzi Pál pápai ügyvéddel váltott levelezése, melyben jelenti, hogy a pápai ref. egyház elégületlen tagjainak nevében nála 1754 deczember 10-kén megjelent Oroszvári András, Bogyoszlói Mihály és Selestei János egyháztagok azon kérdésére: minemü clenodiumok voltak neki mint pápai predikátornak gondviselése alatt, s mit tud az egyház kincse, vagyona s ennek administratiója felől? egyenesen, nyíltan s határozottan felelé: Pápán a curátor a czélből választatik, hogy az mind az ekklézsia, mind az iskola javaira vigyázzon, és így sem a predikátor, sem a pro-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
			fessor avagy pátronus az egyházi vagyon ilyenemű conservatiójára nem szokott megbízatni, — az elő- járóságot hűtlen kezeléssel vádoló szavaira szinte csak annyit mondott, hogy a szám- adásnál nem egy vagy két ember, hanem számosan levén jelen, le- hetetlen, hogy a defraudatióinak nyomára ne jöttek volna.
351	Nagy- Acsád	1755. Május 4.	m, eredeti. Barátságos egyezség a nagyacsádi köz- ség és a Gyenge család között, egy peres telek birtoka felett.
352	Adász- tevel	1755 Május 8.	m, eredeti. A megyei küldöttségnek itt adták át a pápai ref. egyház meghatalmazott tagjai felsőbb helyre juttatás végett emlékiratukat, melyben kellően megfelelnek a kormány kérdéseire, jelesen arra: szükséges-e a második lelkészi állomás, — s van-e alap, annak, valamint a beállítani tervezett ta- nárok biztos ellátására, úgy az épületek fentartására?
353	Rákos	1755 Május 18.	I, másolat. Gróf Zichy Ferencz győri püspök szi- goru bírálat alá veszi a pápai ref. hitköz- ségnek a második lelkészi állomást, s felsőbb iskolákat tárgyzó kérelmét, s szükségte- lennek tartja az elsőt, mert szerinte egy cath. lelkésznek sokkal több és nehezebb

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
354	Pápa	1755. Julius 14.	<p>teendője van, még is meggyőzi azt, — szükségtelennek a másodikat is, mert nincs meg a kellő tőke, de meg, ott vannak mindenfelé az országban a cath. tanintézetek, melyekben bármi magas rangu reform. nemes ifju is sikerrel képezheti magát.</p> <p>I, másolat.</p> <p>Kiss Sándor megyei alispán tisztársával együtt A. tevelen megjelenvén, legelőször számbavette a teveli ref. lelkek számát, — majd annak járt végére, hányan lehetnek azok, kik Pápáról s egyéb helyekről isteniszteletre oda járnak, — majd hely után nézett, hol a második lelkész és tanítók számára alkalmas lakházat lehetne emelni, — s midőn a teveliek a szükséges hely iránti gondoskodást, a jelen volt pápai előjárók pedig a pénz előteremtését magokra vállalták: a vizsgálat azonnal írásba foglaltatott.</p> <p>I, másolat.</p>
355	Pápa	1755. Julius 14.	<p>A megye által eszközlött összeírása a pápai és a teveli reform. egyház híveinek. Ez összeírás szerint a pápai egyház állott 1159, a teveli pedig 680 lélekből.</p> <p>m, másolat.</p>
356	Pápa	1755. Julius 15.	<p>Veszprémmegye hatósága, miután Kiss Sándor alispán és kiküldöttek A. tevelen bevégzett vizsgálata egész terjedelmében felolvastatott, azt a helytartótanács</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
557	Vesz- prém	1755. Aug. 2.	még a gyűlés folyama alatt tisztelettel fel- küldi. I, másolat. Soos István értesíti a pápai ref. egy- ház elöljáróságát a teveli ügy kedvező állásáról, s reménylhető szerencsés kimene- teléről.
558	Pápa	1755. Szept. 19.	m, eredeti. A pápai ref. egyház Barabás Józsefnél mint Gindli Mária egyik adóssánál végre- hajtást rendeltet el, mely alkalommal annak felesége Tercsák Regina a bíróságnak el- lentáll. Ezt igazolja Schné János kiküldött megyei eskütnök hivatalos bizonyítványa.
559	Bécs	1755. Október 5.	I, eredeti. Soos István és Sándor Gergely a pá- pai ref. egyház megbízottjai, gróf Nádasdi Leopold cancellárnak adják át folyamod- ványukat, melyben ismételve könyörögnek A. tevelen lelkészi állomás s felsőbb is- kolák felállíthatásaért.
540	Bécs	1755. Október 14.	I, másolat. Gróf Eszterházy Ferencz, tisztjei elő- adásából arról értesülvén, hogy a pápai ref. lakosok az 1752. május 12-kén, val- lásgyakorlatuk megsemmítéskor elfoglalt telkeik s épületeik becsárát követelik, vá- laszúl a követelőknek azt adja, hogy ha valaki az elfoglalt telkek s épületekhez jogot tartott, avagy csak képzelt is, eddig

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
541	Pápa	1755. Nov. 22.	<p>már jelentkezett volna. Ez nem történvén, ő törvényes ura az elfoglalt telkek s épületeknek. Ily értelmű nyilatkozatának a király elé juttatására kéri fel a nemes megyét.</p> <p>1, másolat.</p> <p>Lehen Ferencz megyei szolgabíró, s Szombathelyi Márton esküdt által tanúk hallgattatnak ki e kérdés felett:</p> <p>1. Emlékezik-e a tanu arra, hogy 1754 márczius 24-kén Lehen Ferencz szolgabíró által, az urodalom és város tisztviselői jelenlétében e kérdés intéztetett hozzá: kívánja-e, hogy a pápai helyét confessiön levők iskolájának, predikátorok és professorok házáinak megbecsült summáját a méltóságos pápai uraság letegye, és kit telt e dologban meghatalmazottjává? Úgy-e hogy</p> <p>2. a midőn e kérdésre ugy felelt volna, hogy ő ugyan azon summát nem kívánja a maga, de igenis a közönség javára, s most is kívánja, hogy az az iskolák javára fordittassék, — mivel pedig a credentialist ő is aláírta, azért mondotta, hogy plenipotentiariuma nincsen.</p> <p>106 tanu csekély eltéréssel a reform. egyház javára nyilatkozott. m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
342	Pápa	1755. Nov. 26.	<p>A pápai ref. egyház előjárósága átadja észrevételeit a vizsgálatra kiküldött megyei tisztviselőknek a kérelemmel, hogy azokat nyilatkozatuk mellé csatolva a megye gyűlésére beadják. Észrevételeiben ragaszkodik eddig nyilvánított nézeteihez, egyuttal alkalmat vesz magának, sikra szállni gróf Eszterházy Ferencz földesur érvei ellen is, s azokat valódi értékekre leszállítani törekszik.</p> <p>l, másolat.</p>
343	Révkomárom	1755. Decz. 16.	<p>A komáromi reform. egyház előjárósága arra kéri Torkos Jakab superintendens, hogy egyetértve a szondiánus curátorokkal, eszközöljön azon alapítvány évenkénti kamatából számára némi segélyt, melyre különösen most nagy szüksége van, nem lévén rendelkezése alatt más alap, melyből a tanítókat kellően elláthassa.</p> <p>m, eredeti.</p>
344	A. tevel	1756. Január 3.	<p>A reform. egyháznak a pápai esperesi hivatalhoz benyújtott vádirata Ferenczi János a. teveli lelkész ellen.</p> <p>m, eredeti.</p>
345	A. tevel	1756. Január 3.	<p>A helybeli reform. egyház a pápai hit-sorsosokkal kötendő egyezség föltételeül tüzi ki, hogy azok a lelkész és tanítói díj fele részét évenként pontosan fizetendik.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
346	Pápa	1756. Január 15.	Helytartótanácsi rendelet folytán Kiss Sándor megyei alispán, vizsgálatot tart a kérdés felett: hányan vannak a pápai reform. egyház tagjai közül, kik A. tevelre járnak isteniszteletre s az urvacsora élvezésére? s nincs-e Tevelnél Pápához közelebb eső ref. gyülekezet? s jelentésében 756-ra teszi azok számát, kik a jelzett célból Tevelre szoktak járni, — s Tapolczafőt, Dereskét, Mezölakot Pápához közelebb esőknek mondja Tevelnél. I, másolat.
547	Pápa	1756. Január 16.	Sándor Gergely értesíti Cseh Csúzi Pált a megyei gyűlés érdekesb határozatairól, jelesen arról, hogy fensőbb helyről meghagyatik a megyének, kérdőre vonni az öcsi reform. egyház előjáróságát azíránt, kinek engedelméből építettek templomot, s állítottak haranglábakat? valamint, hogy a reform. tanító, mivel katolikus gyermekeket is felvett iskolájába, a faluból rögtön kiűzetessék, — végül, hogy nevezett falu minden lakosától a stóla a plebánosnak fizetessék.
548	Pest	1756. Január 27.	m, eredeti. Vay Ábrahám felhívja Cseh Csúzi Pált, hogy a sárospataki collegium physicum museuma létrejövését, valamint a könyvtárnak kiváló philosophiai művekkel gazdagítását saját erejéből segíni, s másoktól is

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
			e nemes célra pénzt gyűjteni sziveskedjék. A megkeresett patronus maga részéről nem ígért segítyt, mivel a pápai árvaegyház épen akkor az a. teveli templom bővítésével, egy második lelkészi állomás, még is felsőbb iskolák állításával foglalkozván, minden egyes hallgatónak ereje igénybe vétetik, így az övé is. m, eredeti.
349	A. tevel	1756. Ápril 2.	Bányai István leltározza a pápai árvaegyháznak, neki mint ezidő szerinti a. t. predikátornak gondviselésére bizott szent edényeit, melyek az urvacsora kiosztásánál szükségesek. m, eredeti.
350	Pápa	1756. Ápril 27.	Gindli Mária hagyományosainak nyugtája az őket illető hagyomány felvételéről m, eredeti.
351	A. tevel	1756. Julius 29.	Az előjárók kéri pápai patronusait, hogy megválasztott lelkészek Bányai István esperes ur gabonájának Tevelre szállításában nyujtsanak nekik segítyt, — s ne adják egyezéseket ahoz, hogy a tölök esperesileg Tapolczafőre elrendelt szeretett tanítójok őket elhagyja. m, eredeti.
352	Bécs	1756. Szept. 21.	Eöry János egyháza megbizásából négy akó somlai bort küld cancelláriai secretarius Balogh Lászlónak, mit az kedvesen

Caplan

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m.
	helye	ideje	
355	A. tevel	1756. Nov. 11.	<p>fogad. Értessítettvén erről gróf Eszterházy Károly egri püspök, lármát üt, s vádolja a secretáriust, hogy discretiót fogad el a religió melletti fáradságaért. Ekkor írja az Eöry János főgondnokhoz az itt következő sorokat:</p> <p>Dicsértessék a Jézus Krisztus!</p> <p>Adom tudtára kegyelmednek, hogy a mely négy akó hort házamtól lett távozásom alatt hozott kegyelmed, azt e máj napon az ispotályba vitettem azon okból, hogy az ispotálybeliek könyörögjenek, hogy kegyelmed, és a több eretnekek megtérjenek.</p> <p>Ne gondolja kegyelmed, hogy én ilyen ajándékokkal a religió igaz utjáról távozzam, sőt másokat is, a kik az ilyetén ajándékok által az igazságtól távoznak, elitélem s gyűlölöm sat.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Tanúk hallgattatnak ki e kérdés felett: igaz-e, hogy teveli tanító Szücs Mihály egy keresztségi lakoma alkalmával a pápai s teveli egyházakat illetlen szavakkal, sőt szidalmak — és rágalmakkal sértegette?</p> <p>Két tanu a tanító ellen vall.</p> <p>m, eredeti, aláírás nélkül.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
354	A. level	1757. Február 28.	A helység birája Badicz István, esperes Bányai István parancsára a főnebb érintett ügyben szinte tanukat hallgat ki. Három tanu a tanító ellen nyilatkozik. m, másolat.
355	Pápa	1757.	A pápai és teveli uniált szentegyház előjárói, az esperesi gyűléshez czimzett folyamodványukban elősorolván Szücs Mihály oskolamesterök illetlen tetteit s mocskos káromló szavait: kérik annak nyilvános megcsapatását, azután pedig a tractusbóli proscriptióját. m, eredeti fogalmazás.
356	Győr	1757. Január 26.	Egy névtelen levél a pápai ref. egyház előjáróságához, melyben a fungens esperes gyarlóságai, bünci, s visszaélései soroltatnak elő. m, eredeti.
357	Bicske	1757. Márcz. 16.	Ujvári András predikátor, köszönetet mond a pápai ref. egyház előjáróságának, hogy fia számára a soproni stipendiumot két évre megajánlani kegyes volt. m, eredeti.
358	Adász- tevel	1757. Márcz. 28.	A Hajdánasalád curialis telkét 12 évre 324 forintban az a. teveli helységnek elzálogosítja. m, hiteles másolat.
359	Adász- tevel	1757. Ápril 3.	A. tevel községe a most nevezett telket az irt árban a pápai ref. egyháznak átengedi. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
360	Takácsi	1757. Ápril 5.	Hajdán Juliánna a nevezett zálogbirtokból reá eső részt Osváld Györgynek, ez viszont a pápai ref. egyháznak 108 forintért átengedi. m, eredeti.
361	Pápa	1757. Ápril 9.	Névjegyzéke azon egyházaknak, melyek a pápai imaház és iskola kijavításakor, az épületfaadásban, s annak szállításában segítségül voltak. m, eredeti.
362	Pápa	1757. Ápril 24.	A pápai ref. egyház haszonbéri szerződése Héring Istvánnal a teveli Hajdánféle curiális telek iránt. m, eredeti.
363	Pápa	1757. Ápril 24.	Chernel Erzsébetnek kötelezője 1000 forintról, melyet a nemes reform. ekkléziától vásárolt curiális ház árának kifizetésére Torkos Jakab urtól kamatra költsön vesz. m, eredeti fogalmazás.
364	Hidas	1757. Május 23.	A hidasi reform. egyház élő tagjai, romlásnak indult parochiális házuk építésére segélyért folyamodnak a pápai árvaegyházhoz, — ugyanazon évi november 27-kén hálás szívvel köszönik meg a nyert segélyt. m, eredeti.
365	Pápa	1757. Decz. 24.	A pápai reform. egyház curiális házát és telkét, mely Pordán Ferencz és Festetics generális házaik közt van, özvegy Pordán Ferenczné Chernel Erzsébet Asszonynak

Sorszám	Az okmány kelléne		T a r t a l o m
	helye	ideje	
566	Pécs	1757.	<p>az 1722. május 3-kán létrejött egyezés épenhagyásával, azonnal leteendő 1000 forintért ideiglenesen átengedi.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>A római kath. püspöki hivatal által a reform. egyházak látogatására kiküldött egyházi egyén e kérdéseket intézte a hivekhez: egyházuk articuláris-e vagy nem? predikátoraik nem tiltják-e hallgatóikat a cath. istenitisztelek látogatásától, s nem csonkítják-e a plebánusok jövedelmét? alkalmazkodnak-e az országos törvények, explanatiók s királyi leiratokhoz? képesek-e a keresztiségnek szabályszerű végezésére, — úgy szinte bábiák is a szükségparancsolta keresztelésre.</p> <p>Utasítottak végül, hogy a hivek öszszeírását pontosan teljesítsék, s ha kivántatni fog, azt a püspöki hivatalhoz beadják.</p> <p>l, másolat.</p>
567	Pápa	1758 Ápril 8.	<p>Debreczen sz. kir. város az 1736. márczius 16-kán a pápai reform. egyháztól kölcsönzött 1000 forintot 83 forint 20 kr. hijával visszafizeti, mely hátralékot is 1759 január 6-kán véglegesen törleszti.</p> <p>m, másolat.</p>
568	Chernelháza	1758. Május 2.	<p>Chernel György e napon kelt végrendeletében, a czélből tesz az a. teveli ref. lelkész javára 300 frt alapítványt, hogy annak évenkénti kamataért tartozzék a pá-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
569	Sáros- patak	1758. Május 2.	<p>pai árvaegyház tagjainak kisdedeit díj nélkül megkeresztelni.</p> <p>m, másolat.</p> <p>Az itt következő pátenssel jelent meg Császár Mihály tofátusdiák a pápai reform. egyházban mint pünköszt legátus:</p> <p>Csendesítse meg az urnak lelke a háborukat, és adjon lelki testi békességet a maga népének!</p> <p>Épen most pünkösztkor 695 esztendeje, hogy Heziló hildeziai püspök és Videradus fuldai apátur a goszlai főtemplomban IV. Henrik császár jelenlétében az elsőségen veszekedvén, említett nagy papurak szolgálái, szorul szóra onnét fegyverre kapván, annyira verték s ölték egymást, míg a vér patak módjára a templom ajtain kifolyta. A császár ott hagyván őket, a püspök egy magas helyre felállván, rajta ugymond fiaim! én holnap megszentelem a templomot, másodnapon kitisztítom a templomot. Felgyülvén a nép, midőn a pap így kezdette volna szavait: domine! hunc diem fecisti gloriosum, akkor a sátán onnan felül a templom boltozatán egy lyukon így ordított le: et ego hunc diem feci bellicosum.</p> <p>Tanulhatnának ebből a keresztyének, ha vagon-e nekik igaz pünkösztjök! mert</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
			<p>a szentlélek pünköst napján az egyakarattal levő tanítványokra szállott, és az ur is feltámadása után békességgel köszöntötte őket. És a hol a szentléleknek temploma vagyon, ott nem irigység, kevélység, hadakozás, hanem alázatosság, békesség és szeretet uralkodik.</p> <p>Engedje az irgalmas úristen, hogy becsületes tanítványunk, kit kegyetelmekhez küldünk, valóságos pünkösti ünnepet kegyelmekkel együtt szentelhessen, ezért szívből fohászkodunk a s. pataki collegium professorai Szathmári P. Mihály, Bányai István.</p> <p>m, eredeti.</p>
370	Sáros-patak	1758. Junius 29.	<p>Veszprémi Miklós Sámuel collegiumi senior a professorátus nevében és meghagyásából köszönő levelet küld a pápai ref. egyháznak a múlt évben a collegium részére nyert két körmőczi aranysegélyért.</p> <p>m, eredeti.</p>
371	Pápa	1758. Aug. 15.	<p>A pápai reform. egyház a Kovácsi malomrészét 600 forintért eladja Szalóki András Urnak, kikötvén, hogy azt visszaváltani mindenkor joga legyen.</p> <p>A szerződés alatt e jegyzet áll: Haec transactio fuit colorata ob timorem a Dominio.</p> <p>m, töredék.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
572	Bécs	1759. Márczius	Csanádi János s Endrédi László, a szathmári, beregi, szabolcsi, s ugoesamegyék nemescinek nevében kéri a fejedelmet, engedné meg, hogy Szathmárnémethi királyi városban még egy lelkészi állomást, s felsőbb iskolákat szervezhessenek. Reményt nyújt nekik a magyar cancellária, egyszersmind utasítja, hogy költségkimelés tekintetéből mielőbb induljanak hazájokba. I, másolat.
573	Pápa	1759. Márcz. 18.	Homokbödögei Lampért Mihály végrendelete, melyben a pápai, teveli, takácsi sat. reform. egyházaikról megemlékezik. m, eredeti.
574	Pere- marton	1759. Márcz. 19.	Torkos Jakab lelkész és superintendens értesíti Kun János csöglei lelkészesperest, hogy ő az a. teveli predikatori állomást rövid időn elfoglalja, — tudomásul veszi a pápai tractusban kilátásba helyezett változásokat, — végül panaszkodik, hogy a sok munka alatt idő előtt leroskad. m, eredeti.
575	Csorna	1759. Május 17.	A Hajdán család bevallja a. teveli curialis birtokát a pápai reform. egyháznak 449 forintért. I, eredeti.
576	Pozson	1759. Július 11.	Pápváros helvét hitvallású lakosai folyamodnak a helytartótanácshoz, hogy megfosztatván vallásgyakorlatuktól, a szomszéd

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
577	Debreczen	1759. Decz. 25.	<p>a. teveli helységben szándékoznak iskolát s abban tanítót, s a létező lelkészi állomáson kívül még egyet felállítani; s e tárgyban már négy évvel előbb megyei úton fel is terjeszték kérelmüket, mely azonban mindekkorig nem tárgyalatott. Kérik hát a hatóságot, hogy folyamodványukat kedvező vélemény kíséretében valahára a magas kormányhoz juttassa.</p> <p>l, eredeti fogalmazás.</p> <p>Domonkos Márton debreczeni híres ügyvéd azt tanácsolja a pápai reform. egyháznak, hogy a tőle jogtalanul elvett s megbecsült javainak árát föl ne vegye az urodalomtól, mert az valóságos simonia lenne.</p>
578	Pápa	1760. Január 7.	<p>m, eredeti.</p> <p>A pápai reform. egyház megbizza Torcos János, Sándor Gergely és Eöry János egyháztagokat, hogy az A. tevelen fölállítani ohajtott második lelkészi állomás s felsőbb iskolák iránt már felsőbb helyre benyújtott folyamodványának, valamint az urodalom elleni követelése sikeres megoldását az illető forumokon hatályos közreműködésekkel eszközöljék.</p>
579	Pozson	1760. Január 11.	<p>m, eredeti.</p> <p>Négyszéle terv nyújtatik be gróf Eszterházy Károly püspök s pápai földesurnak aziránt, mint gondolja az egyház a</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
380	Pápa	1760. Január 21.	kibecsleési ügyet legczélszerűbben elintéz- hetni. m, töredék. Névsora azon 19 reform. lelkészeknek, kik Kun János esperes felhívására hadise- gély czim alatt 36 frt 22 krt adakoztak, mely összeget Terstyánszky József megyei főbiró kezéhez vett, azon ígéretet fejezván ki nyugtája végsoraiban, hogy nevezett összeget alkalmilag a hadipénztárba fogja beszolgáltatni.
381	Tapol- czafő	1760. August. 1.	l, eredeti. Felsőbányai Allos István lelkész bi- zonyítványa, melyben erősíti, hogy a pá- pai reform. egyház a Kovácsi malomrészből a Hágócsaládot, melynek az ő hitvese is egyik tagja, 300 forinttal teljesen kielé- gítette.
382	Pápa	1761. Márcz. 12.	m, eredeti. Nagy Mihály a. teveli praeceptornak a pápai ref. egyház által meghatározott évdíja.
385	Pápa	1761. Márcz. 21.	m, eredeti. Sebe Ferencz e napon aláírt végren- deletében megemlékezik a pápai egyházzól s szegényeiről, ugyszinte a tapoleczafői, po- lyányi s kéttornyú laki egyházakról is.
384	Pozson	1762. Jun. 21.	m, eredeti. A helytartótanács nem bírván tudo- mással arról, vajjon a megye, a pápai ref.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
585	Pozson	1762. Szept. 20.	<p>egyház és urodalom közti kérdést megoldotta-e véglegesen? ismételve sürgeli ez ügy halaszthatlan befejezését.</p> <p>1, másolat.</p> <p>A lakácsi reform. templomhoz jogot tartottak a római katolikus hívek, mert abban szenteltvíztartót fedeztek fel; és mert a fal levakarásakor több szent képet, egy ablak kibontásakor pedig éppen Mária szobrát találták meg a dolgozó kömivesek. Vizsgálatot rendel hát a helytartótanács, mely a győri megyés püspök által kinevezendő képviselő jelenlétében fog a hely színén működni.</p> <p>1, másolat.</p>
586	Eger	1763. Február 3.	<p>Veszprémmegye felhívására gróf Eszterházy Károly egri püspök és pápai földesur válaszolja, mikép ő sem a beruházást, sem az épületek becsárát megtéríteni nem köteles; s ha köteles volna is fizetni, nem tudná, kinek kezeibe tegye le a pénzt.</p> <p>1, másolat.</p>
587	Pápa	1763.	<p>Galgóczi Ferencz pápai plebános, a megyéhez beadott nyilatkozatában, a most érintett ügyben már elmondottakhoz még azt adja, hogy <i>qui in alieno fundo aedificat non sibi aedificat</i>, mely axiómát így illusztrálja: azon a helyen, hol az elfoglalt reform. templom állott, létezett előbb egy kápolna, melyet Zápolya János</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
588	Takácsi	1765. Febr. 18.	<p>földesur és várkapitány Mária tiszteletére épített, ezt a reform. lakosok elpusztítván, építék ott saját imaházukat, s így követelésök minden jogalapot nélkülöz.</p> <p>I, másolat.</p> <p>A takácsi templom ügyében megtartott a vizsgálat, melyből kiletszik, hogy nevezett évben Takácsiban a róm. katolikusok 153, az evangélikusok 207, a reformáltak pedig 557 voltak.</p> <p>I, másolat.</p>
589	Takácsi	1765. Febr. 18.	<p>Tanúk hallgattatnak ki a kérdés felett: tapasztalta, vagy hallotta-e a tanu, hogy a most kálvinista compossessorok által birt templomban, a hol a kis ablak ezelőtt néhány esztendőkkel kivágatott volna, valami szentnek képe volt e, és azt miképpen rejtették el?</p> <p>A kihallgatott négy tanu vallomása a reformált egyház ellen bizonyít.</p> <p>I, másolat.</p>
590	Vaszar	1765. Febr. 20.	<p>Tyukos János Sándor vaszari plebános és czimzetes kanonok, észrevételeket tesz a teljesített vizsgálatra, melyeknek felsőbb helyre felterjesztését kéri a nemes megyétől.</p> <p>I, másolat.</p>
591	Pápa	1764. Május 5.	<p>Nagy Mihály a teveli praeceptor, fizetése javításaért könyörög, mit az előljáróság teljesít.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
392	A. tevel	1764. Aug. 15.	A reform. templom teteje bomladoz- ván, az előjáróság fensőbb rendelet nyomán a megyéhez folyamodik, hogy a bajt meg- vizsgálván, annak orvosálhatására engedélyt adjon. A megye a szükséges vizsgálatra az illető szolgabíróat küldi ki. m, eredeti.
393	Pápa	1765. Decz. 10.	Jókai Sámuel és Sándor Judit 1000 rhénes forintot vesznek fel Torkos János s Pázmándy Juliánna házasoktól, lekötven pro specifica hypotheca ó gyallai birtokukat, s révkomáromi házukat. m, eredeti.
394	Pozson	1767. Decz. 7.	A helytartótanács értesíti veszprém- megyét, hogy gróf Eszterházy Károly egri püspök és Galgóczy Ferencz pápai plebá- nos nyilatkozatából nem derül ki, vajjon a pápai ref. egyház tagjai közül valaki ki- hallgattatott-e? felhivja hát a megyét in- tézkedésre aziránt, hogy azok a beruházás díját felvegyék. l, másolat.
395	Pápa	1768. Julius 10.	A pápai reform. egyház elégületlen tagjai hajaik hosszas elsorolása után, kér- dőre vonják Soos István előjárót, miért írt Kun János esperes urnak oly közbot- rányt okozó levelet. Majd Sándor Gergely s Eöry János urakat keresik meg levelök- kel, megírván ezutóbbinak, hogy ha az egy- ház ügyeiben többé fáradozni nem kíván,

Sorszám	Az okmány kelléne		T a r t a l o m
	helye	ideje	
596	Vesz- prém	1768. Szept. 10.	<p>ők ennekutánra Sárközi Urhoz fognak ragaszkodni.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>E napon tartott megyei gyűlés jegyzőkönyvében ez áll: a kiküldött főbiró jelenti, hogy a pápai ref. egyház hivei pénzt nem fogadnak el, hanem követelik a telket s az elfoglalt épületeket, miről a helytartótanács értesíteni határozlatik.</p> <p>I, másolat.</p>
597	Vesz- prém	1768. Szept. 10.	<p>A pápai ref. egyházközség komoly hangon értesíti a megyét, hogy többször kifejezett nézeteihez híven ragaszkodik annyival inkább, miután a fejedelemhez is a telkek s épületek visszaadásaért és nem bizonyos meghatározott pénzösszegért folyamodott.</p> <p>I, eredeti fogalmazás.</p>
598	Pápa	1768.	<p>A pápai reform. egyház elégtelen tagjai Bende Péter vezetése alatt, a városon keresztül utazó fejedelemhez készített folyamodványukban azt kérik: engedtessek nekik itt helyben legalább iskolatanítót tarthatni, a ki gyermekeiket oktassa, s naponként a hiveknek istenitiszteletet szolgáltatasson. E folyamodvány a cancellár által figyelemre sem lön méltatva, s így az elégtellenek czélt nem értek. I, másolat.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
399	Pozson	1769. Május 22.	Megparancsolja a helytartótanács, hogy a pápai urodalom a telkek és beruházás árát 2825 forint 22 denárt a pápai ref. egyháznak azonnal kifizesse. E parancs az 1769. október 2-kán tartott megyei gyűlésen kihirdettetett, s az urodalommal közöltetni rendeltetett. I, másolat.
400	Köveskál	1769. Szept. 5.	A köveskáli ref. egyház segélyt kér pápai hitrokonitól, mivel templomát saját erejéből fölépíteni nem képes. m, eredeti.
401	Pozson	1769. Október 12.	Veszprémmegye a helytartótanács útján értesítetik, hogy a debreczeni superintendens Madarason tömérdek nép jelenlétében hallatlan pompával templomot szentelt, mely alkalommal az erszénybe 206 forint gyűlt, s ünnepély után a nép lakmározott. Fölhivatik a megye oda működni, hogy körében ilyesmi, különösen az adózó nép terheltetésével ne történjék. I. másolat.
402	A. tevel	1769. Decz. 26.	Névsora az a. teveli iskola növendékeinek, kik is syntaxisták, grammatisták, coniugisták, comparisták, declinisták s lectores czim alatt összesen 67 voltak. I, eredeti.
405	Pápa	1770. Márcz. 25.	A pápai ref. egyház közönsége megbizza Sándor Gergely, Sárközy Gábor, Kun János, Eöry János, Oroszy István tagjait,

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
404	—	1770.	<p>hogy a vallásgyakorlat visszaszerzésekért minden hatóságnál lépéseket tegyenek, s szükség esetében Ágenst is használjanak. m, eredeti.</p> <p>Csáji Márton tiszamelléki ref. superintendens hosszú sorát mutatva fel a kerületében történt jogbitorlásoknak, azok megszüntetését hatályos szavakban sürgeti a kormánynál.</p> <p>I, másolat.</p>
405	Pápa	1770. Márcz. 25.	<p>Ismételve hívja fel a megye a pápai ref. egyházat, hogy a beruházás és épületei becsárát az urodalmi pénztárból felvegye. Nevezett egyház a pénzt visszautasítja, ellenben telkét s épületeit természetben visszaköveteli.</p> <p>I, másolat.</p>
406	Pozson	1770. Május 14.	<p>A helytartótanács utoljára figyelmezteti megyei úton Pápaváros ref. lakosait a becsár felvételére, meghagyván egyuttal a megyének, hogy felhívása nem sikerülvén, a pénzt birói kezekbe tegye le.</p> <p>I, másolat.</p>
407	Veszprém	1770. Szept. 22.	<p>A küldöttség értesíti a megyei gyűlést, hogy az urodalom kész a beruházási valamint a <u>becsárt</u> a pápai ref. egyháznak azonnal lefizetni, de az folyvást a telkek s épületek visszaadatását követeli, s követelését történelmi alapra fekteti.</p> <p>I, hiteles másolat.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
408	Pápa	1770. Szept. 22.	Torkos József pert indít Szőke János szondiánus curátor ellen, mivel az a pápai ref. szegények javára hagyományozott tőke kamatait már 4 év óta nem fizeti. m, eredeti.
409	Veszprém	1770. Szept. 25.	Veszprémmegye miután a pápai ref. egyház évek óta vonakodott felvenni az urodalom által neki felajánlt becsárt, beteszi azt a megyei pénztárba, s erről a helytartóságát értesíti. l, másolat.
410	Pozson	1770. Nov. 15.	A helytartótanács tudatja a megyével, hogy a fejedelem a pápai ref. egyháznak egy évet és napot enged a gondolkozásra, melynek leteltével az összeget a kamarai pénztárba rendeli betétni, hol az a nevezett egyház javára 4 ^o / _o kamattal fog jövedelmezni. l, másolat.
411	Tapolcazfő	1771. Febr. 19.	Az itt tartatott esperesi gyűlésen felmutatja Kun János esperes Soos István tractualis curátornak hozzá küldött vádaskodó levelét, melynek olvasásakor a papság annyira felháborodott, hogy onnan a gyűlés helyéről utnak indított levélben figyelemzteti aziránt: tartsa magát illő korlátok közt, s a keresztyénségtől üres balitéleteket gátolja. Soos István e levélre irt válaszában értesíti a papságot: hogy ő tudja kötelességét, s az esperes elleni vád már a su-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
412	Bécs	1771. Márcz. 26.	perintendenshez be van adva, s így felsőbb forumon fog eldöntetni, a tractus hát e tárgyban illetéktelen bíró. m, eredeti. Nagy Sámuel ágens értesítvén Eöry Jánost a pápai ref. egyház vallásügye állásáról, kéri, hogy a megyei gyűlésen pártolja s tehetsége szerint előmozdítsa a kormány kívánalmát, miszerint az hatezer ujoncz megszavazását sürgeti; mert egy kedvező nyilatkozata e tárgyban, szőnyegen levő ügyöknek is szerencsés fordulatot adhat, így levén ő bizonyos helyen informálva. m, eredeti.
415	Tapolczafő	1771. Aug. 7.	Torkos Jakab superintendens küldöttséget nevez, mely Kun János tapolczafői lelkész és esperestől számot vegyen a templom építésekor általa kezelt pénzek hova fordításáról. A választmány e napon munkálatát beadja. l, eredeti fogalmazás.
414	Bécs	1772. Január 11.	A pápai reform. egyház követeinek költsége, melyet a vallásügyben tett bécsi utazásuk alkalmával felszámítottak. m, eredeti.
415	Bécs	1772. Január 26.	E napon nyujtották be a pápai egyház megbizottjai Eöry János és Véghelius Sándor folyamodványukat Mária Teréziához, melyben az 1752-ben beszüntetett vallásgyakorlat folytatásaért esedeznek, hi-

Sorszám	Az okmány kellének		T a r t a l o m.
	helye	ideje	
416	Bécs	1772. Január 26.	<p>valkozva egyházuk történelmi életére, mely már a reformáció korában felfedezhető.</p> <p>l, másolat.</p> <p>Értesülvén a megbizottak, hogy a német nyelvű folyamodvánnyal inkább célhoz jutnak: ágens Nagy Sámuel által a főnebbi terjedelmes memorándumot kivonva, s németül fogalmazva adák át személyesen a fejedlemlőnek.</p> <p>német, másolat.</p>
417	Bécs	1772. Január 27.	<p>A római császárhoz Mária Terézia férjéhez szinte nyújtottak be a főnebbiekhez hasonló tartalmu folyamodványt.</p> <p>l, és n, másolat.</p>
418	Pápa	1772. Febr. 8.	<p>Nagy Mihály a. teveli praeceptor tárgyalását kéri két évvel elébb már benyújtott folyamodványának. Melyre határozlatott, hogy drágasági pótlékul 10 forintot kap évenként, de a föltéttel, hogy az oktatásban, jelesen a német nyelv tanításában kellő szorgalmat fejtsen ki.</p> <p>m, eredeti.</p>
419	Bécs	1772. Febr. 15.	<p>A január 26-kán benyújtott latin s német folyamodványok tartalma illusztrációjával ágens Nagy Sámuel még egy német folyamodványt szerkesztett. Mindez siker nélkül maradt, meghagyatván a vallásügy eddigi helyzetében.</p> <p>n, másolat.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
420	Pozson	1772. Május 11.	<p>A helytartótanács, mivel a pápai ref. egyház a kitűzött határidő leteltével is a becsárt fel nem vette, utasítja veszprémmegyét, hogy nevezett összeget kamatozás végett a győri sóhivatalhoz tegye át. E rendelet a május 29-ki gyűlésben felolvastatván, a pénztárnoki hivatal a parancs végrehajtására utasított, ki is a következő gyűlésben az illető sóhivatal nyugtáját fel is mutatta.</p> <p>I, hiteles másolat.</p>
421	Pozson	1772. Június 19.	<p>A kir. kamarai hivatal a pápai ref. egyház részére kötelezőt állit ki 2825 forint s 22 krról, melyben a 4°/_o kamatnak pontos fizetésén kívül igéri, hogy a tőkét három havi felmondásra kész mindenkor lefizetni.</p> <p>I, másolat.</p>
422	Pápa	1773 Aug. 4.	<p>Sándor Gergely s Eöry János végrehajtók, számolnak homokbödögei lakos néhai Lampért Mihálynak végrendeletében s ennek codicillusában kifejezett akarata mikénti teljesítéséről.</p> <p>E végrendeletben nevezetes azon 400 forintos alapítvány, mely boldogult által a soproni ev. iskolára hagyatott oly kikötéssel, hogy annak kamatát évenként vagy rokon, vagy pápai illetőségű Sopronban tanuló ref. ifju huzza s élvezze, — s hogy annál többen élvezhessék, kötelességül té-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
423	Bugyi	1775. Szept. 2.	<p>telik a pápai reform. egyháznak arra ügyelni, hogy mindegyik ifju csak két éven át kap-hassa az alapítvány kamatát.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Pestmegyei Bugyi helységben gene-ralis Beleznay Miklós felhivása nyomán tar-tatott a négy reform. superintendentia ré-széről értekezlet, melyben tanácskozás alá vétetelt az ágensck fizetése, a szondiala-pítvány kezelése, az ünnepek megtartása, házasulandók hirdetése, végül a négy ke-rület superintendentensei s főcuratoraiából alkotandó főconsistorium, élén Beleznay Mik-lóselnökkel, mely consistorium azon-ban sem törvényhozó, sem fölebb-viteli forum nem leend, ebben lön a megállapodás. I, másolat.</p>
424	—	—	<p>Puncta Deutri ab Illustrissimo Domino Generali Nicolao Beleznay de eadem, Campi Vigiliarum praefecto, qua supremi con-sistorii a S. C. R. A. Majestate con-firmati Praeside, relationi Admodum Reverendi Generalis Scribae Domini Jo-hannis Kun commissa hoc tenore sequuntur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van-e az árva ekklezsiának vala-mely deposituma, és mennyi? 2. Van-e clenodiuma, mi, mennyi, s hol conserváltatik? 3. Van-e valamely legátuma, kitől kapták, és mennyi az?

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
450	Pápa	1778. Január 6.	<p>telvén a böjt megtartására, — valamint arra is, hogy a foglyok ref. hívekkel ne érintkezhessenek, — megvárja végül az illető plebánusok buzgalmától, hogy azok megtérítésében ernyedetlen szorgalmat fejtendnek ki.</p> <p>I, másolat.</p> <p>Dancs György végrendeletileg hagy a pápai reform. árvaiskolának egy harmadfű, és a kéttornyú szinte ref. egyháznak egy negyedfű tinót.</p>
451	Pápa	1740—80.	<p>m, eredeti.</p> <p>Magyarhon protestáns lakosainak küldöttsége az elkeseredés, s mély fájdalom hangján sorolja elő a superintendenst választó jog korlátozása, s a protestáns valláselvekkel ellenkező eskü létezése miatti sérelmeit, kérve a fejedlemtől gyógyírt vérző sebeikre.</p>
452	Pápa	1779. Márcz. 4.	<p>I, másolat.</p> <p>Iszonyú tűz pusztított e napon Pápán, mely 130 ref. családot hagyott fődél s táplálék nélkül. A Györből érkezett segélyben 66-an részesültek, fejenként 70 pénzzel.</p>
455	Pozson	1780. Auguszt. 10	<p>m, eredeti.</p> <p>A kir. helytartótanács a borsosgyöri reform. iskolatanítót, ki tilalom ellenére egyházi functiók teljesítésére vállalkozott, komolyan megdorgáltatni, s jövőben min-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
454	Pozson	1780. Oktober 5.	den öt nem illető cselekvény teljesítéséről letiltatni, — az imaházat pedig vagy le- rontatni, vagy más célra használtatni pa- rancsolja, megbizván rendelete végrehajtá- sával veszprémmegye hatóságát. I, másolat. Az acsádi reform. hivek kérelme foly- tán, kik faszerkezetü templomuk helyett szilárd anyagból ujat építeni ohajtanak, kö- telezi a helytartótanács veszprémmegye ha- tóságát, hogy az illető róm. kath. püspöki megye által kinevezendő biztos jelenlétében az ügyet megvizsgálja, s eljárása eredmé- nyét rögtön felterjessze. I, másolat.
455	Uj- gyalla	1780. Decz. 5.	Jókai Sámuel kívágott erdejének sző- lővé alakítását illető szerződés. m, hiteles másolat.
456	Pozson	1780. Decz. 18.	II-k József császárnak a népiskolákat szabályozó rendelete, melynek 8-k pontjáb- ban a tanítói hivatalnak a jegyzői, kántori, s harangozói kötelezettség alóli felmentése hatályosan sürgöltetik. I, másolat.
437	A. tevel	1781. Január 8.	II-k József császár engedélye, melyben felhatalmaztatnak a közpénztárral bíró hely- ségek s szabad kir. városok, hogy az is- kolai szükségekre évenként bizonyos ösz- szeget fordíthassanak. I, másolat.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
458	A. tevel	1781. Márcz. 3.	<p>Helytartósági rendelet nyomán kiküldi Veszprémmegye Vörös Sándor főbirót A. tevelre kipuhatolni, mi jogalapon viseli Torkos Jakab a superintendensi czimet s hivatalt?</p> <p>Torkos Jakab előadván, hogy 1745-ben történt választatása, szokásos gyakorlat szerint a magas kormányhoz felterjesztvén, ott ellene semmi kifogás nem tétegett: kéri hát közeledő halála napjáig a superintendensi hivatalban maradhatását, már csak azért is, mivel az ő édes atyja mint megyei főpénztárnok 32 éves pályáján a közönségnek sok és hasznos szolgálatot tett.</p> <p>I, másolat.</p>
459	Pozson	1781. Márcz. 24	<p>II-k József császárnak a szerzetesekre vonatkozó rendelete, melynek első pontjában az egyszerű társulás kivételével, szigorún tiltatik a külföldi szerzetek, prépostok s társulatokkal bármily szín s ürügy alatti érintkezés.</p> <p>I, másolat.</p>
440	Pozson	1781. Márcz. 26.	<p>II-k József császárnak a pápai bullák és constitutiókat illető rendelete, melynek bevezetésében az illető egyházi személyeknek szigorú kötelességeül hagyja meg, azokat jóváhagyás végett neki, és pedig a kihirdetés előtt multhatlanul beterjeszteni.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány kellének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
441	Kéttor- nyulak	1781. Ápril 8.	Kopócsi Pál predikátor elismeri, hogy a pápai árvaegyház által a k. t. laki predikátor számára adni szokott két császári aranyat ez évre felvette. m, eredeti.
442	Pozson	1781. Oktober 20.	Mihályfalvi János ágens megírja Tor- kos Jakab superintendensnek, a fejedelem- nek a protestánsok és nemegyesült görögök vallásgyakorlatára vonatkozó nézetét s aka- ratát, mely hat pontban nyer némi kifeje- zést, és a mely mintegy előhírnökét képezi a türelmi parancsnak. E pontokban nyilván- uló fejedelmi akarat teljesítése az illető hatóságoknak melegen ajánlatik. I, másolat.
443	Győr	1781.	A győri két protestáns egyház hivei folyamodnak a fejedelemhez, beszűntetett vallásgyakorlatuk visszaadatásáért, és pedig templom s iskolákkal együtt, indokolva ké- relmök jogosságát pontonként a magyar törvényből. I, másolat.
444	Ber- kesz	1781. Novemb. 10	Vay István értesíti Ráday Gedeont a báji értekezlet folyamáról, melyben e hó 4-kén két választmány kinevezése java- soltatott, egyiké, mely a királyi resolutió- kat concertálja, másiké, mely a felség előtt a superintendentiák köszönetét kifejezze, s az ide haza történt megállapodás nyomán, a nyolcz kerület érdekében működendő

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
445	Pest	1781. Nov. 20.	<p>mixtum consistoriumot szinte bejelentse, s a közvélemény szerint ez utóbbi küldöttséget képviselné saját személyében Ráday Gedeon. Szóba jött ez értekezleten az ágenssek évdíjának emelése is, mely tárgy előbb a superintendentiákkal közöltetni fog.</p> <p>m. eredeti.</p> <p>Ráday Gedeon Eöry János által értesíti a dunántúli reform. superintendenciát, hogy a vallásügy elintézése végett az illető helyeken megjelenendvén, úgy fogja e kerületet is képviselni, mint azt a közügy és saját lelke legüdvösebbnek fogja találni.</p> <p>m. eredeti.</p>
446	Veszprém	1782. Január 13.	<p>E napon adatott ki a folyamodó pápai ref. egyháznak az 1781 október 29-kén kelt, s a helytartótanács útján a megye főispánjának kihirdetés végett megküldött <u>türelmi parancs törvényes alakban.</u></p> <p>l. hiteles másolat.</p>
447	Veszprém	1782. Január 25.	<p>Kihirdettétvén megyei gyűlésen a királyi leirat, mely vallásgyakorlatot enged azon községeknek is, melyek azt jelenleg nélkülözik: kéri a pápai ref. egyház jelenvolt tagjai a leiratnak küldöttség általi <u>közzétételét</u>, mi meg is ígértetett.</p> <p>l. másolat.</p>
448	Veszprém	1782. Január 25.	<p>Megyei ügyész Kun László indítványára hajlandó a megye a királyi leirat végrehajtását a jövő országgyűlésig elha-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
419	Bécs	1782. Febr. 11.	<p>lasztani. Ez ellen tiltakoznak a megyei protestánsok jelenvolt tagjai rögtön szerkesztett s benyújtott nyilatkozatukban, mely azonba a megye által nem fogadtatván el, a benyújtóknak minden észrevétel nélkül visszaadatott.</p> <p>I, hiteles másolat.</p> <p>Pápaváros ref. lakosai, magasztalva a fejedelemnek uralkodása kezdetén tanusított nagylelkűségét, bizalommal folyamodnak sokáig nélkülözött nyilvános vallásgyakorlatuknak mielőbbi megkezdhetéseért.</p> <p>I, eredeti fogalmazás.</p>
430	Szombathely	1782. Febr. 25.	<p>Szili János szombathelyi püspök rosz néven veszi a kőszegi kerületi táblának, hogy két járulnokot az ősi törvények mellőztével, a türelmi parancs által inaugurált eskü szerint iktatott be hivatalába, s a jövőre nézve minden ilyenmü eljárás ellen egyszer mindenkorra tiltakozik.</p> <p>A kerületi tábla e tiltakozás által sértve érezvén magát, felír a kormányhoz, s Bécsből azonnal leérkezik az itt következő válasz:</p> <p>Resolutio Imperatoris.</p> <p>Intercessione Cancellariae motus, ex speciali gratia, ulterioris poenae remissionem concedo; una confidens, eidem episcopo accuratam obligationis suae ad implementum atque obedientiam deinceps cordi futuram esse.</p> <p>Josephus 2-dus Imperator.</p> <p>I, másolat.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
431	Bécs	1782. Február 26.	<p>II-k József császár beszélgetése a pápai ref. egyház küldöttjeivel Sándor Gergely és Osváld Zsigmonddal. Leirta Sándor Gergely.</p> <p>I., eredeti.</p>
432	Pápa	1782. Márcz. 2.	<p>Tanukihallgatás aziránt: vajjon Kosár Ferencz a pápai temetőben megjelent, s ott a tapoiczafői ref. predikátor temetési functiója ellen tiltakozó pápai plebános irányában használt-e illetlen s rágalmozó szokat?</p> <p>Tíz tanu Tallián Ferencz megyei főszolgabíró és Kálmán Pál eskütt, mint e vizsgálatra hatóságilag kiküldött bírák előtt egyezőleg vallották, hogy Kosár Ferencz füleik hallatára ennyit mondott: a plebános a mint jött, úgy el is mehet, elég van előtte csak azt rághassa, de semmi rágalomszót nem mondott.</p> <p>I-m, másolat.</p>
435	Debreczen	1785. Márcz. 5.	<p>Kivonat a tiszántúli ref. superintendenciának Debreczenben Szilágyi Sámuel superintendens és Rhédei Ferencz főcurátor elnökelete alatt tartatott gyűlés jegyzőkönyvéből, melynek első s második pontjában a nyomtatandó hajdelbergi katechizmus ügye tárgyaltatott, — a harmadikban fölemlített a tervezett nemzeti zsinat tartása, — melyre nézve előadja a főcurátor,</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
			<p>hogy a legközelebbi februárhóban tartott pesti értekezlet. ennek helyéül Losonezot indítványozta, de megállapodás ekkorig nem történt.</p> <p>I, másolat.</p>
454	Bécs	1782. Márcz. 15.	<p>A pápai protestáns egyház tagjai a fejedelmi hat pontra megteszik alázatos észrevételeiket, s azt a megyéhez beadván, egy alkalommal kérik lelkészeiket hatóságilag felhatalmaztatni a keresztelés, esketés és temetés akadály s ellenmondás nélkül végeztetésére.</p> <p>I, eredeti fogalmazás.</p>
455	Bécs	1782. Márcz. —	<p>Felírnak a pápai protestánsok a fejedelemhez, hét pontban terjesztvén elő alázatos észrevételeiket, melyeket már a megyére is beadtak, elősorolván egyszersmind a méltatlan bántalmakat, melyekkel róm. kath. polgártársaiktól a hat pont megjelenése óta illetetnek.</p> <p>I, eredeti fogalmazás.</p>
456	Pozson	1782. Ápril 25.	<p>Megparancsolja a kormány helytartótanácsi úton az illető hatóságoknak, hogy jövőben a cseh és morvaországba kiköltöző protestáns lelkészek, az illető magyarhoni superintendensek elhoesítő levelével jelenjenek meg új állomásukon.</p> <p>I, másolat.</p>
457	Pápa	1782. Május 25.	<p>A pápai ref. egyház biróilag inteli meggróf Eszterházy Károly földesurat, hogy</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
458	Veszprém	1782. Junius 17.	<p>elfoglalt temploma s épületei helyén semminemű építkezést ne kezdessen, miután a nem rég felsőbb helyre beadott folyamodványában mindezek visszanyeréseért kérelmez.</p> <p>l, eredeti.</p> <p>Az 1781 október 29-kén kelt türelmi parancsot magyarázó háromféle királyi leiratnak pecsét alatti kiadatását kéri a pápai reform. egyháztagok, mit a megyei gyűlés teljesít.</p>
459	Sóly	1782. Aug. 7.	<p>l, hiteles másolat.</p> <p>Győrffi József ügyvéd és birtokos, Eöry János által értesíti a pápai ref. egyházat, mely szigorral eszközölte vidékükben a kormány által elrendelt összeírása a ref. hitközségeknek, amelyre, hogy rendszeresen csak a családfők számíttatnak, a család egyéb tagjaira semmi reflexió, — szigorú kikérdezés történik arra nézve is, mind egyik gazda mit ajánl építkezésre; a predikátor és tanító évi fizetésére, a nemeseknél plane kötelezőt is emlegetnek sat.</p>
460	Pápa	1782. Aug. 12.	<p>m, eredeti.</p> <p>Rába Boldizsár megyei szolgabíró rendeletet ad ki, mely szerint mindaz, ki a helybeli ref. egyház által tanuul kijelöltetik, a bizottmány előtt megjelenni tartozik.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
461	Pápa	1782. Aug. 12.	<p>Rába Boldizsár megyei szolgabíró, s esküttje Ujheli Antal, a pápai ref. egyház kérelmére tanukat hallgatnak ki de eotrum:</p> <p>1. Tudja-e tanu bizonyosan, vagy hallotta-e, hogy veszprémmegyében az asszonyfai pusztában levő kemencehelyi nevű rétet, ugyszinte a mátyusházi pusztában a malomnál fekvő azon rétet is, melyeket most néhai Csúzi József pápai predikátor maradéki birnak, azelőtt mindenkor a pápai predikátorok birták?</p> <p>2. Tudja-e tanu azt is, hogy Asszonyfán azon öt holdföldet, melyet most Csúzi József uram successorai birnak, elébb szinte a pápai predikátorok birták?</p> <p>A pápai egyház javára nyilatkozott mindegyik hit alatt vallott tanú.</p> <p>m. hiteles másolat.</p>
462	Pápa	1782. Aug. 23.	<p>A pápai ref. egyház biróilag inteti meg Csúzi Gáspár és József helybeli közbirtokosokat, hogy házaikat, melyek elébb az ő birtokát képezték, ne tegyék magok közt osztály tárgyává, miután azok visszanyerhetése iránt felsőbb helyre már folyamodott.</p> <p>A birtokosok e megintésre egyszerűen válaszolák, hogy ők nevezett házaikat föl-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
463	Pápa	1782. Aug. 26.	<p>desuri ajándékozás után birják; ha azért valami kifogása van az érdemes egyháznak: végezzen a földesurral.</p> <p>l, eredeti.</p> <p>A megyei küldöttség teljesíti hivatását, összeírván a pápai reform. egyház fizető tagjait, mely munkából kiviláglik, mennyit ajánlottak az egyháztalagok épületek felállítására, lelkészek s tanítók tartására pénzben, gabonában, s alapítványban?</p> <p>l, másolat.</p>
464	Pápa	1782. Aug. 26.	<p>Baranyai Ferencz és hitvese Varga Zsuzsánna, mindkettőjük halála után, Acsádon levő malomrészöket a pápai predikátorok tartására hagyják.</p> <p>m, eredeti.</p>
465	Pápa	1782. Aug. 50.	<p>Tanukihallgatás aziránt: tudja-e tanu, hogy a pápai reformatusoké volt a ház, mely utóbb Csúzi Gáspár urra szállott, — valamint, hogy némely tisztikok professori házak voltak, — végül hogy a reformatusoknak kötemploma volt toronnyal, mely elhanyagván, helyén most ispotály építettik?</p> <p>Rába Boldizsár megyei főszolgabíró esküttje Csoknyai József által történt kihallgatás alkalmával négy róm. kath. tanu a ref. egyház jogai mellett nyilatkozott.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
466	A. tevel	1782. Aug. 31.	Alkájér kőmivesmester Szathmári Ács András teveli predikátor jelenlétében meg- becsüli a pápai reform. egyház teveli cu- riáján levő házát, a becsár 515 forint. n, eredeti.
467	A. tevel	1782. Aug. 31.	Ugyanazon épületben az ács és asz- talosmunka a teveli előjáróság által be- becsültetik 198 forint 10 denárra. m, eredeti.
468	Pápa	1782. Szept. 7.	A megyei gyűlés azon elv nyomán, hogy a vallásgyakorlat feletti intézkedés nem a fejedelem, hanem egyenesen az or- szággyűlés joga, a nézetet akarja érvényre emelni, hogy a protestánsokat még az ar- ticularis helyeken sem illeti meg a vallás- gyakorlat joga. E nézet valósitása ellen tiltakozik a megyei protestánsok testülete, mely nyilatkozat azonba tisztelettel félre- tétetett. l, másolat.
469	Pápa	1782. Szept. 7.	A pápai ref. egyház alázatos észre- vételei a Bécsben 1782 február 26-kán kelt királyi leiratra, mely a nyilvános val- lásgyakorlatot föltétekhez, jelesen a lélek- szám s anyagi erőhöz köti.
470	Pápa	1782. Szept. 10.	l, egykoru kézirat. Horváth Ferencz és Tallian Ferencz megyei kiküldöttek bizonyitványa arról, hogy ők a pápai ref. egyház folyamodványa párját egyéb, számszerint nyolcz darab iratokkal

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
471	—	—	együtt gróf Eszterházy Károly egri püspök s földesnrnak megküldötték, szinte egy hóval később az urodalmi praefectusnak is. I, hiteles másolat. Zemplénmegyének a stolát szabályozó határozata, melyben kimondatik, hogy jövőben az 1647. XII. törvényezikk értelmében mindegyik felekezeti lelkészei saját hívőiktől kapják fizetésöket. I, másolat.
472	Pápa	1785. Január 6.	Sánta Taty János végrendelete, melyben a pápai egyházzról s annak szegényeiről jöltevőleg emlékezik, hagyván imezeknek 5 forintot, az egyháznak pedig építésre, a többi hagyományosok kielégítése után fennmaradt pénzösszeget. m, eredeti.
473	Ógyalla	1785. Február 1.	Idősb Jókai Sámuelnek Ábrahám zsidóval kötött szerződése, melyben annak curialis háza telkén helyet enged három évig husmérésre. m, eredeti.
474	Pozson	1783. Márcz. 29.	Veszprémmegye értesitetik a helytartótanács által azon királyi leiratról, mely rendel, hogy az elfoglalt épületek becsára 2825 frt és 22 dénár ekkorig sem vétetvén fel, az a pápai ref. egyház javára, a kir. kamaránál fog 4% kamattal gyümölcsözni. I, másolat.

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
475	Vesz- prém	1785. Május 5.	Pápayáros ref. polgárai kéri a me- gyét, hogy a számukra is engedélyezett nyilvános vallásgyakorlatot tartalmazó s a helytartótanács által a megyéhez már le- küldött királyi leiratot törvényes alakban nekik kiadatni kegyeskedjék, mely kérelmök a fentirt napon tartott gyűlésben teljesítet- tett is. I. hiteles másolat.
476	Pápa	1785. Május 5.	Budai Antal, mint hitvese Szokolay Zsuzsánnának meghatalmazottja beleegyez abba, hogy sógorasszonya Németh György és Dobosnak, az ő nemes telkén épült há- zaikat kibecsültesse. m, eredeti.
477	Pápa	1785. Május 10.	Kolosvári Ferencz megyei eskütt, fő- bírói meghagyás nyomán értesíti Ruszek János pápai bírót, hogy a felség által a protestánsoknak engedélyezett vallásgyakor- lat már hatóságilag kihirdettetett, s felkéri őt is érintett rendeletnek a város terüle- tén leendő közzétételére, valamint örökösre a felett, hogy rendetlenségek ne történje- nek, és senki az illető hitfelekezetet vallása gyakorlatában ne háborgassa. I, eredeti.
478	Pápa	1785. Junius 25.	A pápai ref. egyháznak az Eöry Szabó családdal kötött szerződése, melyben ne- vezett család saját nemesi telkéből az épi- tendő imaház számára átenged 47 1/2 négy-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m.
	helye	ideje	
479	Pápa	1785. Auguszt. 5.	szegőlet szabad bejárással együtt, miért is az egyház elengedi annak tartozásban levő 1120 forintját, s megtéríti a zsidelyezés költségét 300 forintot, melyet az Eöry család fizetett ki az általa haszonbérben birt parochialisház födelzete kijavitásaért. m, eredeti. Idősb Jókai Sámuel nem lévén képes a pápai ref. egyházat cselekvőleg, öt pedig szenvedőleg illető egyezerforint [vissza-fizetésére: ó gyallai szőlőhegyét jelöli ki ez összeg erejéig. m, eredeti.
480	Pápa	1785. Aug 30.	Baranyai Ferencz s Varga Zsuzsánna pápai reform. lakosok, átengedik az acsádi malomnak általok birt ötödrészét a pápai predikátorok tartására. m, eredeti.
481	Mocsolád	1785. Szept. 3.	Mészely Istvánné Bódis Juliánna, átengedvén a piacon levő házát a pápai reform. egyház szükségére, lakosainak a lakást felmondja. m, eredeti.
482	Tóthvársony	1785. Szept. 7.	Pázmándy Éva, Oroszy Krisztina beváltják családjoknak a multban tett ígértét, átengedvén a gyapjamosói dülőben levő nyolez pozs. mérős szántóföldet a pápai ref. egyháznak. m, eredeti.

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
485	Veszprém	1785. Nov. 12.	Kihirdeti veszprémmegye a kir. helytartótanácsnak ezévi szeptember 9-kéről kelt rendeletét, melyben meghagyatik neki, hogy ezentúl a tisztválasztásoknál ne a felekezeti érdekre, hanem és kizárólag az egyén érdemeire legyen tekintet és figyelemmel. l, eredeti.
484	Pápa	1785. Decz. 12.	Sándor Gergely a pápai ref. egyház gondnoka, Tallián Ferencz főszolgabíró előtt megindítja a pert szilasbalhási közbirtokos Kenessey Lázár ellen 1020 forintra rugó tartozásért. m, eredeti.
483	Pozson	1784. Ápril 14.	Királyi rendelet nyomán, megbizza a helytartótanács a megyei s egyéb illetékes hatóságokat, hogy a helvét s ágostai hitvallású, valamint a nemegyesült görög egyházak birtokában levő alapítványok pontos összeírását eszközöljék. l, másolat.
486	Nagyharsány	1784. Ápril 19.	Halász József predikátor értesíti a pápai egyház főgondnoki hivatalát, hogy hosszabb gondolkodás, s a körülmények kellő birálata után, az egyház meghívását elfogadja, — ez alkalommal felkéri Torkos Jakab superintendenst is, hogy őt a dunántúli superintendencia kebelébe felvenni, s főpásztori grátiájára méltatni kegyeskedjék. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
487	Pápa	1784. Junius 17.	Sándor Gergely a pápai egyház gondnoka összeírja egyháza tőkéit, s ingatlan vagyonát. Mely összeírás szerint nevezett egyház vagyona képvisel 38316 frt 20 krt 2019 forint évi jövedelemmel. l, eredeti.
488	Pápa	1784. Julus 18.	Halász József lelkész, Eöry János és Bende Péter előjárók megalkusznak a pápai cserepesmesterrel a templomtető befedésére, ölenként számitandó 60 pénzben. m, eredeti.
489	Pápa	1784 Julus 26.	A pápai ref. egyház előjárósága kötelezi magát, hogy a néhai Telekesi Török István özvegye Komáromi Katalin Asszony által még 1732-ben a pápai predikátorok és professorok javára hagyott, de most az imaház építésére felhasznált 4050 forinttól évenként 5 ⁰ / ₁₀₀ kamatot fizetend, valamint a többi hagyományost is évenként kielégítendi. l, eredeti.
490	Veszprém	1784. Aug. 25.	Eöry János a pápai egyház megbízottja, megköti a teveli ház eladása iránt a szerződést Hollósi János és Kovács Judit házasokkal 625 forintban. m, töredék.
491	Veszprém	1784. Aug. 27.	Sándor Gergely egyházi gondnok pert kezd özvegy Komáromi Józsefné Eösz Katalin ellen 273 forinttartozásért, szolgabíró Rába Boldizsár előtt. l, eredeti.

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
492	Pápa	1783. Február 1.	Simon György pápai plebános bizonyítványa arról, hogy Molnár János és Szabó Erzsébet reform. jegyesek a szent mise után három ízben kihirdették, — s megengedi, hogy azok saját hitfelekezetök lelkésze előtt tehelik le a házassági esküt, ha előbb kötelezettségöknek eleget tesznek. I. eredeti.
495	Pápa	1783. Február 9.	Eperjesi István egyházi gyűlés elé terjeszti a leltárt, melyben elősorolva vannak a templomépítésnél használt, s jelenleg még meglevő különféle eszközök. m, eredeti.
494	Veszprém	1783. Február 14.	A pápai ref. egyház veszprémmegyét közreműködésre kéri a kir. kamaránál, hogy épületei s telkei becsárát, mely jelenleg a győri sóhivatalnál jövedelmez, kezéhez vehesse. m, eredeti fogalmazás.
495	Buda	1783. Ápril 7.	Elrendeli a kir. udvari kamara, hogy a veszprémi sóhivatal fizesse ki a pápai ref. egyházat illető 2825 forint és 22 krt kamataival együtt, mely 1772 óta a győri sóhivatal kezelése alatt volt. I. másolat.
496	Kapos	1783. Ápril 17.	Domokos Ferencz, herczeg Eszterházy ügyvéde, beleegyezik abba, hogy a pápai egyház a Komáromi Józsefné által 110 forinttartozásban átengedett hácsi sző-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
497	Pápa	1785. Május 12.	löt, mely urodalmi telken van, nevére irat- hassa, s tulajdonjoggal bírhasa. m, eredeti. A pápai ref. egyház megbizza Hor- váth Margavics Józsefet s társait, hogy a telkek s épületek becsárát 2825 forint s 22 krt a veszprémi sóhivataltól vegyék fel. l, eredeti.
498	Pápa	1785. Május 27.	A pápai ref. egyház e napon tartott consistoriumának jegyzőkönyvében ez áll: Tiszteletes Járdánházi Gábor pro- fessor uram a maga functióját el- kezdette, az iskolai ifjuság taní- tásához fogván in nomine Domini Amen. m, hiteles másolat.
499	Pápa	1785 Julius 30.	Eöry János a pápai egyház főcuratorá, a Szondy Zsuzsánna által hagyományozott, Chernel László egyik végrendeleti végre- hajtó által pedig, hihetőleg a vallásgyakor- latnak Pápán lett beszüntetése után a fel- sőöri reform. egyháznak ajándékozott mosdót kannával együtt visszaköveteli. m, eredeti fogalmazás.
500	Pápa	1785. Szept. 15.	Nemes Görzsönyi Katalin e napon alá- írt végrendeletében hagy a pápai ref. egy- háznak 25 forintot, a tanító professornak pedig egy votelt ágyat. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
501	Pápa	1786. Ápril 4.	Járdánházy Gábor professor beszéde az e napon tartott közvizsga előtt és után. Ugyanitt olvasható nevezett professor-nak halotti beszéde is, melyet Torkos Jakab teveli predikátor és superintendens temetésekor a teveli templomban 1785 december 1-jén tartott. m, másolat.
502	Pápa	1786. Aug. 2.	Miután 1785 évi január 31-kén Eöry János pápai ref. curátor kértére még egy tanukihallgatás történt, s négy tanu ismét a pápai egyház jogai mellett nyilatkozott: nevezett curátor, Csúzi József successorait törvényesen meginteti, hogy az asszonyfai és mátyusházi rétet s földeket a pápai egyháznak mint hajdani pium legátumot jólélekkel liquidálják, illetőleg birtokába visszabocsássák. m, hiteles másolat.
505	Pápa	1786. Szept. 8.	Tudomásul veszi az egyház consistoriuma, hogy Járdánházy Gábor professor Nyárádra költözött, ott rendes lelkészi állomását elfoglalandó. m, másolat.
504	Pápa	1786. Szept. 29.	Tiszteletes Csépan János professor megérkezett, s professori functióját elkezdette. — így adja ezt elő az egyház jegyzőkönyve a jelzett napról. m, hiteles másolat.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
505	Tata	1786. Decz. 20.	A Jókaiféle perben végrehajtás rendeltetvén el, végrehajtóul Miskei Pál főszolgabíró küldetik ki. l. eredeti.
506	Pápa	1786. Decz. 20.	Kaszás János, a Jókai Sámuel által birt, de a pápai reform. egyház részére lefoglalt ó gyallai jószág jövedelméről számol. m. eredeti.
507	Pápa	1787. Január 10.	Járdánházy Gábor nyugtája 51 forint-ról, mely összegben, hogy minden fizetési hátralékát a pápai egyház pénztárából felvette, megismeri. l. eredeti.
508	Pápa	1787. Február 8.	A pápai reform. egyház elégtelen tagjainak kívánalma hat pontban az egyház kormányzatát illetőleg. Kívánják ezek „Együgyü Reflexiók” című iratukban, hogy Horváth Margavich József perceptor jövőben évenként pontosan számoljon --- kívánják, hogy disinteressatus személyekből álló presbyterium legyen, s ebbe az alsóbb néposztályból is, dologhoz értő, becsületes emberek beválasztassanak, — kívánják, hogy a presbyteri gyűlés ne a curátor házában, hanem a parochián a tiszteletes predikátorok jelenlétében s közreműködésével tartassék, különben a nem ily alakban tartandó gyűlés végzéseit nem fogják respectálni sat. m. eredeti, aláírás nélkül.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
509	Pápa	1787. Febr. 18.	Osváld Zsigmond elismeri, hogy azon ház a ref. templom végében, mely a vétel alkalmával az ő nevére iratott, nem az övé hanem az egyházé, melynek pénztárából fizettetett a vételár is, s mindez csupán a könnyebb megszerzés szempontjából történt. m, eredeti.
510	Pápa	1787. Márcz. 2.	Eöry János curátor felvesz özvegy Sándor Gergelyné Torkos Zsuzsánna Asszonytól egyháza részére rövid időn visszaszafizetendő 400 forintot. m, eredeti.
511	Pápa	1787.	Az egyház elégületlen tagjai felhívják Eöry János gondnokot, hogy éveken keresztül be nem terjesztett számadásait valahára mutassa fel, különben mindenről felelőssé teszik. m, másolat.
512	A. tevel	1787. Június 28.	Vecsei Miklós a. teveli predikátor a pápai lelkészi állomás elfogadásával gyűléssileg megkináltatván, köszönetet mond a megtiszteltetésért, de kijelenti, mikép helybenmaradását lényeges okok követelvéen, mozdulni nem fog. m, eredeti.
515	Kömlöd	1787. Július 10.	Endrédi Ács József kömlödi lelkész szinte meghívást nyer a pápai egyháztól, de megköszönvén a személye iránt tanu-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
514	Pápa	1787. Január 7.	<p>sitott vonzalmat, helybenmaradását ünne- pélyesen kijelenti. m, eredeti. Eösz Katalin könyörög az egyházi consistorium előtt, hogy tartozása miatt jog- gal lefoglalt szőlője adassék neki ismét vissza.</p>
515	Pápa	1788. Január 13.	<p>m, eredeti. Eöry János gondnok, egyháza nevé- ben kéri a megyét. nevezzen ki bírót, a ki Ballháson a Kenessey Lázár által kijelöl- endő ingó s ingatlan vagyont összeírja s leltározza.</p>
516	Böny	1788. Febr. 15.	<p>l. eredeti. Pázmándy József superint. főcurátor értesíti a pápai egyházat a kormány által felállítani szándékolt vegyes iskolákról, ki- fejezvéen soraiban ellenszenvét azok iránt, s megküldvén ez alkalommal a debreczeni reform. egyháznak e tárgyra vonatkozó vé- leményét is.</p>
517	Pápa	1788. Márcz. 26.	<p>m, eredeti. Torkos János Pápan a Szentlászlóút- czában levő családi háznak őt illető har- madrészét az egyháznak 300 forintért örök árban ajándékol átengedi.</p>
518	Pápa	1788. Márcz. 29.	<p>m, eredeti. Torkos Pál, a főnebbi Szentlászlóút- czai háznak őt illető harmadrészét szinte átengedi a pápai egyháznak 280 forintért. m, eredeti.</p>

T a r t a l o m

Sorszám	Az okmány keltének		
	helye	ideje	
519	Pápa	1788. Ápril 6.	Tatay Imre s hitvese Nagy Eszter, ismét ez utóbbinak nővére Nagy Mária, a pápai ref. iskola építésére alapítottak 50 forintot, követelvén ez összegnek a családra visszaszállását. Ha az iskola bezűntetelnék. m. eredeti.
520	Pápa	1788. Ápril 8.	A Tormacsalád tagjai bíró által intetik meg a curátori hivatalt, értesítvén általa az egyházat, hogy a megvásárolt Torkosféle házban még az ő családi részök benn van, ez hát teherként nehezedik a vevő egyházra. m. másolat.
521	Pápa	1788 Május 27.	A pápai egyház segélyt kér a Superintendententiától, hogy a szegénysorsu tanulóifjakra nézve oly jótékony intézetet az alumniumot megbővíthesse. Ez úgy az azon évi május 27-kén Kocson tartott gyűlésben az esperesi kar figyelmébe ajánltatik. m. eredeti.
522	Debreczen	1788. Aug. 11.	Debreczenváros tanácsa értesíti a pápai egyházat, hogy a nála kamaton levő 12000 forinttökének kamatát ő mindég kellő időben küldi, de a nyugtát rendes időben soha sem kapja. Kéri hát az ez érdembeni intézkedést, különben kénytelen leend a tőkét visszafizetni. m. eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
525	Buda	1788. Nov. 10.	<p>Az ó gyallai birtok iránt Jókai Sámuel ellen kezdett s föllebezett perben a hétszemélyes tábla a kir. tábla ítéletét helybenhagyja.</p> <p>l, eredeti.</p>
524	Pápa	1788. Nov. 19.	<p>Pázmány János elismeri, hogy azon részjószágot, melyet Kenessey Lázár tartozása kielégítéséül a pápai egyház birtokába bocsátott, nevezett egyháztól 1931 forint s 4 krért megvette, s a kialakult vételár lefizetése után azt már birtokába is vette.</p> <p>m, eredeti.</p>
523	Pápa	1789. Június 11.	<p>A pápai iskola részére alkotott törvények, melyek azon évi augusztus 22-kén Csépan János professor által nyilvánosan ki is hirdettek.</p> <p>m, másolat.</p>
526	Pápa	1790. Márcz. 11.	<p>Ez évi januárhóban veszprémmegyéhez érkezett királyi leiratban kijelentetik, mikép a legközelebbi országgyűlésig, mindennemű és természetű vallásügy, kizárólag a türelmiparancs határozatai, illetőleg fejedelmi intézkedés szerint oldatik meg. E leirat ellenében a megyei protestánsok a fejedelmi diplomák s békekötések által biztosított vallásgyakorlatukhoz ragaszkodnak, kijelentvén, hogy ragaszkodásukat legfensőbb helyen is készek védeni.</p> <p>l, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
527	Alsóőr-	1790. Május 6.	Móroczza Sámuel s Oroszy Krisztina házassok. Tótvázsonyban lakó Tósoki Mihálynál kamaton levő 200 forinttökéjüket a pápai ref. egyház iskolája szükségeire átengedik. m. eredeti.
528	Buda	1790. Aug. 26.	A tiszántúli superintendenciában gyűlt a pápai egyház számára 359 forint 9 kr. Ez összeg Deáki István debreczeni predikátor által elküldetett Budára Humyadi Ferencz szinte debreczeni predikátor és generális notáriushoz, ki is azt onnan Noszlopi József által küldötte Pápára. m. eredeti.
529	Pápa	1790. Decz. 10.	Tiszteletes Márton István ur. a helybeli consistorium által professornak választatik. Fizetése leszén évenként 400 rhénes forint, az egyházi szolgálatért a gyülekezet templomában 12 pmérő buza, s minden tanítványtól 2 forint. m. hiteles másolat.
530	Pápa	1791. Febr. 1.	A pápai ref. egyház folyamodik Torkos Jakab pápai espereshez, hogy tűz által semmivé lett egyházi épületei, jelesen iskolája felépítésére, professorai évdíjának emelésére nyujtson segélyt az egyházmegye. Mely folyamodvány köröztetése, s tartalmának sikeres előmozdítása az egyházmegyei gyűlés által elhatározott. m. másolat.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	idoje	
551	Pápa	1791. Julius 20.	Bóné József özvegye felszámítja az egyház részére tett kiadásait, melyeket kölcsönös computus után megtérítetni kérem, másolat.
552	—	1791.	Consilia contra Protestantes per Clerum cusa, e czim alatt létezik egy irat, melyben utasítatik a clerus, miként igyekezzék a protestánsokat a kormány előtt gyanusítani, s elhomályosítani, hogy így a róm. katolikusok annak kegyét megnyerhessék. l, töredék.
555	Buda	1791. Szept. 25.	Az ezen évben tartott zsinat határozata nyomán báró Prónay Gábor gömörmegyei főispán elnöklete alatt összeült vegyes bizottmánynak, az alsóbb és felsőbb iskolák kormányzását, valamint a vallásos könyvek praeventiv censuráját megállapító szabályai. l, másolat.
554	Pápa	1791. Nov. 2.	A collegium pénztára az egyháztól különválasztatik, kineveztetvén a collegium legelső pénztárnokául kellő utasítással Nemzetes Kovács Ferencz ur. m, másolat.
558	Pápa	1792. Febr. 18.	Eskümintá presbyterek számára, készitette Eöry János curátor. m, eredeti.
556	Pápa	1792. Márcz. 9.	Özvegy Szöllösi Istvánné végrendelete, melyben az egyháznak 25 forintokat rendel fenmaradandó vagyonából kiadatni. m, eredeti.
557	Pápa	1792. Márcz. 20.	A pápai reform. egyház alumnusai kötelezik magokat arra, hogy háladatosságuk

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
538	Pápa	1792. Ápril —	<p>jelül, ha a consistorium által képeseknek fognak ítélteni, a legkisebb osztály vezetésére egy évig szívesen vállalkoznak.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Németh Ádám, Vajda Péter, Tóth István, Tóth József alumnusok ifjú hevesesség s meggondolatlanságból az egyház kívánalmának, miszerint, ha az illetők által tanítóképeseknek ítéltenek, egy évi tanítóságra szívesen vállalkoznak, határozottan ellenszegülnek. Később megbánva tettüket, készeknek nyilatkoznak a tanítóság elfogadására, bocsánatot kérvén az egyháztól, s visszavételüket az alumnusok közzé.</p>
539	Páp	1792. Május 12.	<p>l, eredeti.</p> <p>László Lőrincz tanuló alumnusi kötelezettsége alól menekülni kívánván, kilép; később rendetlen s dőlyfös magaviselete miatt elutasítatik. Megbánva tévedéseit, tanulóársai közé kéri magát visszavéetni. Kéréleme megadatik, de a consistorium formaszertini megkövetése, s tizenkét botütés kiállása után.</p>
540	Pápa	1795. Febr. 5.	<p>m, eredeti.</p> <p>A pápai iskola professorai Márton István s Lácza József értesítik a pápai esperességet a tanulók gyors szaporodásáról, valamint arról is, hogy a pápai egyház belátván az építkezés halaszthatlan voltát, legközelebbi gyűlésében az ifjuság számára</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
511	Pápa	1795. Ápril 21.	lakszobák építését határozta el. Kérik hát a lelkészi kart oda működni, hogy híveik ez üdves ezétra adakozzanak, s az anyagok szállításában a pápai egyháznak segédkezet nyujtsanak. m, eredeti. A pápai ref. gymnasiumban az elemi iskola tanftójának dijlapja Sárospatakra küldetik, hol azt Szombati János igazgató körözteti, biztosíttatván a vállalkozó, Torkos Jakab pápai esperes által, hogy tanusítandó szorgalma s erkölcsös. magaviselete után számolhat a pápai tractusban biztos előléptetésre. m, eredeti.
512	Pápa	1795. Julius 28.	A pápai ref. egyház megbizzza Márton István gymnasiumi professort, hogy a Bécsben lakó hitsorsokat az iskola segélyezésére felhivja, sőt személyesen megkérje. l, eredeti: .
513	Pápa	1795. Junius 1.	Láczaí József házbérre évenként 60 forintot kér a pápai egyháztól, továbbá azt kéri, hogy miután ő az előléptetett Márton István helyét tölti be, illő, hogy annak fizetését is huzza. Első kérelme azonnal teljesíttetett, a második az építkezésre kiadott sok költség miatt boldogabb időkre halasztatott. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
514	Pápa	1794. Július 19.	Folyamodik Lácza József a helybeli presbyteriumhoz, hogy második kérelmét is teljesítse, mivel az jogos és méltányos. m. eredeti.
515	Pápa	1794. Nov. 2.	A pápai reform. collegiumbeli deakifjakkak törvényeik 86. §-ban, melyek a jelzett évben és napon közönségesekké is tétettek. m. másolat.
516	Pápa	1794. Nov. 11.	Tiszteletes Lácza József professornak fizetése javítását kérő folyamodványa az egyház consistoriuma által kellően méltányoltatván, évdija 40 pmérő gabonával javíttatik. m. másolat.
517	Pápa	1795. Márcz. 29.	Lácza József a collegiumra ügyelő pápai consistorium rendeleteire metsző észrevételeket tesz, s azokban a tanári kar ellen emelt vádakat a maga részéről el nem ismeri, s azokat élesen bírálja, sőt egyenként czáfolja. m. másolat.
518	Pápa	1795. Márcz. 29.	Horváth József szerényen még is férfiasan felel a consistoriumban ellene is emelt vádakra. m. eredeti.
519	Pápa	1795. Ápril 10.	Lácza József és Horváth József levélben kéri fel Eöry János egyházi gondnokot ügyök mielőbbi részrehajlatlan vizsgálatára, különben kénytelenek azt a superintendencia elé terjesztetni.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m.
	helye	ideje	
550	Kőszeg	1795. Május 26.	<p>A fájts két jólelkű s buzgó profeszornak, hogy a consistoriumban általános panasz emellett a tanórák elhanyagolása, a classistáknak a hétköznapi istenisztelettől visszatartása, az éneklés mellőzése, s a szünidő megnyújtása ellen, s ők magokat hibásoknak nem érezvén, kérik a vizsgálatot.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Chernel Sámuel a pápai ref. collegium számára 1000 forintalapítványt tesz, kötelezvén magát nevezett összegnek egy év alatti befizetésére.</p>
551	Pápa	1795. Junius 15.	<p>m, másolat.</p> <p>A pápai ref. egyház és iskola előjárói arra kérik gróf Ráday Gedeon főcurátort, eszközölné ki, hogy a dunamelléki superintendens a pápai collegiumot declarálná a superintendens anyaiskolájául, s azon ünnepi legátiókat, melyek sem a debreczeni sem a pataki iskolák által még elfoglalva nincsenek, engedje át ezen collegium iljai számára.</p>
552	Pápa	1795. Junius 23.	<p>m, eredeti fogalmazás.</p> <p>Jegyzéke azon tantárgyaknak, melyek a jelen iskolaévben a rhetorok és poetáknak eltanítottak, és a melyekből közvizsgát is adnak.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
553	Pápa	1793. Aug. 12.	<p>E napon tárgyalatott a ref. egyház consistoriumában Ferenczi Sámuel tanító kérvénye, melyben az a Sándorféle alapítványnak végrendeletileg őt illető kamatát kiadatni kéri. Határozattá lön, hogy ha a per alatti ügy szerencsésen befejeztetik, a multról is meg fogja kapni az őtet jogosan illető kamatot.</p> <p>m. eredeti.</p>
554	Veszprém	1796. Május 25.	<p>Az itt tartott superint. gyűlés elé három kérelmet nyújt be a pápai egyház elöljárósága. Tantervet mutat fel, mely szerint a collegiumi ifjuság a philosophiát és theologiát három év alatt bevégezheti, — kéri továbbá a pályavégzett theologusoknak rektorokul alkalmazását az esperességekben, -- végül panaszt emel a b. somogyi esperesség ellen, mely a pápai tanulókat az ünnepi legáltió élvezésétől körében eltiltja.</p> <p>A két elsőbb kérelem azonnal teljesített, a harmadikra nézve a révkomáromi gyűlés ide vonatkozó határozatának érvényben maradása határozatilag kimondatott.</p> <p>m. másolat.</p>
555	Pápa	1797. Febr. 7.	<p>Baranyai Ferenczné nemes Nagy Julianna, kéri a pápai ref. egyház consistoriumát, hogy mostohaleányait hamis hírek terjesztéseért megdorgálni, s általuk személye megkövetését eszközölni kegyesked-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
556	Pápa	1797. Márcz. 21.	<p>jék, — a consistorium választmányra bizza ez ügy elintézését. m, eredeti.</p> <p>A gyülekezet szegényei folyamodnak Eöry János főgondnokhoz, hogy tekintve a mostani drágaságot, a rendes évi segélyen kívül, sziveskedjék őket a Kenesseyféle alapítvány kamataiban is részesíteni. m, eredeti.</p>
557	Pápa	1797. Május 5.	<p>Csirke Tatay János corrector köszönetet mond a consistoriumnak itteni hivataloskodása alatt vele éreztetett jóságáért, egyszersmind bizonyítványa kiadatását tisztelettel kéri. m, eredeti.</p>
558	Veszprém	1797. Junius 7.	<p>A veszprémmegyei nemesség evang. része kéri a megyei hatóságot, hogy az 1791. XXVI. törvényczikk alapján mentse fel az insurgens ev. nemességet a róm. kath. istenitisztelet kötelezett látogatásától. m, eredeti fogalmazás.</p>
559	Pápa	1797. Jun. 11.	<p>A pápai ref. egyház külső s belső előjárói folyamodnak a superintendent. consistoriumhoz, hogy az ekkorig kizárólag általuk fentartott pápai iskolát vegye pártfogása alá, eszközölvén számára ünnepi legátiókat, bor és buza supplicatiókat, valamint rektoriákat is. m, hiteles másolat.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
560	Tata	1797. Junius 15.	A most érintett folyamodvány a superint. gyűlésen tárgyalatván, a többség a pápai iskolát ismeri el a kebelében létezők közt elsőnek, s gyarapításán szíve szerint igyekezni is fog. m, hiteles másolat.
561	Pápa	1797. Junius 22.	Csirke Tatay János az egyház consistoriumához beadott nyilatkozatában részletezve elősorolja subrectori s correctori ifjzetése hátralékát, mely összesen 325 forintra rug, kérvén ez összeg gondviselését, míg neki arra szüksége leend. m, eredeti.
562	Pápa	1797. Decz. 17.	Láczai József professornak, mint a mult évben kinevezett gazdasági felügyelőnek, fáradsága némi jutalmául minden száz akó bor után öt akó árát rendeli a consistorium évenként kiadatni. m, eredeti.
563	Péczel	1798. Ápril 18.	Itt tartotta a dunamelléki superintendia gyűlését, melyben a pápai iskolát a superintendia anyaiskolájául elismeri, s mint ilyennek támogatását igéri. m, hiteles másolat.
564	Pest	1798. Augusztus 20—22.	Az itt tartatott convent alkalmával a tiszamelléki és dunántúli superintendenciák az ünnepi követségekre nézve abban állapodtak meg, hogy az egyházak jogában álland ezután is azon iskolából kérni ünnepi legátust, a mely nekik tetszik, s

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
565	Pest	1798. Aug. 22.	<p>ebbe a többi superintendentia is belenyugodott.</p> <p>m, másolat.</p> <p>A két protestáns egyház küldöttjei Budán az ország nádoránál közreműködésért, s azután magánál a fejedelemmel a budai zsinat határozatainak megerősítéseért könyörögnek.</p>
566	Pápa	1798. Nov. 22.	<p>l, másolat.</p> <p>Márton Gábor gymn. tanító kéri az egyházi consistorium engedélyét arra, hogy somogy megyében a Sárközy családnál nevelőséget vállalhasson.</p>
567	Pápa	1799. Január 8.	<p>m, eredeti.</p> <p>A helybeli consistorium már a múlt évben elhatározván az ifjuság számára ispotály felállítását, e czélból a pápai hivatelt kegyadományért kereste meg, s az eredmény az lön, hogy a pénztárnoki jelentés szerint begyűlt 196 frt 46 1/2 kr.</p>
568	Debrecen	1799. Január 14.	<p>m, másolat.</p> <p>A tiszántúli superintendentia a királyi helytartótanácsnak hozzá intézett ezen kérdésére: vannak-e hazánkban a reform. hiveknek olyan iskoláik, melyekben az ifjak theológiát is tanulhatnak? adott válaszat közli a dunántúli kerülettel, értesítvén ez alkalommal a gróf Rádai Gedeon bécsi költségeinek általa megtérítendő részéről is, kérvén</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
569	Vesz- prém	1799. Oktober 19	<p>annak Domokos Lajos kezeihez küldését. E válaszban a pápai collegium a debreczeni és sárospataki iskolákkal egyenlő rangba helyeztetik.</p> <p>l, hiteles másolat.</p> <p>Roboz Ferencz végrendelete, melyben a pápai iskola gyarapodására hagy kétezer forintot, kikötvén, hogy ennek kamata évenként családjabeli tanulónak, s csak ilyenek nem létében adassék és pedig hat szorgalmas tanulónak segélyül.</p>
570	Pápa	1800. Január 6.	<p>m, eredeti.</p> <p>Lácza József rectorprofessor kéri a pápai egyház consistoriumát, intézkednék aziránt, hogy a helybeli kalmárok és mesteremberek az iskolai ifjuság számára csakis a professorok tudta és beleegyezésével nyujtsanak hitelt és költsönt, mely kérelmet a consistorium méltányolván, intézkedett is a polgári hatóság utján.</p>
571	Pápa	1800. Január 10.	<p>m, hiteles másolat.</p> <p>Tóth Ferencz a pápai egyház consistoriuma által professorul hivatván meg, hajlandónak nyilatkozik a kijelölt állomás elfogadására, de csak is azon föltét alatt, ha neki tudományos készületre idő engedtetik.</p>
572	Pápa	1800. Junius 2.	<p>m, eredeti.</p> <p>Gaál János a gyülekezet kántora, csekély fizetését 50 forinttal kéri javíttatni.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
573	Pápa	1800.	Tanterv a pápai ref. collegium számára, három éves tanfolyammal két tanár Márton István és Lácza József kezelése mellett. l, eredeti.
574	Pápa	1801. Ápril 15.	A collegiumi ifjuság az egyház consistoriumától a háromszögű kalap eltörlését, s a kor és ifjusághoz illőbb alaknak behozatalát kérelmezi. m, eredeti.
575	Pápa	1801. Ápril 26.	Bereczky Márton, Bereczky Péter s Kovács József a fensőbbiség iránti tisztelenség. s lázító beszédekért elutasított tanulók, ismétli bevételekért folyamodnak a helybeli consistoriumhoz. Ügyök azonnal tárgyalatott; mivel azonban folyamodványukban mintegy követelőleg lépnek fel, s így hümbánatuk, még kevésbbé javulásuknak semmi jelét nem adják: kérelmek nem teljesítették, de bizonyítványaik kiadatása elrendeltetik. m, eredeti.
576	Bőny	1801. Május 9.	Az itt tartatott superint. gyűlésre folyamodik a pápai professorátus a collegiumnak Révkomáromba áthelyezéseért, támogatván e kérelmét a komáromi egyház képviselői is. E kérelem ellen ovást tesz a pápai egyház, kérvén a tárgyalás felfüggesztését, miután ő már e tárgyban a fejedelemez folyamodványt is terjesztett fel. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
577	Pápa	1801. Május 31.	<p>Egeralja nemes község a pápai egyháztól segélyt kér, hogy tornyos templomát felépíthesse.</p> <p>Tekintvén a pápai egyház most érintett községnek az ő iskolája iránt is tanusított jó indulatát, költségei fedezésére saját pénztárából hat rhénes forintot utalványoz.</p> <p>m, másolat.</p>
578	Pápa	1801. Június 5.	<p>Tiszteletes Tóth Ferencz ur theologiae professornak a pápai collegiumban számos hallgatóság előtt beigtattott. Fizetése mint collegiáié 450 forintban határozott meg, melyet évnegyedenként fog kapni, lakása pedig az iskola épületében leend.</p> <p>m, hiteles másolat.</p>
579	Pest	1801. Aug. 20.	<p>A két protestáns egyház képviselőinek értekezlete követséget nevez a fejedelemhez a budai zsinat határozatainak megerősítése, — a felszaporodott vallássérelmek orvoslása, — még is a siketnémák intézetében tanuló protestáns növendékeknek saját lelkészektől nyerendő vallásoktatás ügyében.</p> <p>l. másolat.</p>
580	Pápa	1801. Aug. 20.	<p>A pápai reform. egyház és iskola külső s belső előjárói, a hittanári szék megalapítása érdekében nyomtatott iven folyamodnak segélyért a magyarhoni protestáns egyházban vallásbuzgalmukról ismeretes egyesek és testületekhez.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
581	Pest	1801. Aug. 22.	E napon tartatott a magyarhoni négy reform. superintendentiának conventje, mely által felhatalmaztatott a pápai iskola igazgatósága, hogy diákjait a szokott nyári supplicatióra mind a négy superintendencia gyülekezetei s patronusaihoz kiküldhesse, — a gymnáziumok pedig, jelesen a losonezi a dunántúli és dunamelléki, — a miskolci a tiszamelléki. — a máramarosszigeti pedig a tiszántúli superintendentiákba fogják supplicansaikat küldhetni. m. másolat.
582	Pápa	1802. Január 15.	A pápai collegium ifjusága folyamodik a veszprémi tractushoz, hogy a hamvaiból föléledt iskolát vegye pártfogása alá, jelesen a tanítói díjlapokkal ezen iskola ifjait örvendeztesse meg. Mely kérelem teljesítése a február 11-ki gyűlésben el is határozatott. m. eredeti.
585	Pápa	1802. Máj. 24.	Özvegy Miklós Sámuelné Boday Erzsébet 400 forintot alapít a pápai ref. collegium javára a kikötéssel, hogy az évenkénti kamat a komárommegyei Kisigmándon lakó Boday családból itt tanuló két ifjunak adassék. m. hiteles másolat.
584	Losonez	1802. Máj. 26.	A pápai reform. collegium fundamentomos törvényei, melyeket készített a pápai reform. egy-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
585	Panyí- daróc	1802. Május 27.	ház consistoriuma, s elfogadott a Losonczon tartott superintendentiális köz- gyűlés. m, másolat. Sebestyén János átad a pápai reform. egyháznak 500 forintot oly föltét alatt, hogy ezen összeg kamalát évenként veszprém, zala, és fehérmegyében lakó Sebestyén- család Pápán tanuló tagja kapja, s idegen csak akkor élvezhesse e jótéteményt, ha a családból senki itt nem tanulna.
586	Pápa	1802. Nov. 8.	m, eredeti. Özvegy Horváth Györgyné Lévai Zsu- zsánna végrendelete, melyben a pápai ref. egyháznak hagy 50 forintot, mely összeg- ből 10 forint a gymnasiumot, 2 forint pedig a rektort fogja illetni, — ezenkívül Torkos Jakab predikátor és superintendens urnak hagy 20 forintot.
587	Pápa	1802. Decz. 19.	m, eredeti. A pápai egyház consistoriuma a há- rom professor évi fizetését 500 forintban állapítja meg.
588	Pápa	1805. Márcz. 23	m, másolat. E napon tárgyalta a pápai egyház con- sistoriuma, a collegium togátus ifjainak a hegedülés tanulhatásáért benyújtott folya- modványát, s a professorátus véleménye következtében, a válasz tagadó lön. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány kellének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
589	Pápa	1805. Ápril 11.	Séllei József fogátusdiák a pápai iskolában, töredelmes szívvvel ismervén elhibáit, melyek miatt a tanuló ifjuság sorából kitöröltetett, igérve javulását, visszavételért könyörög. Kérélmre a consistorium által a javulás föltétele mellett megadatik. m, eredeti.
590	Szentgál	1803. Május 17.	A pápai egyház consistoriuma benyújtja az itt üléselő superint. gyűlés elé megerősítés végett a collegiumi ifjuság számára készített törvényeket, -- továbbá a rektoriát önhibája miatt elvesztő iljat azzal kéri büntettetni, hogy az ezen superintentia körében semmi nyilvános hivatalt ne viselhessen. Mindkét kérelem üdvesnek találtatván, a gyűlés által elfogadtatott. m, hiteles másolat.
591	Pápa	1805. Decz. 5.	Bende József a collegiumi perceptorságot, melyet hét évig ingyen, egyedül a közügy iránti szeretetből viselt leteszi, kérévén felmentő végzést. m, eredeti.
592	Pápa	1805. Decz. 4.	Soos Zsuzsánna özvegy Szentgyörgyvölgyi Sámuelné tíz forintot hagy a nemes pápai collegiumnak, mely összeg nevezett collegium pénztárába deczember 11-kén be is folyt. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
595	Pápa	1805. Decz. 17.	A ref. collegium professorai, a folyvást növekedő drágaság miatt fizetésjavításért folyamodnak a consistoriumhoz, igérvén, hogy az irányukban tanusítandó jóságot megérdemelni igyekeznek. m. eredeti.
594	Pápa	1804. Január 2.	A pápai ref. egyház consistoriumában három tagu bizottmány neveztetik ki az egyház és collegium ingatlan javainak leltározására, — megrendeltetvén ez alkalommal a főtöbb levelek, kötelezők s ctenodiumok számára egy almáriom két kulesesal, melyek egyike a gondnoknál, másika pedig a pénztárnoknál fog állani. m. hiteles másolat.
595	Pápa	1801. Január 16.	Eöry János a pápai egyház főgondnoka folyamodik a nádori hivatalhoz, hogy az 1752-ben Galgóczi Ferencz pápai plebános által erőszakosan elvitt, s azóta folyvást a plebánián maradt Matrikula visszaadatását elrendelni kegyeskedjék. l. másolat.
596	Veszprém	1801. Január 18.	Eöry János főgondnok kérelme, miszerint az évek óta egyházi adóval hátralevő pápai egyháztagoktól azt végrehajtás útján beszedelni s ürgöli, a megye által akként intéztetett el, hogy a gyűlés azonnal egy esküttel nevezett ki végrehajtóul. l. eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
97	Pápa	1804. Márcz. 16.	A helybeli consistorium a collegium professorainak évdíját 600 rhénes forintra határozza, de zokon veszi, hogy a tanári kar ennyi jóakarat mellett is folyvást hiedegséget s bizalmatlanságot tanúsít irányában, a mi csak is az intézetnek vállalhatik kárára. m, eredeti.
598	Pápa	1804. Márcz. 25.	Márton István igazgató tisztelettel jelenti a superintendensnek, hogy ő és collegái az egyház gyűlésébe, miután abból több fontos és őket közelről érdeklő tárgyak eldöntésekor kihagyattak, megjelenni nem fognak. m, eredeti és másolat.
599	Buda	1804 Ápril 10.	József nádor helytartótanácsi elnök a megyei hatóság útján értesíti a pápai ref. egyházat, hogy a tőle még 1752-ben elvett Matrikula eredetiben nem, csak is hiteles másolatban kiadható, miután abba már katólikusok is jegyeztettek be. l, másolat.
600	Pápa	1804. Ápril 20.	A pápai ref. egyház előjárói Bezcerédy Ignác kir. tanácsos és urodalmi főtisztet kéri, hogy miután az urodalom a helybeli evangélikusoknak ingyen tágas helyet adott, engedje át nekik udvarul, azonnali fizetés mellett, azon két házat, melyek a collegium nyugoti oldalán még fenállanak. l, másolat.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
601	Pápa	1804. Ápril 21.	Márton István, Lácza József, Tóth Ferencz professorok a helybeli consistoriumhoz beadott emlékiratukban sajnálatukat nyilvánítják a felett, hogy a consistorium tanári lakról, vagy ennek kárpótlásáról a fizetésjavításkor nem gondoskodott, — nem tiltkolják továbbá megilletődésöket azon áhbir terjesztésén, mintha ök a collegiumot eladni, vagy azt elvinni törekednének: mindamellert ök is az ügy iránti szeretetből tanácsolják, hogy ha nem bírja meg az egyház a reá nehezülő terhet, engedje át az iskolát igazi gazdájának a superintendentiának. m, eredeti.
602	Bécs	1804. Ápril 21.	A pápai egyház a fejedelemhez benyújtott folyamodványában panaszt emel a professorátus telhetlensége ellen, — azután lizenöt pontban mutogatja szükségét annak, hogy a collegium Pápán hagyassék. m, másolat.
603	Bécs	1804. Ápril 28.	Kormány Ferencz magy. kir. kancelláriai kiadósegéd bizonyítja, hogy a pápai reform. egyház előjárósága által beadott folyamodványa a helytartótanácschoz átléte-tett, és pedig e záradékkal: re interea integre servata. l, eredeti.
604	Pápa	1804. Ápril —	A pápai ref. egyház consistoriuma egy emlékiratban igyekszik lerontani azon oko-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
603	Pápa	1804. Május 3.	kat, melyeket a professorok egyesekhez irt leveleikben, különösen pedig Pázmándy József főcurátor előtt hatalmasan támogattak, csakhogy azt Komárom mellett capacitálhassák. m, másolat. Vigyázó Károly főbíró bizonyítványa arról, hogy a reform. collegium tőzsomszédságában levő Beeseifele ház árverezésekor, nevezett collegium képviselőit a házvételtől bíróilag el nem tiltotta. I, eredeti.
606	Révkomárom	1804. Május 9.	A révkomáromi egyház biztosítja a superintendentiát arról, hogy a főiskolát áthelyezése esetében pártfogolja, jelesen négy professor, valamint az ifjak részére épületeket állítand, alapítványokat teend, s a fizetésekhez pénzsegélylyel járuland. Végül azt is érinti, hogy neki fensőbb tanintézet állítására már 1794-ben adatott királyi engedély. m, hiteles másolat.
607	Pápa	1804. Junius 21.	Márton István, Lácza József, Tóth Ferencz professorok a consistorium elnökéhez Eöry János urhoz intézett nyilatkozatukban, ünnepélyesen ellenmondanak a collegiumban tervezett nagyobb szerű reparációnak, különösen Zsoldos György ez érdembeni legparányibb intézkedésének, kérévén a consistoriumot, hogy e válságos

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
608	Pápa	1804. Junius 28.	napokban minden történhető zavar és vi- szálynak elejét venni igyekezzenek. m, eredeti. Eöry János a pápai egyház és colle- gium curátora, a helybeli consistorium ne- vében folyamodik a superintendentiához az iskolának helyben maradását elhatározó vég- zésért, -- kijelentvén ez alkalommal, hogy az egyház jogait bárhol, bármikor, s bárki ellenében védeni fogja. m, másolat.
609	Szent- gál	1804. Julius 9.	Az előjáróság hitelesen bizonyítja, hogy egyenesen a pápai reform. egyház felhívására, a collegium tetőjéhez, valamint az állásokhoz szükséges szállákat nem csak ingyen az egyház és iskola iránti szerez- tetből adta, hanem azok hazaszállításában is segédkezett. m, eredeti.
610	Pápa	1804. Julius 10.	E napon teljesített Eöry János egy- házi gondnok s Osváld Zsigmond collegiumi inspectoꝝ kértére Vigyázó Károly veszprém- megyei főbíró és Szokoly József eskütt által ama birói megintés, melyben Márton István, Lácza József s Tóth Ferencz pápai professorok aziránt vonatnak kérdőre: 1. mi oka annak, hogy neve- zett professorok a helybeli con- sistorium mellőztével kizárólag magokat kívánják a collegium képviselőiül tekintetni?

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
			<p>2. miért nem adják vissza többszöri felhívásra, a nekik csak ideiglenesen használat végett átadott alapítványokat, kötelezőket s egyéb a pápai egyházat jogosan illető leveleket?</p> <p>A válasz férfias és bátor volt. Hívatkoztak a királyi rendelet ezen szavaira: <i>re interea integre servata</i>, s állították, hogy e rendelet lebegvén minden tettöknél szemek előtt, intézkedtek úgy és nem másként, végül kijelenték, hogy a vádpontokra vonatkozó nézeteiket majd a superint. gyűlés mint rájuk nézve egyedül illetékes forum előtt bőven s tüzetesen kifejtenedik.</p> <p>m, hiteles másolat.</p>
611	Sáros-patak	1804. Julius 16.	<p>A tiszamelléki reformáltak superint. gyűlése megkeresés folytán kijelenti, hogy miután a collegium Pápán létezése a négy kerület által határozottat el, rendén látja annak megmozdítása ügyét az ez évben augusztus 20-kán tartandó értekezletben tárgyalni, s megállapítani.</p> <p>m, másolat.</p>
612	Papa	1804. Julius 20.	<p>Melczer László kir. táblai protonotárius Eöry János egyház s collegium curátora kértére tanukihallgatást rendel, mely teljesítettik Vigyázó Károly megyei főbíró s Kamondy Lajos eskütt által e kérdés fe-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
615	Pápa	1801. Aug. 5.	<p>lett: vallja meg a tanu hite szerint, hogy pápai professor Márton István urtól, mikor és micsoda vallástalanságra vezető szókat hallott? az első tanu Bereczky Péter vádlólag, a második Csirke János mentőleg szólott.</p> <p>l, eredeti.</p> <p>Eöry János gondnok és inspector kérelmére kiküldi veszprémmegye Havranck József főorvosát, hogy a ref. collegium épületeit megvizsgálván, adjon bizonyítványt arról, vajjon a lakszobák, tanteremek, s a táplálék egészségesek-e?</p> <p>Nevezett főorvos minden lakosztályt tisztának, egészségesnek talált, csupán hármat ajánlt a felügyelőség figyelmébe: a főzöedények gyakori czineztetését, a szobák s teremek naponkénti szellöztetését, még is a dohányzó ifjaknak a folyósókra utasítását.</p> <p>l, eredeti.</p>
614	Buda	1801. Aug. 7.	<p>A helytartótanács meghagyja a dunántúli ref. superintendentiának, hogy az engedetlen professorok ellen, kik a pápai egyházat illető okiratok visszaadására hajlamot nem mutatnak, a megyei hatóság közbejöttével még fegyveres erőt is használhasson, ha ezt a szükség kívánná.</p> <p>l, másolat.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m.
	helye	ideje	
615	Pápa	1804. Aug. 19.	<p>Eöry János egyházi s collegiumi curátor kértére, Melezer László kir. táblai protonotárius rendelkezése folytán, tanúk hallgattatnak ki Pápán Vigyázó Károly megyei főbíró s esküttje Kamondy Lajos által professor Márton István multja s jelene iránt, jelesen e kérdések felett:</p> <p>1. tudja-e a tanu, hogy 1777-k évben, a kecskeméti iskolában történt zenebonának, midőn a logikusok és rhetorok az iskolát elhagyták, Márton István mint akkor ott tanult diák, volt egyik főindítója, s miképen büntetett?</p> <p>2. vallja meg a tanu, hogy utóbb a debreczeni collegiumban is 1786-ban Márton István professor, akkor debreczeni togátusdiák, mi zenebonát indított, s miként büntetett?</p> <p>3. vallja meg tanu, hogy Márton István, mióta Pápán lakik is, mindenkor viszázkodott a consistorium tagjaival, s másokkal is, s mindenkor arra törekedett, hogy saját akaratát keresztül vihesse.</p> <p>4. tudja-e tanu, hogy a mult évben néhai Tóth Istvánné Horváth Juliánna halála után a gond-</p>

Sorszám	Az okmány kellének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
616	Pápa	1804. Aug. 19.	<p>viselése alá bizott bepecsételt levelekből egy 500 forintos obligatiót kicsipett Márton István, hogy került az vissza a succesorok kezébe?</p> <p>Hat tanu vallomása részben a vádlott ellen, részben pedig mellette szólt.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Márton István maga s collegái nevében tiltakozik az örségi esperességből professori fizetésre beküldött sommapénz kamatra kiadása ellen, kötelezván magát arra, hogy ha e pénz hevertetése miatt a pénztár szenvedne: ő a kamatot saját erszényéből megtérítendi.</p> <p>m, eredeti.</p>
617	Pest	1804. Aug. 20.	<p>A pápai ref. egyház előjárói 21 pontban indokolt nyilatkozatuk által igyekeztvén capacitálni a két protestáns egyház Pesten tanácskozó értekezletét Pápanak Komárom feletti előnyéről, kérik a pápai collegium megerősítését.</p> <p>A kérelem augusztus 21-kén tartott ülésben megadatott, kijelentetvén, hogy ily lényeges és nagy horderejü tárgyban, ezután is kell, hogy egyes superintendentiák melőzésével az egyetem határozzon érvényesen.</p> <p>l, hiteles másolat.</p>
618	Pápa	1804. Aug. 31.	<p>Szilassy József megküldi a superintendensi hivatalnak, a folyó évi augusztus</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
619	Pápa	1804. Szept. 3.	<p>20 és 21. napjain Pesten a két protestáns egyház küldöttjei által tartott convent jegyzőkönyvét, kérve annak a gyülekezetekkeli közöltetését.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>E napon iratott alá azon tanukihallgatás, mely Eöry János pápai főgondnok s cöllegiumi felügyelő kívánatára Kelemesi Melezer László kir. táblai protonotárius által rendeltetett e kérdések felett:</p> <p>1. Igaz-e, hogy midön Márton István 1790 utolján professorságot Pápán megkezdette, már fenállott a collegiumnak azon két emeletes épülete, melyben a classisok és a professor lakószobái vagynak, -- kik, s micsoda funduson építették azt?</p> <p>2. Hát a hátulsó déli része, mely három emeletes, melyik esztendőben, kinek költségén, s erejével, és mi funduson építetett?</p> <p>Hét tanu vallomásából kiderül, hogy a két emeletes ház az 1788-ki tűzvész után épült, s Márton István ide jövén abban lakott mindaddig, mig házat nem vett, — a három emeletes épület néhány évvel később építetett, részben a pápai egyház költségén s erejével, de segélyt nyert a szomszéd reform. egyházaktól, különösen</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
620	Pápa	1804. Szept. 5.	<p>az anyagok szállításában, — a fundus, mely- lyen az épületek állnak, mindenkor Tor- kosfundusnak nevezetett.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Tanúk hallgattatnak ki, és pedig két tárgyban:</p> <p>1. Mi fortélylyal vette Már- ton István professor tanut arra, hogy a collegium egészségtelen voltáról bizonytságot tegyen?</p> <p>2. Igaz-e, hogy érintett profes- sor az ifjuságot arra serkentette, hogy folyamodványnyal járuljon a superintendentiához, kérve ab- ban a collegiumnak Komáromba mielőbbi áttételét?</p> <p>Kunthe János sebész a tanulók gya- kori betegségét főleg a hideg szobáknak, silány táplálkozásnak, s a folytonos tanu- lásnak tulajdonítja.</p> <p>Tamassa Ferencz gymn. praeceptor Már- ton István professort a 2-k pontra nézve teljesen ártatlannak vallja.</p> <p>m, hiteles másolat.</p> <p>Torkos Jakab superintendens bizonyít- ványt állit ki arról, hogy a collegiumot illetőleg, Pápa mind szellemi, mind anyagi tekintetben előnnyel bír Komárom felett.</p> <p>l, másolat.</p>
621	Pápa	1804. Szept. 12.	

Sorszám	Az okmány kellőnek		T a r t a l o m
	helye	ideje	
622	Pápa	1804. Szept. 29.	Márton István professor, Torkos Jakab superintendens és Pázmány József főcu- rátor meghagyása folytán átadja Osváld és Szalóky István uraknak, mint a pápai egy- ház küldöttjeinek, sajátlag a collegiumot illető okiratokat, amint hogy azok 1813-ban visszakerülvén, Tóth Ferencz rectorpro- fessor által a collegiumi archivumba be is tétettek. m, eredeti.
625	Köm- lőd	1804. Október 15	Az itt székelő superint. gyűlés, meg- ismertetni törekszik a kir. helytartótanács- sal a pápai egyház előjárósága, és a professorátus közt támadt egyenlenség okát, igérvén annak lehető megszüntetését, amint hogy már intézkedés is történt a ne- vezetesb okmányoknak kellős zár alatt tar- tása iránt. l, másolat.
624	Köm- lőd	1804. Október 15	Megfontolván végre a gyűlés a col- legium ügyében kinevezett választmány né- zetét, s kellően indokolt véleményét; vala- mint más részről a pápai egyház tetteken nyilatkozó buzgalmát s ajánlatát: határo- zatilag kimondja a collegiumnak Pápán maradását, kijelentvén, hogy bár a lo- cale consistoriumot eddigi con- stitutionalis activitássában, meg- hagyja, de jövőre a jus vocatio- nis et dimissionis az övé leend. m, hiteles másolat.

Sorszám	Az okmány kellének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
625	Köm- löd	1804. Oktober 13	<p>Márton István, Lácza József, Tóth Ferencz professorok a superintendentiale consistoriumhoz intézett foytamodványban hármat kérnek:</p> <p>1. hogy a pápai ref. egyháznak egyedül a philosophiae professor választásánál legyen szavazata és pedig az általa fizetendő összeggel arányban.</p> <p>2. hogy a folyó évi márczius 11-kén tartott consistorium jegyzőkönyve, mint az egyenellenség teremtője semittessék meg, mert sértő s lealázó mindegyik professorra nézve annak első pontja ime passusa: köteleztetnek a professorok tanításbani szorgalmukat azáltal nevelni, hogy a literarium systemában kiszabott tudományokat a rendelt időre tökéletesen elvégezni, s mindenekben a locale consistorium alatti állásukat, s a subordinatiót elismerni.</p> <p>3. hogy minden professori kérdések e gyűlésen megoldassanak, -- végül nekik a leköszönésre s a szabad mehetésre engedély adassék.</p> <p>m, másolat.</p>
626	Pápa	1804. Nov. 11.	<p>Somogyi Gedeon, Halászi Pál, Baráth Mihály, Tamassa Ferencz eskütt diákok, s volt classicus praeceptorok engedélyt kérnek a tanári kartól arra, hogy ők mint</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
627	Pápa	1804. Nov. 24.	<p>pályavégzett tanulók a nyilvános leczkék látogatására ne szoríttassanak, mi megtagadtatván, ügyöket a superintendens elé viszik, ki is azt a helybeli consistorium ítélete alá bocsátja, mely is ez: folyamodók köteleztetnek naponként négy órát nyilvános előadások hallgatásával tölteni, a nap többi óráját pedig önképzésre, s előkészületre rektori hivatalukhoz felhasználni.</p> <p>I, másolat.</p> <p>Márton István igazgatótanár kéri a superintendenst, eszközölné ki, hogy a consistorium a most érintett négy ifju ügyében hozott ítéletét semmítse meg, miután eljárása úgy az iskolai törvények, mint a gyakorlattal ellenkezik, — egyszersmind figyelmeztesse a presbyterium elnökét, hogy a professorokat, mint a gyűlés tagjait, jövőben, különösen iskolaügy tárgyalásakor a gyűlésre meghívni kötelességének ismerje.</p> <p>I, eredeti.</p>
628	Pest	1805. Aug. 22.	<p>A tiszántúli s dunamelléki superintendentiák értekezlete tárgyalás alá vevén a pápai egyház és iskola gondnokának emlékiratát, melyben kéri, hogy az iskola függőben levő ügye valahára fejeztessék be, — továbbá, hogy a múlt évi convent határozata emeltessék érvényre; -- utoljára</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
629	Pápa	1805. Szept. 3.	<p>hogy a pápai iskolának csak nemrég köl- esönzött czim „superintendentialis” semmit- tessék meg. mivel ezzel a többi három superintendencia felügyeleti joga megsem- míttetni czéloztatik: az értekezlet nem érez- vén magát jogosultnak ily fontos s kö- vetkezményeiben messzeható tárgy elinté- zésére; ez ügynek a társkerületekkel közlését véleményezi.</p> <p>m, eredeti.</p> <p>Káldi János veszprémmegyei főbíró s Osváld Dániel eskütt hitelesen bizonyítják, hogy az 1752 hatóságilag elfoglalt, s ak- kori pápai plebános Galgóczy Ferencznek gondviselése alá bizott ref. Matrikulába egyetlen római kath. csecsemő keresztsége sines bevezetve.</p>
650	Pápa	1806. Január 3.	<p>l, másolat.</p> <p>Márton István rectorprofessor értesíti a pápai egyház főgondnokát a különféle iskolai számadások elkészültéről, kérvén azoknak a collegium épületében leendő meg- vizsgálását.</p>
651	Pápa	1806. Január 3.	<p>m, eredeti.</p> <p>Eöry János főgondnok tudomásul veszi a jelentést, de kijelenti, hogy az eddigi szokás szerint az egyház consistoriális ter- mében fog a számadás megvizsgáltatni, s a leltározás végett, oman fog a hely szi-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
652	Pápa	1806. Január 9.	nére választmány küldetni, ha arra szükség leend. m, eredeti. A pápai egyház consistoriuma elhatározza, hogy a collegium mindennemű javai leltározatassanak, kiküldvén e munka teljesítésére Nagy Szabó István és Eöry Gábor előjáró urakat azon utasítással, hogy a leltárilag összeirt javakat azonnal az illető gondviselő keze alá bocsássák. m, másolat.
655	Pápa	1806. Január 9.	Mátis János a pápai ref. gyülekezet egyházfia, bizonyítványt ad arról, hogy ő főgondnoki parancsra professor Márton István urat és társait számadások vizsgálása végett az egyházi lakon leendő megjelentésre tisztelettel megkérvén, attól e választ nyerte: ha tetszik az uraknak számot venni, jöjjenek ide, mi ugyan egy toppot se megyünk. m, eredeti.
654	Pápa	1806. Január 9.	Nagyszabó István s Eöry Gábor consistorialis tagok meghívják Márton István s Tóth Ferencz professorokat a collegiumi számadások vizsgálására a parochiális házhoz. Nem megyünk, válaszolá Márton István hevesen, most is azért tagadta meg négy tractus ölezer forint segélyét, mivel a számadások a parochiális háznál revideáltattak. m, eredeti.

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
655	Pápa	1806. Január 18.	<p>Kovács István, Tóth Dániel, Szabó Pál collegiumi praeceptorok, az egyház consistoriuma elé beadott nyilatkozatukban alaptalannak nyilvánítják a vádat, mintha ők özvegy Zsoldos Györgyné asszonynak számukra küldött ebédjét mint élvezhetlent az utczára öntették volna ki, kérvén e tárgyban szigorú vizsgálatot.</p> <p>A véghez vitt vizsgálat részökre kedvezően ítven ki, a consistorium által teljesen ártatlanoknak nyilvánítottak.</p> <p>m, eredeti.</p>
656	Buda	1806. Márcz. 1.	<p>Szemere Ferencz hites ágens közli Eöry János pápai főgondnokkal, a helytartótanácsnak 1805 szeptember 3-kán kelt azon határozatát, mely szerint a pápai mátrikuláknak, melyek a vallásgyakorlat megszüntetése óta a pápai plebános gondviselése alá helyeztetek, azonnali kiadatását rendeli el, kérvén a gondnoki hivatalt a veszprémi káptalan ez érdembeni megkeresésére, mivel a helytartótanács arra bizta e tény végrehajtását.</p> <p>m, eredeti.</p>
657	Veszprém	1806. Márcz. 11.	<p>Zsolnai Dávid veszprémi kánonok válaszul írja Eöry János főgondnoknak, hogy ő a pápai plebánost már felhívta a kérdéses mátrikulák visszaadására, — reményli is, hogy a legelső felhívásra kész leend azokat igazi tulajdonosának a pápai ref. egyháznak visszaadni.</p> <p>m. eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
638	Balhas	1806. Márcz. 14.	Radó Sándor kifizetvén a Jókaiféle ezer forintos adósságot, kéri a pápai reform. egyháztól a most már öt illető kötelezőnek kiadatását. m, eredeti.
639	Pápa	1806. Ápril 14.	Márton István professor értesíti Osváld Zsigmond főbiró és inspector urat az eskü-minta elolvasásáról. Irja, hogy a kerületi gyűlésig leend ideje e tárgy felett gondolkozni, egyelőre annyit mondhat, hogy e pusztá formalitás a kivesszett békességnek nem visszaszerzője, hanem inkább annak sirja s temetője. m, eredeti.
640	Pápa	1806. Május 6.	Becze Izrael tanuló az alumnusok közé felvétetni ohajt. Ohajtása, illetőleg kérelme, professori ajánlat után a consistorium által megadatik. I, eredeti.
641	Pápa	1806. Május 15.	A pápai egyház és collegium előjárói a superintendentiához intézett folyamodványukban azt kéri, hogy mivel a kömlödi gyűlésnek a collegium Pápán maradását megállapító határozata elferdítve köröztetett, a mennyiben ott maradása bizonyos föltételektől tétetett függővé; a Csepen tartott gyűlésben pedig egyenesen kimondott, hogy a társsuperintendentiáknak e tárgyba avatkozni nincs joga: intézkedjék a superintend. gyűlés határozottan, — kéri

Sorszám	Az okmány kellének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
642	B.füred	1806. Május 14.	<p>továbbá utasíttatni a professorokat a csepi gyűlés által követelt eskü letételére, — végül a collégiumi számadásoknak év elején, a parochia terében, az eddigi szokás szerint leendő megvizsgálását ismételve hatályosan sürgetik.</p> <p>m, másolat.</p> <p>Az itt tartott superintend. gyűlésen világos és határozott szavakban mondatik ki a collegiumnak Pápán maradása, — a collegiumi archivumnak kettős zár alatt tartása, egyik zár kulcsát őrizvén az egyház gondnoka, másikat az igazgató, — valamint a professoroknak hit alatti szolgálata, a minthogy Márton István és Tóth Ferencz professorok e gyűlésen fel is eskettek, az ezután alkalmazandó professorokra nézve pedig végeztetett, hogy azok nem várva be a superintend. gyűlés idejét, a helybeli consistorium által, beigtatásuk alkalmával azonnal feleskettessenek.</p> <p>m, hiteles másolat.</p>
645	Pápa	1806. Május 20.	<p>Kolmár János kiküldött értesíti a pápai consistoriumot a B.-Füreden folyó évi május 12 és 13. napjain tartott kerületi gyűlés nevezetesebb határozatairól. Elmondja ugyanis, hogy itt ismételve meghatározott a collegiumnak Pápán maradása; annak czime „collegium reformatorum papense,” kormányzata, s a pro-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
			fessori eskü. Előadja a professoroknak a gyűlésre beadott folyamodványa tartalmát, melyben kéri a főiskolát illető okiratoknak, kötelezők és szerződéseknek az iskolai archivumba betételét, a helybeli consistorium tagjai számának leszállítását, s a professori eskünek a debreczeni esküminta szerinti letehetését. Fölemlíti végül, hogy ő és követtársai a professorok kívánalmait módosító nyilatkozatot adtak be szinte még a gyűlés alatt, mely nyomban felolvasatván, részben elfogadtatott.
644	Pápa	1806. Junius 18.	m, másolat. A collegium classicus praeceptorai arra kéri az egyház előjáróságát, kegyeskedni a coquia czélszerűbb berendezéséről atyailag gondoskodni.
645	Pápa	1806. Julius 4.	m, eredeti. Csabai Zsuzsanna Zsoldos György özvegye, törvényes bizonyság előtt vallja, hogy a Szentlászlóutczában férje által megvásárolt ház és ahoz tartozó szántó föld, nem őtet sem utódait, hanem egyenesen a pápai ref. egyházat illeti, mint a melynek pénzén és számára azok szereztettek.
646	Pápa	1806. Decz. 6.	m, hiteles másolat. Tóth Dániel, Szabó Pál, és Pósa Gábor eskütt diákok, mivel a legközelebbi censurán szorgalmuk s tudományos előhaladásuknak semmi jelét nem adák, az is-

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
			<p>kolaszék által alumniumnk elvesztésére ítéltettek, a hozzáadással, hogy ha jövőben is készületleneknek találtnak, példásan fognak büntettetni.</p> <p>Ezen ítélet megsemmítéseért folyamodnak a nevezett ifjak föllebbezés útján a helybeli ref. egyház consistoriumához.</p> <p>l, eredeti.</p>
647	Pápa	1806. Decz. 8.	<p>Ács Mihály elismeri, hogy azon 1980 forintokat, mely összegért a collegium melletti házat közárverés útján Simonyák József kapitány részére megvette, a ref. egyház curátorától Eöry Jánostól a ház árának kifizetésére felvette.</p> <p>m, eredeti.</p>
648	Pápa	1806. Decz. 16.	<p>Tóth Dániel esküttdiak. a helybeli consistorium elé intézett folyamodványában kikel Márton István professor ellen, ki a főlebb érintett büntetésen kívül. őt még legatióvesztésre is büntette, kérvén tisztelettel a reá kimondott túlszigorú büntetés megsemmítését.</p> <p>l, eredeti.</p>
649	Pápa	1806. Decz. 17.	<p>A consistorium által kinevezett bizottmány tudni ohajtván, és pedig magától Márton István professortól a nevezett ifju irányában alkalmazott büntetés indokát, barátságosan felkérte őt felvilágosításaul e kényes ügynek, ki is nyomban felelé: pél-</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
650	Pápa	1806. Decz. 18.	<p>dát kellett adnunk, hogy mi tudunk a nyakunkra nőtt zabolátlan ifjaknak is parancsolni, s a példának már is ezerekre menő hasznávan. — kijelenté továbbá, hogy ha az ő eljárása hibásnak fog találatni, kész a felfolyamodó kárát saját erszényéből megtéríteni 30 forint erejéig. Ezzel a vizsgálat befejezettnek nyilvánított.</p> <p>l, eredeti.</p> <p>Tóth Dániel betegségét igazoló bizonyítványokat mellékelve folyamodványához, elégtéelt s kártérítést kér az egyházi consistoriumtól.</p> <p>l, eredeti.</p>
651	Révkomárom	1807. Márcz. 15.	<p>A révkomáromi ref. egyház ismételve kér engedélyt a magas kormánytól két új tanári szék felállíthatására, előadván folyamodványában, hogy neki e célra épületei, s alapítványai szinte vannak, — ezt igazolandó, néhány alapítványt folyamodványa mellé csatolva a kormánynak bemutat.</p> <p>l, hiteles másolat.</p>
652	Buda	1807. Ápril 14.	<p>A helytartótanács értesíti a dunántúli reform. superintendentiát arról, hogy a révkomáromi reform. egyháztanács, fenálló gymnáziumában két felsőbb tanári cathedrát kíván alapítani, — felhívja egyuttal a superintendent. consistoriumot mielőbbi jelentésre</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
653	Pápa	1807. Ápril 30.	<p>aziránt, micsoda és hány tantárgyat adnának elő az új tanárok?</p> <p>l, hiteles másolat.</p> <p>A pápai reform. egyház előjárósága értesíti Pázmány József superintend. főcurátort arról, hogy Tóth Ferencz pápai hittanár magát a sárospataki theologiae cathedra elfoglalására felajánlta, kérvén ez alkalommal a főcurátort, hogy érintett tanár urat sziveskedjék az ittmaradásra reábeszélni.</p>
654	Révkomárom	1807. Június 27.	<p>m. másolat.</p> <p>Csejtei István a révkomáromi ref. gymnasium directora értesíti Torkos Jakab superintendens urat, hogy a helytartótanács rendelete következtében, a legközelebbi superintend. gyűlés elé beterjeszti gyűlékezete a kívánt tantervet, mely szerint az új tanárok működni fognak, — kérvén a superintendenst ügyelni arra is, hogy üdves vállalatuk a pápai iskola tulbuzgó curátorai által meg ne húsíttassék.</p>
655	Szilashallás	1808. Május 25.	<p>l, eredeti.</p> <p>A superintend. gyűlés felküldi a révkomáromi tantervet a helytartótanácsához, kijelentvén kísérő soraiban, hogy neki anyaiskolája a pápai collegium, melyben az ifjuság három tanár vezetése alatt physikát, philosophiát és theologiát is tanulhat. Ha még is a magas kormány Révkomárom</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
656	Ács	1808. Nov. 18.	számára, a hivek saját költségén felállítandó magasabb fokú iskolát engedélyez: a superintendentiának ez engedély ellen semmi kifogása nincs. l, eredeti. Tóth Pápai Pál superintend. főnotárius jelenti a superintendensi hivatalnak, hogy az általa sürgetett felirat, tudniillik a komáromi iskolaügyre vonatkozó, még ekkorig sem küldetett fel, mivel a főcurátor annak jelen viszonyok közti felküldését nem tartja célirányosnak. Most hát nescit cui domino pareat unda maris végzi levelét a kedélyes jegyző.
657	Pápa	1809. Május 4.	m, eredeti. A pápai ref. egyház előjárósága meghatalmazza Osváld Dániel s Eöry László előjárókat, hogy a folyó hó 8-kán Balháson tartandó superintend. gyűlésen, az egyház és collegium jogainak védelmére, minden hatalmukban álló törvényes és tisztességes eszközöket felhasználjanak.
658	Balhás	1809. Május 8.	m, eredeti. A pápai egyház előjárósága hosszan s alaposan indokolt folyamodványában kéri a helytartótanácsot, hogy a révkomáromi egyháznak a collegium áthelyezését, s új tanszékek felállíthatását sürgető kérelmét egyszerüen figyelmen kívül hagyni méltóztassék. l, másolat.

Sorszám	Az okmány kellének		T a r t a l o m.
	helye	ideje	
659	Balás	1809. Május 9.	<p>Az itteni superintend. gyűlést arra kérik a pápai ref. egyház előjárói, hogy a helytartótanács által felkivánt révkomáromi felterjesztésre rögtönzött reflexiókat, az illető helyre eljuttatni szíveskedjék.</p> <p>l, eredeti fogalmazás.</p>
660	Pápa	1809. Május 15.	<p>Osváld Dániel s Eöry László küldöttek értesítik küldőiket a pápai reform. egyház tagjait a folyó évi május 8-kán Szilashalháson tartott superintend. gyűlés lefolyásáról, melyet rájuk nézve sérelmesnek mondanak már csak azért is, hogy midőn a komáromi egyház folyamodványa azonnal felolvastatott, sőt kijavítás végett egyik küldött Molnár Sámuelnek vissza is adatott, az övék többszöri sürgetésre is fel nem vétetett sat.</p> <p>m, másolat.</p>
661	Pápa	1809. Nov. 19.	<p>A pápai reform. egyháznak az algondnok s egyházsíak választását szabályozó statutuma, mely szerint az algondnokság évi tartamára bármi okból nem vállalkozó egyháztág 100 forintot, az egyházsíag alól menekülni kívánó pedig azonnal 25 forintot az egyház pénztárába belizetni köteleztetnek, — a statutum harmadik pontjában pedig az is mondatik, hogy az egyházi tartozást pontosan nem fizetők megzalogoltassanak, s tartozásuk erővel is behajtassék.</p> <p>m, eredeti.</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
662	Pápa	1810. Junius 17.	<p>Ágoston József, Nagy Sándor, Környei József, Polyányi József, Mocsi Pál publicus praeceptorok, Torkos Jakab superintendentenshez czimzett folyamodványukban kijelentik, hogy iskolájuknak feléje sem mennek, ha a becsületökön Márton István professor azon nyilatkozata által, mintha ők a hivatalviselésre teljesen alkalmatlanok volnának, ejtett sérelem orvosolva nem leend.</p> <p>m, eredeti.</p>
665	Pápa	1810. Junius 23.	<p>Nagyszabó István és Szép Ábrahám küldöttek, értesítik a pápai ref. egyház közönségét a Tótvázsonyban folyó évi junius 20-kán tartott superintend. gyűlés folyamáról. Elmondják értesítésökben, hogy nem akarván az ingerültséget növelni, békítő szerepre vállalkoztak, s eredményül bemutatják az itthon készült, de csak a gyűlés helyén aláírt kérelmet, nem levén szükség annak benyújtására, különben is eléretvén az ohajtott cél.</p> <p>m, eredeti.</p>
664	Pápa	1810. Julius —	<p>A pápai reform. egyház élőtágjainak összeírása, melyből kitünik, hogy az összes lélekszám ekkor 1027 lélekből állott.</p> <p>m, eredeti.</p>
663	Pest	1811. Márcz. 9.	<p>Szilassy József dunántúli reform. főcurátor terjedelmesen s kimerítőleg válaszol a pápai tekintetes szent ekklesia azon hozzá</p>

Sorszám	Az okmány keltének		T a r t a l o m
	helye	ideje	
			<p>intézett folyamodványára, melyben az a magas kormánynak az éveken át dühöngött belviszály s egyenlenség kitöréseit fékező, az esengve várt békét visszahozó, s a sokat hányatott collegium jövőjét biztosító határozatát számára hiteles alakban kiadatni tisztelettel kéri.</p> <p>Sajnálataát fejezi ki nevezett főcurátor a felett, hogy a kérelmet csak részben teljesítheti, mivel a magas kormány, sem a cancellária, sem a helytartóság útján hozzá, s általa a superintend. consistoriumhoz semmi specificus határozatot, illetőleg végzést nem küldött, — s mit ő e tárgyban tud, nem több, mint a helytartótanácsnak még a múlt év folytán a cancelláriához felterjesztett véleménye, mely a dunántúli ref. hívek anyaiskolájául, a kezdetben is királyi engedélylyel alapított pápai collegiumot ismeri el, mely vélemény a cancellária s a fejedelem által is helyeselttven: Révkomárom kérelmétől az 1809-diki 5741. számú rendelet által egyszerűen előmozdítatik, s e határozat felől már értesített is.</p> <p>Ennyit tud ő, s ennyit tudni a pápai egyháznak is elég s megnyugtató, — ha mégis az egyház e határozatot birni ohajtja, felsőbb helyre intézendő kérelme által ohajtott célját könnyen s bizton elérheti.</p>

FÜGGELÉK.

A legrövidebb kivonatban ismertetett okmánytáron kívül magában foglalja még e szerény levéltár az egyháznak:

1. régibb anyakönyveit három kötetben, — az első 1703 november 4—1739 szeptember 3-káig, tartalmazza a szülöttek névjegyzékét teljesen, a házások s halottakét ellenben házagosan. 1718 december 30-káról, a születtek sorozatában e jegyzék olvasható: *Publico religionis exercitio prohibito et interrupto. in pagis quibusdam vicinis per Ministros nostrates anno 1719 Januario. Februario et Martio mensibus, nonnulli civium papensium nostratum infantes sunt baptisati.*

E kötetben találjuk feljegyezve a kuruczháborúra vonatkozó kormányrendeleteket, valamint azon egyházközségek neveit is, kik 1705-ben a schola tornyának építésére adakoztak.

a második kötet 1739—1752 május 5. Nevezett hónap 8-kán betiltatván itt a reformált hívek vallásgyakorlata, e könyv hatóságilag a pápai plebános gondviselése alá adott, ki is az eseményt következőleg jegyezte fel ennek 213-k lapján: *Anno Domini 1752, 12-a Mensis Maji, Matricula praesens secundum clementissimum Sacratissimae suae Majestatis mandatum, ecclesiae romano catholicae parochiali papensi per I. Magistratum comitatensem assignata est,*

qua etiam die publicum exercitum haereticorum funditus eradicatum mansit, a mandatis omnibus ministris, occupatis, et executioni mancipatis eorundem scholis, oratoriis et domibus, et in omnibus mihi, Francisco videlicet Galgóczy, qua oppidi hujus parochia subiecti sunt. In hac autem Matricula ii tantum reperientur, qui a parentibus acatholicis nascentur, quorum series infrascripto sequitur modo.

kissé alább ugyanazon lapon:

Mirari desine lector, nullius hic nomen, tametsi id apposuerim, insertum esse, — omissio siquidem hujus rei, de consilio superiorum, ex praegnantibus rationibus facta est, et infantes etiam ab acatholicis natos, ordinariae inscriptos esse Matriculae debrehendes.

1783-ban visszaállítatván a vallásgyakorlat templom s iskolákkal együtt, lépéseket tett az egyház veszprémi megyés püspök Bajzáth Józsefnél az anyakönyv visszanyerhetése végett, de siker nélkül, — utoljára 1804-ben a helytartótanácsához folyamodott, s ez meghagyta a veszprémi káptalannak: ut petitus liber matricularis in origine restitatur. E határozat előmutatása után 1806 márczius 14-kén ismét birtokába jutott az egyház 54 éven át nélkülözött kincsének, örömmel mutatván fel a gyűlés előtt ezt a küldöttek egyike Eöry Szabó Gábor presbyter és consistorialis jegyző.

a harmadik kötet 1753 szeptember 13--1783 május 1, — vezetni kezdette e könyvet Ferenczi János a. teveli lelkész, folytatták utódai, kiknek szolgálatával éltek a pápai árvaegyház tagjai a nevezett időszakban.

2. Évi számadásait 1696-tól kezdve, majd külön majd jegyzőkönyvileg vezetve, melyek a historai hézagok

kitöltésénél hasznos szolgálatot tesznek. Így például 1696 június 4-kéről a számadókönyv e tétele: Kocsi Bálint kályhája rakásaért fizettem Gerencsér Györgynek 40 pénzt, igazolni látszik a föllevést, hogy ő gályarabsága után ismét Pápán viselt közhivatalt.

3. Jegyzőkönyveit 1720 január 6-kától kezdve, hézagosan kezdetben, de már később rendszeresen vezetve. Ezek tartalmát képezik: a jövedelem és kiadásról, kivált a régibb időben gondosan vezetett számadás, s annak évenkénti pontos vizsgálata; az egyházi események érdekes mozzanatainak leírása; a tornyosuló vész előli menekülés, vagy a megnehezült idő terheinek enyhítése, vagy épen eltávolítása feletti higgadt s komolyan átgondolt tanácskozások élénk rajza, melyek sok tekintetben fényt s világot vetnek az egyház eseményekben oly gazdag múltjára.

4. A collectorok könyveit 1724 óta. Ezekből kitűnik, hogy itt az egyházadó mindenkor birtokaránylag vettetett ki a hallgatókra; — továbbá, hogy e népes és tekintélyes egyház 1660 után, a mikor először kondult meg felette a vészharang, számban folyvást apadt szinte a múlt század végeig; — valamint az is, hogy leszámítva a válásügyben tett költségeit, s a dúló háborúk okozta károk megtérítését, ezen egyházban a teherviselés eleitől fogva álom s játék volt, mint az ma is, a leggazdagabb család sem fizetvén többet egyháza szükségeire évenként 20 forintnál.

5. Levélgyűjteményét 1700—1811, több mint kétszáz vegyes tartalmu darabbal. Történelmi érdek s jelentőséggel bír e gyűjteményben az egyháznak vagy is gondnokainak, mint Cseh Csúzi Pál, Sándor Gergely, Torkos János s Eöry Jánosnak, a bécsi, pozsoni s budai ágensekkel, kiválólag Dömjén Gergely, Nogall István, Nagy Sámuel s Szemere Ferenczcel folytatott levelezése. Érde-

kések egy bécsi s valószínűleg ügyvédnek *Manu propria* név alatt Cseh Csúzi Pállal 1750 körül éveken keresztül váltott levelei is: mert ezek az ügyállás lélekismeretes felderítésén kívül, híven tükrözik a kor jellemét, s az emberek, még a magasrangúak gyarlóságait is; sőt férkezhetőnek hiszik a legszigorúbb hivatalnokot is, csak a hely, idő s díj legyen szerencsésen megválasztva.

6. A szent bibliát, melynek nyomtatása kezdetett a veszedelem előtt Váradon, és elvégeztetett Kolosvárott Szenci K. Ábrahám által MDCLXI, s ebből egy példányt a Sz. Generalis commissiójából küld a Pápai sz. ecelesiának Comáromi C. György etc.

7. Urasztali készleteit, melyenek:

a) A vallásbuzgalom és kegyelet által ajándékozott selyemterítők, értékes abroszok, drága szövétű, arany s ezüst csipkeszegélylyel ékített keszkenők, melyeknek anyagi értékek mellett, történelmi becsők is van. Helyenek ez utolsók közül:

1690-ről egy fehér muselin keszkenő szkofiummal ki-
varva, szélein e körirattal: *Franciscus Botka de Széplak, Magdalena Babolcsai de eadem*, mindnégy sarkán szőlőfürtös levelekből szőtt koszorú, közepén e bibliai mondattal: *én vagyok az igaz szőlőtő.*

1692-ről egy valóban művészileg kiállított becses darab, közepén az elébbihez hasonló koszorú, ugyanazon bibliai szavakkal, négy sarkán saját szívét sebző pellikán, mint az anyai szeretet emblemája, szélein e felirattal: *Horváth Miklós uram meghagyott özvegye Sándor Zsuzsanna, Anno 1692 die 31-a Martii.*

1700-ről egy másik értékes darab, sarkain koszorúval, szélein e körirattal: *Adtam ezen keszkenőt az ecelesiára Szigethi Erzsike 1700.*

1721-ről ismét egy csinos darab, sarkain virág ko-

szorúval, szélein e körirattal: Kádártai Mihály adta 1721.

1740-ről a főnebbiekhez hasonló műdarab e körirattal: Ezen keszkenőt ajánlja N. T. Sárközy I. ur özvegye Sándor Zsuzsánna a P. R. Sz. E. Anno 1740 die 29-a Martii.

1758-ról egy fodros fehér muselín terítő, kék selyem virágokkal kivarva, e körirattal: Néhai boldog emlékezetű kapitány Nájd Ferencz özvegye Nemes Papp Mária adta a Pápai nemes eclezsiának.

Egy kék selyem terítő, arany csipkével gazdagon szegélyezve. Közepén nagyobb szerű csillag aranyszálakból himezve, e körirattal: egyetek barátim, igyatok és részegedjete meg szerelmesim! Énekek éneke V. I. A szegélyen belől pedig e felirat olvasható: a pápai hely. conf. levő szent eklezsia számára, Isten dicsőségéhez való buzgóságból, az uri szentasztalhoz való készületül ajándékozta N. T. T. Pados Ferencz uram özvegye Noszlopi Zsuzsánna 1783.

Egy kisebb szerű fehér keszkenő évszám nélkül, de alakja, czifrái, a betűk s nyelve a mű régisége mellett tanuskodnak. A keszkenő közepén látható a bárány emelve a győzelmi zászlót, felette E. P. alatta pedig K. M. N. B. betűk, kissé távolabb egy négyszögben pedig e szavak olvashatók: ecce agnus dei, qui tollit peccata mundi, Jesu Christe miserere nobis!

Legtekintélyesb archacologjaink egyike e darabot a XIV. legkésőbbben pedig a XVI. századból s a reformáció korából hiszi származottnak. *)

*) Az e szám alatt elősorolt műdarabokat a Vasárnapi Ujság 1875-ki folyama 33-k számában tüzetesen s szakértőleg ismerteti Rómer Flóris kitűnő régészünk.

b) Edények:

1. Négy ónkánna évszám s felirat nélkül.
2. Egy zöld mázú eszerépkorsó e felirattal: a pápai ref. ekklézsia korsója 1867.
3. Két ezüst kehely gazdagon aranyozva s ezífrázva 1657 évszámmal.
 4. Egy kis ezüst pohár, valószínűleg a betegek
 5. egy ónpohár a sebes vagy fekélyes ajkuak számára.
 6. Három óntányér, egy 1734-ről P. R. E. betűkkel, kettő minden jegy s évszám nélkül.
 7. Egy nagy óntál 1783-ról P. R. E. jegyezve.
 8. Egy 8 latsúlyú kenyérsztó ezüstitányér P. R. E. 1875. betű s számjeggyel, — vételára 22 forint o. é.
 9. Egy kisebbszerű urasztali készlet, kehely s tányérral, s bortartóval, a lelkész használatára házi betegeknel, a tányéron olvasható e felirattal: a pápai reform. egyháznak Liszkay József 1873. vételára 40 forint.

8. Egy skatulyát, melyben vannak:

1. A parochiális ház, és a templom fundusát illető eredeti levelek 1783—1787.
2. A predikátorok, professorok, és kántorok nyugtái évi fizetésök felvételéről 1732—1750.

Itt az első pont fényesen igazolja, hogy a palma teher alatt nő s izmosul: mert a százhuszonöt éves küzdelem, csapás s anyagi súlyedés sem hangolá le kedélyét s csüggeszté reményét a számban s erőben megfogyott egyháznak, sőt mihelyt a türelmiparancsnak csak hírét vette is, mint hajdan a templomépítő zsidóság, egyik kezével százados jogaiért küzdött, a másikkal temploma s iskolái építéséhez fogott.

A második pontban érintett nyugtákból csekély kombináció után, bárki is képes összeállítani az egyház kebelében e korszakban működött predikátorok, professorok és kántorok névsorát, úgy szinte működésök idejét.

9. Végül az egyház pecsétjét két példányban. Egyik 1816-ról e körirattal: a pápai reform. ekklezsia pöcsétje. -- a másik ugyanazon körirattal 1861-ről. Egyik ezüst, másik rézalappal, melynek közepén nyitott könyv, angyalok által tartva, felette ragyogó nap szétlövellő sugarakkal, alatta e szavak: az isten beszéde mind örökké megmarad.*)

*) Ez utolsót saját költségén készítteté, s ajándékozá egyházuunknak Körmendy Dániel h. ügyved, s egyházi előljáró ur neje Horváth Mária Asszonyság.

ZÁRSZÓ.

Nem mindennapi jelenet, főképp egyházirodalmunkban, hogy az olvasó oly könnyen jut könyvhez, mint ez alkalmossal.

Nyilatkozatunk nem ajánlat, csakis indokolása akar lenni a füzet olcsóságának.

Negyvenév óta kutatok s buvárkodom egyháztörténelmünk sivár mezején, esendesen, minden zaj nélkül, nem keresve anyagi hasznot, nem vadászva feltűnést, egyedül az ügynek ohajtván szolgálatot tenni, ha bár áldozattal is.

Kutatásim s buvárlatom első zsengeit beillesztém kéziratomba, melyet mint a pápai reform. főiskola hittanára tanítványim számára készítettem. s a mely utódaim által is éveken át kézi-könyvül használtatott.

Nagyobb tér s kedvezőbb alkalom nyílt előttem Győrött, melyet megragadva, „A Nagygyőri reform. egyház multja és jelene” czimű monográphiában mutattam fel kutatásom eredményét a közönség előtt. S a mű, mivel a pápenség kivételével, kizárólag helyi viszonyokkal foglalkozott, több mint ötszáz példányban Győr város kivált s elfogulatlan polgáraiban pártolókra talált.

A véletlen úgy akará, hogy a pápai reform. egyház

levéltára előttem is megnyílt, s megismerkedvén tartalmával, elhatározám, természetesen a presbiteri gyűlés beleegyezése után, a századok óta porlepte kincseket napfényre hozni, s az enyészet ellen, melyhez már annyiszor s oly közel állottak biztosítani, megerősítvén határozatomban Rómer Flóris, Révész Imre, Szilágyi Sándor s Ballagi Mór szaktudósok méltányló elismerése, s jóakarató buzdítása. És most három évi folytonos működés után a füzet készen áll.

Ha Tóth Kálmán jeles írónknak többen méltatlanul, sőt jog nélkül szemére lobbanták, hogy az „Ördög párnája” ezimű szindarabjáért négyszáz aranyat mert kérni; — tőlem tán joggal kérdezheti bárki: mi pénzbanya áll rendelkezésemre, vagy mi mellékes ezél s utógondolat bírhat arra, hogy munkámat ily csekély árért bocsátom a közönség rendelkezésére?

Nyugodt lélekkel felelem mindenkinek: engem ez áldozatra egyedül a vágy s ohajtás birt, vajha a legkorlátoltabb helyzetű lelkésztársam is e szerény mű lapozgatása által kedvet nyerjen a férkezhető történelmi okmányok közzétételére, egyuttal ösztömt a szellemi tevékenységre, haj mert magyar reform. egyházunkban, legalább túl a dunán a hirneves Márton, Sebestyén, Tóth Ferencz, Ángyán, Kolmár, Hetényi s Pap István munkás korszaka után, oly szellemi csend s pangás állott be, mintha itt a kezek tétlenségre, s az elmék zsibbadságra volnának kárhóztatva.

Azért tisztelt lelkésztársaim! ha fájlaljuk anyagi helyzetünk, s egyházi tekintélyünk sülyedését: igyekezzünk eltávolítani a sülyedés okát, mert ezt első sorban mimagunk tehetjük.

Hívcsink méltó panasza az, hogy mi hivatásunk körén túlcsapongva idegen isteneknek tömjénezünk. Térjünk meg

hát elhagyott istencinkhez, átengedve a rimelés, regény s balladaalkotás, különösen pedig a politikai discussiók s párt-
társak zajos és gyakran izgalmas terét másoknak: mi pedig,
ha ugyan hisszük, hogy országunk nem e világból való:
hassunk, alkossunk, gyarapítsunk a gondviselés által szá-
munkra kijelölt magasztos pályán.

Van itt gyom, s ezt irtani, — kincs, melyet ápolni,
elv s eszme, melyeknek testet s alakot kölesönözni, élet s
igazság, melyek iránt lelkesülni a mi fő s elengedhetlen
tisztünk, — s ha ennek apostoli hév- s buzgalommal meg-
felelünk, ismét birni fogjuk hiveink vonzalmát, mely gazdag
kárpótlást nyújt a hullatott verejtékért, — és mellettünk fog
nyilatkozni a közvélemény, melynek helyeslő szózata tetterőre
buzdit, s megedzi lelkünket, hogy többé ne csüggedjünk a
küzdelmek s háborúk tüzeiben.

NÉVMUTATÓ.

	sorszám.		sorszám.
A.			
Aesádi Juliánna	219	Bánffy Judit	8
Agha András	14	Bányai István	349
Alapi Gergely	63	Barabás József	285
Alistáli János	106	Baranyai Ferencz	464
Alkájér kömives	466	Baráth Mihály	626
Almási András	187	Barbély Mihály	7
Allós István	381	Báthorkeszi István	61
ab Argentó János Péter	83	Battyáni Ferencz	6
Attyai Benedek	67	Battyáni Kristóf gróf	45
Ács József, endrédi	513	Becze Izrael	640
Ács Mihály	647	Bekes Ádám	214
Ágoston József	662	Beleznay Miklós	423
Árvai Márton	321	Belső Mihály	29
B.			
Badicz István	354	Bende Péter	398
Bagi Panna	176	Bende József	591
Bakó János	174	Beniczky Sándor	228
Bakó István	204	Bereczky Márton	575
Balassa Dienes	3	Bereczky Péter	575
Balassa Mihály	3	Berendi Márton	42
Balassa Kelemen	3	Berényi Zsigmond	197
Balogh László	352	Bertha Benedek	159
Balogh Márton	52	Beszuák János	154
Bándics Ferencz	204	Beszprémi István	47
Bánffy Dienes	70	Betlen Ádám, gróf	217
Bánffy György	217	Beythe István	6
Bánffy Mária	264	Bezerédy István	96
		Bezerédy Ignác	600
		Biczó Iános	7
		Bika Ferencz	287

	sorszám.		sorszám.
Bika István	302	Csejtei István	654
Bittó József	177	Csécsi János	151
Bodai Erzsébet	583	Csépán János	504
Bódis Juliánna	481	Csirke János	612
Bogácz Ferencz	29	Csirke Tatay János	557
Bogyoszlói Mihály	330	Csiszár György	236
Bolleraki György	47	Csizmadia Benedek	29
Boné Ádám	173	Csizmadia Katalin	425
Boné József	531	Csoknyai József	465
Borbély Ábrahám	248	Cseh Csúzi Gáspár	304
Borbély Imre	247	Cseh Csúzi Pál	202
Borsay János	240	Cseh Csúzi János	168
Borsadi Pál	22	Cseh Csúzi József	124
Borsos Márton	187	Czecezi Mihály	429
Bosnyák István	97	Czeplédi Pál	14
Bosnyák Pál	17		
Botka Ferencz	28	D.	
Bottló Erzsik	25	Danes György	430
Böröltei György	42	Darvas József	257
Börze Judit	251	Deáki István	107
Budai Antal	476	Deáki István	528
Burján Éva	170	Dezső Zsigmond	170
Bús Imre	7	Dobai József	257
Buzinkai György	254	Dolostyák Kristóf	321
		Domokos Ferencz	100
C.		Domokos Lajos	568
Csabai Mihály	207	Domokos Márton	227
Csabai Zsuzsánna	645	Dömölki András	45
Chernel Erzsébet	363	Draskovics György	20
Chernel György	305	Dusicza Mihály	151
Chernel László	223	Dujmonith János	59
Chernel Sámuel	550		
Chernel János	159	E.	
Christianus Augustus	127	Endrédi Dániel	89
Csanádi János	372	Endrédi László	372
Csapó Katus	194	Eördögh Pál	316
Csáki István, gróf	111	Eöry János	106
Császári Mihály	369	Eöry János	556
Csáji Márton	151	Eöryszabó Gábor	632
Cser Imre	231	Eöryszabó László	657
Csetneki József	142	Eösz Asztalos Mihály	159

	sorszám.		sorszám.
Eösz Asztalos Katalin	491	Görzsönyi Katalin	500
Eperjesi György	235	Gyenge István	118
Eperjesi István	57	Gyimóthi István	119
Eperjesi István	493	Győrffy János	161
Erdődy György	112	Győrffy József	459
Eszéki Márton	6	Györke Benedek	29
Eszterházy Antal, gróf	115	Győrvári István	14
Eszterházy Ferencz gróf	45		
Eszterházy Imre, gróf	197	H.	
Eszterházy István, gróf	23	Halász Péter	142
Eszterházy Károly, gróf	352	Halász József	486
Eszterházy Pál, gróf	40	Halászi Pál	626
Eszterházy János, gróf	28	Hamel Bruynynx	81
Eszterházy József, gróf	132	Hajdán István	251
F.		Hajdán Juliánna	360
Farkas Dorottya	8	Harci Ferencz	204
Fekete Imre	42	Harsányi ret. lelkész	90
Felső Balázs	9	Havranek József	613
Feresák Regina	338	Hágó Ilona	212
Ferenczi István	263	Hegyi István	9
Ferenczi Sámuel	553	Heizler Menyhért	81
Festetics Pál	97	Henez Imre	17
Forgács Ádám	61	Herbat Imre	42
Forró István	254	Héring István	251
Fülkei Sámuel	257	Herteleady Zsigmond	276
G.		Hoffmann Rudolf	77
Galgóczy Ferencz	310	Hollósi István	159
Galgóczy István	56	Hollósi János	490
Gaal Imre	29	Horváth Balázs	42
Gaal Mihály	38	Horváth Ferencz	60
Gaal János	572	Horváth Gergely	29
Gáncs Benedek	162	Horváth István	53
Gerencsér György	104	Horváth László	182
Gindli Marinka	216	Horváth Mihály	173
Gombai György	143	Horváth Zsigmond	194
Gombos György	237	Horváth János	45
Gondán János	181	Horváth János	429
Gonzaga Alajos	39	Horváth József	548
Gömöri János	86	Horváth Juliánna	615
		Horváth Margavics József	497
		Hunyadi Ferencz	528

	sorszám.		sorszám.
I.			
Ibrahim Ispaja	31	Komáromi Kata	122
Ignác Judit	251	Komáromi Pál	286
Ivánczi János	102	Komáromi Zsuzsánna	246
		Komáromi József	192
K.			
Kamondi Lajos	615	Kontor János	148
Kanizsai János	11	Kopócsi Pál	441
Karakóói Demeter	75	Kormány Ferencz	603
Karácson Péter	49	Kosár Ferencz	452
Kardos Pál	75	Kothurnides Sámuel	85
Kaszás János	506	Kozma Ferencz	59
Kádas György	4	Kozma György	22
Kádártai Pál	108	Kovács Ferencz	534
Kállai István	83	Kovács Kata	207
Káldi János	629	Kovács István	635
Kálmán Pál	452	Kovács József	575
Kápolnai Katus	32	Kovács Judit	490
Károly VI. császár s király .	132	Körbei István	14
Károly Lajos	70	Környei József	662
Kelez Miklós	223	Körösy Anna	252
Kelemen Márton	266	Körösy Erzsébet	118
Kemleki Kata	56	Körösy Ferencz	29
Kenessey Péter	210	Körösy Mihály	108
Kenessey István	140	Körösy Sámuel	235
Kenessey Lázár	484	Kövesdi János	145
Kiss Ferencz	231	Kun István	89
Kiss Inre	176	Kun László	448
Kiss István	206	Kun János	620
Kiss Sándor	304	Kutasi Mihály	15
Köcsi Bálint	59	L.	
Kocsis György	256	Ladmoezi István	83
Kodermann János	76	Lakatjártó Márton	42
Kohári István	154	Laki Márton	46
Kokon Péter	4	Lampért Erzsébet	268
Koller Lőrincz	255	Lampért Mihály	373
Kolmár János	295	Lajos, II. magyar király	2
Kolmár János	643	Láni	86
Kolonics	91	László Lőrincz	539
Kolosvári Ferencz	477	Lácza József	540
Komáromi ref. lelkész	90	Lehen Ferencz	269
		Leopold, I. császár s magy. kir.	72

	sorszám.		sorszám.
Lepsényi Gergely	119	Nagy Mária	519
Lévai Juliánna	586	Nagy Mihály	382
Liptai Imre	36	Nagy Sámuel	412
Literáti Gergely	81	Nagy Sándor	662
Losonczi István	239	Nagy Juliánna	555
M.		Nagyszabó István	632
Madarász János	263	Naprági Demeter	20
Megassi Miklós	45	Naszályi István	150
Marcus Antonius de sancta Victoria	91	Nádasdy Boldizsár	26
Marton András	267	Nádasdy György	161
Marczalltheői Sára	6	Nádasdy Kata	190
Mária Terézia magy. kir.	281	Nádasdy Ferencz gróf	36
Márok Lukács	7	Nádasdy Leopold gróf	292
Márpurch Claudius	81	Németh Ádám	538
Márton Gábor	566	Nyári Miklós, bedeghi	8
Márton István professor	529	Nyíri Miklós	42
Mátéfi István	255	Noszlopi József	528
Mátis János	663	Noszlopi Judit	287
Melezer László	612	O.	
Mensatoris István	86	Olasz Ferencz	114
Meszecz Péter	108	Olesvári Zsigmond	257
Meszlényi Ferencz	220	Orbán Csizmadia Péter	57
Mészáros Mihály	22	Orosz Erzsébet	126
Mihályfalvi János	442	Oroszy Ádám	36
Miskei Pál	505	Oroszy Mihály	426
Mocsi Pál	662	Oroszy István	305
Mokri Bénéámin	649	Oroszy Krisztina	482
Molnár Márton	29	Orosztoni Péter	3
Molnár János	492	Orosztoni János	6
Montecucoli	94	Orosztoni Zsuzsánna	16
Móroczza Sámuel	527	Oroszvári András	330
Mottkó Pál	182	Osváld Dániel	629
N.		Osváld György	360
Nagy András	179	Osváld Zsigmond	425
Nagy Eszter	519	P.	
Nagy Ferencz	63	Pacsai Zsuzsánna	123
Nagy Katalin	161	Papp Ferencz	260
Nagy István	29	Parragh Péter	429
		Patonay János	165

	sorszám.		sorszám.
Pálfi János, kanizsai	25	Rausser György	8
Pápai M. Mihály	232	Rhédey Ferencz	453
Pápai Pál	178	Rimaszombathi János	83
Pásztori Gergely	10	Rinaldó Ferencz	84
Pázmándy Éva	482	Roboz Benedek	61
Pázmándy Péter	278	Roboz Ferencz	569
Pázmándy János	524	Rohácsi evang. lelkész	86
Pázmándy József	516	Rohovics Ferencz	199
Pázmándy Juliánna	393	Rothál János, gróf	74
Perrakovics Ferencz	148	Ruszek János	477
Perneszkó János	102	Ruzsa György	42
Peszi János	123	Ruzsa János	222
Pécsi Péter	42	Ruyter Mihály	78
Pénzes Mihály, ihárosi	42		
Pethő Zsuzsánna, geesei	17	S.	
Péter plebános	1	Sallai János	86
Péter Ferencz	162	Szecske Ferencz	383
Péter Mihály	327	Szesteyén János	585
Polyányi József	662	Szelestey János	330
Pongrácz Gáspár	177	Szennyei István	13
Pordán Miklós	29	Zimon Ádám	178
Pordán Pál	10	Zimon György	492
Pordán Eöry Ferencz	150	Zomody Zsuzsánna	206
Pósa Gábor	616	Zomogyi Gedeon	626
Potyondy Gáspár	45	Zomogyi Miklós	96
Prájuing János András	95	Zomogyi Ilona	160
Prónay Gábor, báró	533	Zomogyi Jutka	205
Puskás Éva	256	Zoos Ferencz	257
		Zoos Ilona	265
R.		Zoos Imre	305
Rabbi István	32	Zoos István	291
Radó Sándor	638	Zoos Zsuzsánna	592
Radvánszky	243	Stehenes János	256
Ragályi Ferencz	158	Száfrán Kata	166
Raffaidesz János	86	Sándor Gergely	52
Rajezi Judit	179	Sándor György	35
Rába Boldizsár	461	Sándor László	105
Ráday Gedeon	411	Sándor Mihály, báró	278
Ráday Pál	149	Sári Kata	214
Rákóczy Ferencz, II.	111	Sári István	25
Rátonyi Gábor	254	Szarkány Dávid	257

	sorszám.		sorszám.
Sárközy Gábor	403	Szilágyi Mihály	254
Szélei István	51	Szilágyi Sámuel	245
Szélei József	589	Szilágyi Sámuel	254
Zeres Imre	37	Szilágyi Sámuel	453
Zeres Vincze	37	Szili Erzsébet	150
Zréter János	115	Szili Gergely	49
Ztubner György	57	Szili György	61
Szabó Balázs	29	Szili Márton	32
Szabó Benedek	29	Szili János	450
Szabó Erzsébet	492	Szilvási István	59
Szabó Ferencz	219	Szluha Ferencz	144
Szabó Gergely	29	Szoboszlai István	254
Szabó Pál	635	Szokolay György	193
Szabó Péter	119	Szokolay Zsuzsánna	476
Szakonyi János	60	Szombathi János	541
Szalóki András	371	Szombathely Márton	309
Szalóki István	622	Szondy Zsuzsánna	300
Szalontai István	61	Szőke János	408
Szathmári Ács András	466	Szűdői	90
Szathmári György	257	Szücs Gergely	42
Szathmári P. Mihály	369	Szücs Imre	250
Szathmári Sámuel	254	Szücs Mihály	353
Szegedi Ferencz	304	Szücs Pál	278
Szeghi János	26		
Szekér János	29	T.	
Szelezcky Mihály	172	Tallian Ferencz	452
Szeli György	42	Tallian Sándor	115
Szemere Ferencz	636	Thaly Kata	25
Szepesi Mátyás	119	Tamassa Ferencz	620
Szentpéteri István	83	Tatai Csirke Sámuel	83
Sztankovánszky András	181	Tatai Sánta János	472
Schneider Péter	316	Tatai Imre	519
Schnée János	338	Teleki József, gróf	145
Szécheny György	34	Terstyánszky István	148
Székely Ádám	228	Terstyánszky József	380
Székely Zsuzsánna	228	Tholdy Márton	50
Szép Ábrahám	663	Thóti Demeter	?
Szép János	263	Tódy Márton	29
Szigethi Sámuel	254	Torma Ferencz	205
Szikszaí Pál	193	Torkos Katalin	425
Szilassy József	618	Torkos Pál	518

	sorszám.		sorszám.
		J.	
Torkos Zsuzsánna	510	Jankovics Péter	37
Torkos Jakab	193	Járdánházy Gábor	498
Torkos Jakab superint.	283	Jeszenák Pál	156
Torkos János	393	Johannidesz ev. lelkész	86
Torkos József	408	Jókai Sámuel	393
		Józsa István	37
U.		József, II. csász. s magy. kir.	437
Uki Ferencz	50		
Uki János	?	V.	
Ujfalusi Márton	58	Varga Zsuzsánna	215
Ujvári András	357	Varga Zsuzsánna	464
		Vajda Ferencz	253
Z.		Vajda Peter	538
Zabó Lukács, babolesai	4	Vay Ábrahám	257
Zaff Miklós	76	Vay István	444
Zámbó Krisztina	19	Vecsei Miklós	512
Zámbó Sára	14	Velz György	78
Zápotya János	1	Veres József	263
Zichy Ferencz, gróf	316	Veselényi Ferencz	35
Zinzendorf, gróf	201	Véghelius Ferencz	99
Zmeskál Gábor	142	Veszprémi Miklós Sámuel	370
Zsigmond Mihály	42	Vigyázó Károly	615
Zsoldos Györgyné	635	Wolkra János, gróf	137
Zsolnai Dávid	637	Vörös László	221
Zsörk Örsik	222	Vörös Sándor	438

